

**RAPORT MONITORINGOWY
Z WDRAŻANIA W 2016 ROKU
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA SIERADZA
NA LATA 2014-2020**

WPROWADZENIE

W procesie planowania strategicznego niezbędnym elementem jest monitoring, który pozwala stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Polega on na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, a jego celem jest zapewnienie zgodności wdrażania zapisów strategicznych z wcześniejszymi założeniami.

Monitoring dostarcza również danych i informacji pozwalających na przeprowadzenie ewaluacji, która z kolei dotyczy oceny jakości realizacji zapisów strategicznych w stosunku do wcześniejszych założeń. Jej celem jest ciągle ulepszanie skuteczności i efektywności działań podejmowanych w oparciu o zapisy strategiczne.

Stałe gromadzenie i analizowanie informacji do celów kontrolnych i podejmowania decyzji jest jedną z głównych cech odróżniających monitoring od ewaluacji. Monitoring prowadzony jest nieustannie, natomiast ewaluacja przeprowadzana jest w określonych momentach. Monitoring realizacji zapisów strategicznych jest integralną częścią codziennego zarządzania. Informacje gromadzone w jego ramach pozwalają stosunkowo wcześnie zidentyfikować i rozwiązywać problemy pojawiające się w trakcie wdrażania dokumentu oraz ocenić postępy w jego realizacji w stosunku do wyznaczonych w nim celów.

Monitoring zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych polega na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Całościowa ocena zapisów strategicznych wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami.

Podobnie jak w przypadku innych dokumentów strategicznych, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest raport monitoringowy. Wskazuje on stopień wdrożenia dokumentu na danym etapie, stanowiąc jednocześnie podstawę do dokonywania oceny wdrażania strategii w latach następnych oraz podejmowania ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej bądź opracowanie nowej strategii.

Raport zawiera ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie. Jest dokumentem, który stanowi, w razie konieczności, podstawę do jej zmiany, tak by stała się bardziej racjonalna i wychodziła naprzeciw aktualnym potrzebom mieszkańców gminy.

1. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

Raport monitoringowy z wdrażania w 2016 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza na lata 2014-2020 został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu.

Dokument składa się z trzech części. Pierwsza obejmuje ocenę wdrożenia poszczególnych działań wyznaczonych w ramach strategii, druga ma charakter opisowy i zawiera podsumowanie dotychczasowego przebiegu wdrażania zapisów strategicznych, natomiast część trzecią wypełniają rekomendacje.

Oceny dokonywał Zespół Oceniający powołany przez Prezydenta Miasta Sieradza. W jego skład weszli pracownicy jednostek podległych Miastu, a także przedstawiciele innych podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji.

Na potrzeby raportu została stworzona siedmiopunktowa skala ocen, oparta na dyferencjale semantycznym, zwanym także skalą Osgooda [od nazwiska jej twórcy, amerykańskiego psychologa Charlesa E. Osgooda (ur. 1916 – zm. 1991)], powszechnie wykorzystywanym w badaniach psychologicznych, społecznych i marketingowych. Członkowie Zespołu Oceniającego, wyposażeni

w siedmiopunktową skalę, dokonywali oceny stopnia wdrożenia każdego z kierunków działań zapisanych w części programowej strategii.

Poszczególnym wartościom skali, którą posługiwali się członkowie Zespołu, przyporządkowano następujące kategorie ocen:

- 1 – nie rozpoczęto wdrożenia,
- 2 – rozpoczęto przygotowania do wdrożenia,
- 3 – zaawansowane przygotowanie do wdrożenia,
- 4 – rozpoczęte wdrożenie,
- 5 – częściowe wdrożenie,
- 6 – zaawansowany stopień wdrożenia,
- 7 – pełne i skuteczne wdrożenie.

Wybór właściwej oceny ze skali mógł odbywać się w drodze uzgadniania stanowiska pomiędzy członkami Zespołu Oceniającego, a gdy jego wypracowanie nie było możliwe, daną kwestię rozstrzygało głosowanie. Po dokonaniu właściwego wyboru członkowie Zespołu Oceniającego przedstawiali jego uzasadnienie w postaci informacji o przedsięwzięciach zrealizowanych w ramach danego kierunku działania.

Oceny dokonane przez członków Zespołu Oceniającego zostały uzupełnione o dane obiektywne, w postaci wskaźników monitoringowych, pozyskane z instytucji i organizacji działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców.

W części opisowej raportu, obok bezpośredniego odniesienia się do poziomu realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów strategicznych, znalazły się opinie na temat stosowanych i możliwych do zastosowania form pomocy w przypadku problemów w zakresie nowych uzależnień wśród dzieci i młodzieży (gry komputerowe, Internet, telefony komórkowe i inne) problem eurosieroctwa, dostępności narkotyków oraz dopalaczy w szkołach i miejscach powszechnie dla mieszkańców naszego miasta dostępnych.

Raport uwzględnia też opinie na temat napotkanych trudności podczas dotychczasowego wdrażania strategii, a także osiągnięć związanych z realizacją zapisów strategicznych. Znalazły się tu również informacje dotyczące programów i projektów zrealizowanych i realizowanych w ramach strategii.

Rekomendacje, które kończą raport, stanowią podsumowanie pracy Zespołu Oceniającego i zawierają skonkretyzowane propozycje dotyczące sposobu dalszego prowadzenia działań zapisanych w strategii.

2. OCENA STOPNIA WDROŻENIA ZAPISÓW STRATEGICZNYCH

Dokonaną przez Zespół Oceniający ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w Mieście Sieradz w 2016 roku prezentują zamieszczone poniżej zestawienia. Obejmuje ona poszczególne kierunki działań, które zostały wyznaczone w dokumencie strategii w ramach celów strategicznych i operacyjnych. Dla lepszego zobrazowania poziomu realizacji zapisów strategicznych wyniki prac Zespołu zostały dodatkowo przedstawione w formie graficznej, w postaci wykresów. Na ich osiach zostały umieszczone oceny, które odnoszą się do poszczególnych działań. Ocenę wdrożenia każdego celu strategicznego podsumowują ujęte w tabelę wskaźniki monitoringowe.

Cel strategiczny 1.
PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI ORAZ
ZAPOBIEGANIE ICH SKUTKOM

CEL OPERACYJNY 1.

ZAPEWNIENIE UBOGIM BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO

Kierunek działania 1. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną.

Tabela 1. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do przyjęcia postawy aktywnej, • informowanie i motywowanie do wykorzystania własnych możliwości i uprawnień (alimenty, dodatek mieszkaniowy, ryczałt energetyczny, świadczenia rodzinne, świadczenia emerytalne, stypendium i wyprawka), • propagowanie możliwości bezpłatnego skorzystania z pomocy prawnej i psychologicznej, • upowszechnianie ofert pracy, • upowszechnianie oferty szkoleniowej MOPS, PUP, OHP, • pomoc przy pisaniu podań, pism urzędowych, doradztwo, • objęcie pracą socjalną 762 rodzin, w tym 1318 osób ubogich, • objęcie wyłącznie pracą socjalną 215 rodzin, w tym 432 osoby, • wyrównywanie szans zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych, w tym m.in. przyznawanie i wypłata przewidzianych ustawowo świadczeń (zasiłki celowe, okresowe, stałe, opłacanie składek na świadczenia zdrowotne), • prowadzenie wsparcia w ramach pracy socjalnej zmierzającej do wzmocnienia lub odzyskiwania zdolności osób do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, • upowszechnianie wśród mieszkańców informacji o przysługujących im uprawnieniach, w tym różnorodnych formach aktywizacji, wsparcia i pomocy na stronie internetowej MOPS oraz okazjonalnie w mediach, podczas Pikniku Informacyjno-Promocyjnego, spotkań okolicznościowych i imprez organizowanych dla określonych grup społecznych, w informatorach oraz na bieżąco w trakcie wykonywanej pracy przez pracowników MOPS, • informowanie o możliwościach uzyskania pomocy finansowej i rzeczowej; motywowanie do poszukiwania zatrudnienia; pozyskiwanie i wydawanie odzieży, sprzętu RTV i AGD, zabawek itp. • w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Przedszkolami nr: 1, 3, 4, 6, 15, Szkołami Podstawowymi nr: 1, 4, 6, 8, 10, Sieradzkim Centrum Kultury, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji MOPS w Sieradzu był organizatorem na terenie miasta prac społecznie użytecznych dla 30 osób bezrobotnych.	

Kierunek działania 2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Tabela 2. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielanie pomocy rzeczowej w postaci posiłku osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej poprzez prowadzenie Jadłodajni, która wydała 64.898 posiłków, z czego 26.327 sfinansowano ze środków Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, • pomoc finansowa w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych i celowych specjalnych (785 rodzin, 1708 osób) oraz w formie posiłków (320 rodzin, 482 osoby), • współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy w następujących formach: <ul style="list-style-type: none"> – żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2016 – 417 rodzin, w tym 892 osoby, – pomocy żywnościowej poza w/w programem – 73 zlecenia, – pomocy rzeczowej w formie odzieży, obuwia, art. gospodarstwa domowego – 145 zleceń, • wsparcie osób potrzebujących (w tym uczniów) w zakresie odpowiedniego żywienia – m. in. w ramach Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, • typowanie rodzin i dzieci do objęcia pomocą w formie organizacji spotkań świątecznych połączonych z przekazaniem upominków oraz do pomocy rzeczowej - współpraca z instytucjami z: Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową – „Spotkanie z Mikołajem”, Kościołem Chrześcijańskim Zbór „Jezus Żyje” – Zabawa choinkowa. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dożywanie dzieci z rodzin ubogich we współpracy z MOPS – 21 dzieci. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • w roku 2016 dzieci od stycznia do czerwca 5 dzieci otrzymało pomoc w formie posiłku (pełen obiad). Obiad, dzienna stawka żywieniowa wynosi 2,50 zł. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 15</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 dziecko miało dofinansowanie do wyżywienia w przedszkolu, • 2 dzieci miało refundowane 3 posiłki: śniadanie, obiad i podwieczorek. <p><u>GIMNAZJUM NR 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 uczniów miało refundowane obiady przez MOPS. <p><u>SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • refundowane obiady m.in. przez MOPS w Sieradzu. 	

Kierunek działania 3. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.

Tabela 3. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • akcja MIKOŁAJ I SPONSOR DZIECIOM SPÓŁDZIELCÓW (13 edycja), w której wzięło udział 200 dzieci (w przedziale wiekowym 5-10 lat) korzystających ze świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej, których rodzice (opiekunowie) są członkami SSM. Łączny koszt zadania – 12.479,24 zł. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiórka słodyczy, które przekazano do Domu Dziecka w Tomisławicach. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiórka plastikowych zakrętek na wózek dla dziecka niepełnosprawnego. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie akcji szkolnej „Dołącz do Świętego Mikołaja” i przygotowanie paczek dla potrzebujących uczniów. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie obfitej paczki dla jednej z sieradzkich rodzin w ramach akcji „Szlachetna paczka” oraz udział w innych akcjach charytatywnych. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10</u></p> <p>Działalność wolontariatu szkolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie Świątecznej Zbiórki Żywności, • przygotowanie paczek żywnościowych dla najuboższych rodzin ze szkoły – paczki zostały przekazane w okresie Bożego Narodzenia. <p><u>GIMNAZJUM NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w przedsięwzięciu Szlachetna Paczka, kwota ok. 2.000 zł, • przekazywanie paczek żywnościowych ze zbiórek, ok. 1.500 zł. <p><u>GIMNAZJUM NR 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • włączanie się szkoły w akcje charytatywne takie jak: „Tak pomagam”, „Góra grosza”, zbiórka na rzecz chorych na stwardnienie rozsiane. <p><u>GIMNAZJUM NR 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udział uczniów w akcji charytatywnej „Podziel się posiłkiem”, • świąteczna zbiórka żywności na rzecz osób potrzebujących. <p><u>I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja akcji pomocy dla dzieci z Domu Dziecka, • udział młodzieży w akcji charytatywnej „Szlachetna paczka”. <p><u>II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie akcji pomocy dla dzieci z Domów Dziecka, • działania prowadzone przez Szkolne Koło Wolontariatu: zbiórki pieniędzy na rzecz osób niepełnosprawnych, • szerzenie idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym - zadania realizowane przez uczniów ze Szkolnego Koła Wolontariatu:<ul style="list-style-type: none"> • udział w ogólnopolskiej akcji charytatywnej „Podziel się posiłkiem”, • udział w akcji charytatywnej „Świąteczna zbiórka pieniędzy”, • udział młodzieży w ogólnopolskiej akcji „Szlachetna paczka”. <p><u>SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zbieranie plastikowych zakrętek na wózek dla dziecka niepełnosprawnego. <p><u>ZAKŁAD KARNY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie wyrobów z terapii zajęciowej na aukcje charytatywne.	6

Kierunek działania 4. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Tabela 4. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p>URZĄD MIASTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • współfinansowano organizację spotkania mikołajkowego dla 460 dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym w kwocie 24.821,00 zł oraz spektaklu teatralnego i animatorów za kwotę 3.799 zł. <p>W ramach zadania „Organizacja wypoczynku wakacyjnego dla dzieci i młodzieży” dofinansowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Sieradzu. Wypoczynek wakacyjny dla (41 dzieci i młodzieży) w miejscowości Stegna (14.08.2016r. – 23.08.2016r.) w kwocie 34.465 zł, • Polski Komitet Pomocy Społecznej. Wypoczynek wakacyjny dla (71 dzieci i młodzieży) – w miejscowości Biały Dunajec (20.07.2016r. – 29.07.2016r.) w kwocie 55.092 zł, • organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas wakacji w ramach programu „Wakacje bez używek” dla (12 115 dzieci i młodzieży) w kwocie 98.616 zł w tym: <ul style="list-style-type: none"> - SP nr 4 dla (30 uczniów) – (półkolonie z orlikiem 2016) w kwocie 12.000 zł, - SP nr 10 dla (45 uczniów – (Wakacje 2016) w kwocie 15.500 zł, - Gimnazjum nr 3 dla (180 uczniów) - (Sieradzki Trener Osiedlowy) w kwocie 12.754 zł, - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sieradzu (11 860) – osiedlowy animator sportowy, wakacyjny cykl turniejów piłki plażowej oraz piłki nożnej, park linowy, ścianka wspinaczkowa w kwocie 58.498 zł. <p>MOPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie działalności Świetlic Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, • organizowanie wypoczynku zimowego i letniego w ramach świetlicy, • organizowanie Rodzinnego Pikniku Integracyjnego, • udzielanie rodzinom pomocy w formie zasiłków celowych na zakup odzieży i art. szkolnych, • działania o charakterze środowiskowym, • organizacja Rodzinnego Pikniku Integracyjnego, • współpraca z Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Kościołem Chrześcijańskim Zbór „Jezus Żyje” w zakresie organizacji spotkań mikołajkowych. <p>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie dożywiania – obiady finansowane przez MOPS; dla jednego dziecka obiad opłaca fundacja; organizowanie wypoczynku letniego; doposażenie uczniów w bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe, udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. <p>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</p> <p>Szkoła nie posiada własnych środków finansowych; korzysta ze środków i programów instytucji zewnętrznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rządowy program wyposażenia w bezpłatne podręczniki wszystkich uczniów klas I - V, • rządowy program „Wyprawka szkolna” – dofinansowanie podręczników dla uczniów klas VI z kształcenia specjalnego – 2 uczniów, • dożywianie – współpraca z MOPS – objętych przed wakacjami średnio 24 – 25 uczniów, po wakacjach średnio 20 uczniów (różna ilość w różnych miesiącach) + 2 uczniów dożywianie – sponsor TPD, • kolonie bezpłatne dla uczniów klas IV – VI o niskim statusie materialnym (organizator UM Sieradz) – 23 uczniów + bezpłatne kolonie Kuratorium – 4 uczniów, • spotkanie świąteczne – Mikołajki w teatrze (UM Sieradz) – 82 uczniów. <p>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • 39 uczniów otrzymało paczki mikołajkowe, • 11 uczniów wzięło udział w bezpłatnych koloniach sfinansowanych przez UM w Sieradzu, • 4 uczniów wzięło udział w zimowisku podczas ferii zimowych organizowanym przez TPD 	7

w Sieradzu za minimalną odpłatnością (większość dofinansowanie z KRUS),

- 3 uczniów wzięło udział w bezpłatnych koloniach letnich sfinansowanych przez Kuratorium Oświaty w Łodzi.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- 4 uczniów wzięło udział w bezpłatnych koloniach org. przez Kuratorium Oświaty w Łodzi,
- kolonie bezpłatne (Urząd Miasta Sieradz) – 13 uczniów,
- półkolonie w SP nr 10 (Wakacje bez używek) – 10 uczniów,
- 55 uczniów otrzymało paczki świąteczne – Mikołajki,
- w zakresie dożywiania z MOPS w I półroczu 2016 roku – średnio 7 dzieci.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- w zakresie dożywiania (średnio miesięcznie 20 uczniów korzystało z dożywiania fin. przez MOPS,
- paczki świąteczne dla 136 uczniów z klas I – III,
- pozyskanie prywatnych sponsorów w celu zapewnienia dzieciom dożywiania, odzieży, oraz pomocy potrzebnych do nauki (6 dzieci skorzystało z tego rodzaju pomocy),
- typowania uczniów do udziału w koloniach, które odbyły się w miejscowości Biały Dunajec (28 uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym, w tym 12 dzieci ze śr. ocen powyżej 4,0),
- organizacji półkolonii „Wakacje 2016” (dla 435 z SP 10 oraz 10 dzieci z SP 9),
- atrakcyjna oferta zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

GIMNAZJUM NR 1

- pomoc dla uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym (stypendia, bezpłatne podręczniki, bezpłatne obiady, zwolnienie z opłat na rzecz Rady Rodziców i ubezpieczenia), dofinansowanie wycieczek, wyjść klasowych na imprezy, do kina, do teatru. Organizowanie bezpłatnych zajęć wyrównawczych, pozalekcyjnych na terenie szkoły. Koszt ok. 50.000 zł.

GIMNAZJUM NR 2

- organizacja dożywiania uczniów. W roku 2016 dożywianiem zostało objętych 32 uczniów, z tego 9 osób miało obiady refundowane przez MOPS. Uczniowie pierwszych i drugich klas otrzymali darmowe podręczniki i materiały ćwiczeniowe. W szkole zostały zorganizowane zajęcia pozalekcyjne: zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia sportowe, zajęcia na basenie, zajęcia logopedyczne oraz zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów. Szkoła w czasie ferii zorganizowała zajęcia rekreacyjno – sportowe. Uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w rajdach, wycieczkach rowerowych oraz wyjazdach do kina i teatru. Zorganizowano rajdy takie jak: „Rajd Powstańców 1863 – śladami Łuki Bakowicza”, „Rajd Szlakiem Walk nad Wartą”, „Rajd tropami przyrody”, trzydniowy rajd do Olsztyna k. Częstochowy, a także konferencje krajoznawcze „Skarby Powiatów: sieradzkiego, wieluńskiego, wieruszowskiego”, połączone z wycieczkami do Charłupi Małej i Tubądzina. W szkole działa także szkolne koło Caritas i wolontariat.

GIMNAZJUM NR 3

- zapewnienie dożywiania uczniów w formie obiadów – stołówka szkolna,
- wszyscy uczniowie klas pierwszych i drugich - 233 otrzymali podręczniki i ćwiczenia w ramach dotacji celowej,
- udział uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym w programie „Ferie z piłką”. Program zapewniał zajęcia sportowo – rekreacyjne oraz posiłek,
- sfinansowanie przez Radę Rodziców wyjazdu uczennicy na zagraniczny turniej koszykówki – 500 zł.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawcze oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- organizacja czasu wolnego młodzieży - zajęcia pozalekcyjne,
- realizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów,
- możliwość wypożyczenia podręczników w bibliotece szkolnej,
- informowanie uczniów o możliwościach otrzymania wsparcia finansowego, psychologicznego lub prawnego poza terenem szkoły, dofinansowanie do wycieczek szkolnych, studniówki z funduszu Rady Rodziców.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- dożywianie w stołówce szkolnej 32 uczniów,
- objęcie pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników szkolnych w ramach programu „Wyprawka szkolna” - skorzystało 16 uczniów,
- działalność na terenie placówki 6 kół zainteresowań, w których uczestniczyło 45 uczniów.
- pozyskanie prywatnych sponsorów w celu zakupienia dzieciom z ubogich rodzin odzieży, pomocy potrzebnych do nauki, sprzętów AGD potrzebnych do codziennego funkcjonowania,
- organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów, prowadzenie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- dożywianie w świetlicy środowiskowej działającej przy Stowarzyszeniu „Dary Losu” (obiady) w 2016 r. objęte były 22 osoby z terenu miasta Sieradza,
- zajęciami świetlicy prowadzonej przez Stowarzyszenie „Dary Losu” objęte były 22 osoby.

Koszty: 4884,69 zł.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie spotkań edukacyjnych w ramach m.in. Tygodnia Bibliotek, Nocy Bibliotek, ferii czy wakacji w bibliotece.

Kierunek działania 5. Utrzymanie i rozwój w mieście zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych.

Tabela 5. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6

URZĄD MIASTA

Zasób mieszkaniowy gminy Miasto Sieradz utrzymywany jest na poziomie umożliwiającym tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Na dzień 31 grudnia 2016 r. jego stan wynosił 882 lokale mieszkalne (w tym 147 lokali socjalnych).

Kierunek działania 6. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich oraz z Kościołem.

Tabela 6. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 6. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7

MOPS

- współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy w następujących formach:
  - żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2016 – 417 rodzin, w tym 892 osoby,
  - pomocy żywnościowej poza w/w programem – 73 zlecenia,
  - pomocy rzeczowej w formie odzieży, obuwia, art. gospodarstwa domowego – 145 zleceń,

PRZEDSZKOLE NR 4

- współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Sieradzu.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Sieradzu,
- współpraca z PCK.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- zbiórka alb komunijnych, znaczków, starych telefonów komórkowych – Pallotyńska Fundacja

Misyjna „SALVATTI”,

- dzieci komunijne w „Białym tygodniu” zbierają pieniądze i przekazujemy je z rodzicami na Papieskie Dzieło Misyjne Dzieciom.

GIMNAZJUM NR 2

- podejmowanie działań na rzecz: Caritas - Polska, Fundacji „Sursum corda”, Fundacji „Symfonia Serc”.

GIMNAZJUM NR 3

- współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Sieradzu – udostępnianie nieodpłatnie sali gimnastycznej (1h w tygodniu) dzieciom uczęszczającym do świetlicy środowiskowej; zbieranie funduszy na rzecz wypoczynku letniego dzieci organizowanego przez TPD poprzez sprzedaż cegiełek.

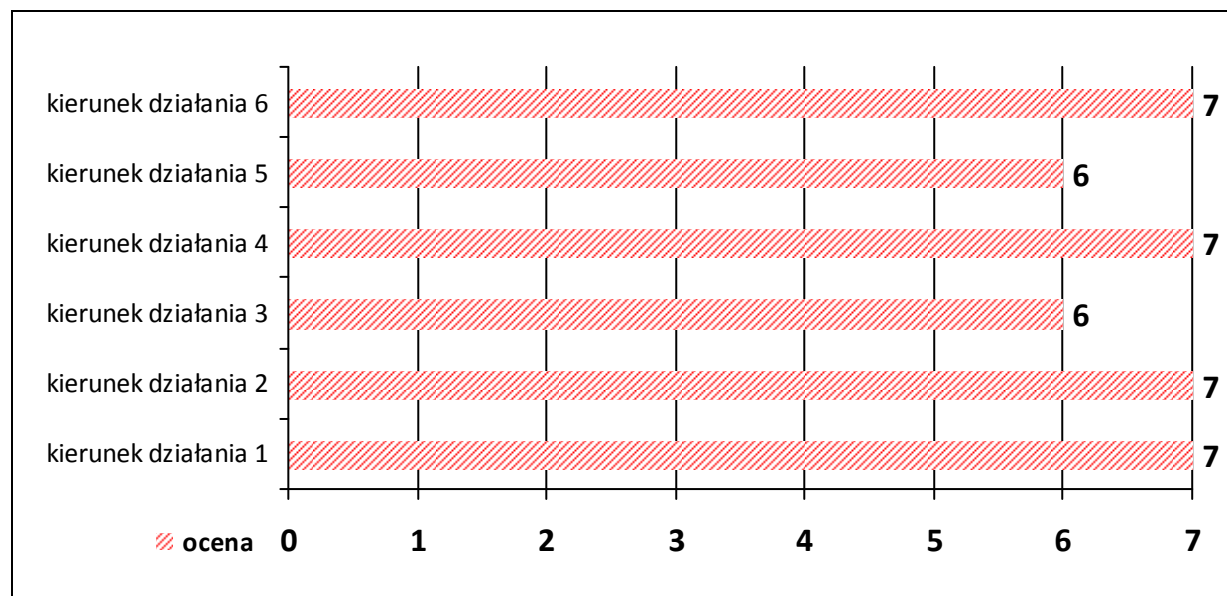
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca szkoły z TPD i PTSR w Sieradzu oraz z Domem Dziecka w Rafałowce.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- Współpraca szkoły z TPD oraz PTSR w Sieradzu.
- Informowanie młodzieży i rodziców o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.

Wykres 1. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 1.

Legenda:

1. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną – ocena 7.
2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej – ocena 7.
3. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich – ocena 6.
4. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego – ocena 7.
5. Utrzymanie i rozwój w mieście zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych – ocena 6.
6. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich oraz z Kościołem – ocena 7.

CEL OPERACYJNY 2.

WSPARCIE BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY

Kierunek działania 1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach.

Tabela 7. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p>MOPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie aktualnych ofert pracy z PUP na tablicy ogłoszeń oraz współpraca w zakresie organizacji stażu dla osób bezrobotnych, • współpraca z PUP w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacji i Integracji, • udział Powiatowego Urzędu Pracy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Sieradzu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP i Ochotniczego Hufca Pracy 5-16 w Sieradzu w organizowanym przez MOPS Pikniku Informacyjno-Promocyjnym, • bieżąca promocja wśród klientów MOPS usług w/w podmiotów, • wsparcie CEiPM OHP oraz OHP w rekrutacji osób do projektów aktywizacyjnych, • współpraca z CEiPM OHP oraz OHP w zakresie upowszechniania wiedzy o orientacji zawodowej, <p>WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W ŁODZI - CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ W SIERADZU</p> <p>Jednostka objęła różnymi formami wsparcia z zakresu poradnictwa zawodowego ok. 450 bezrobotnych mieszkańców Sieradza, w tym: w formie indywidualnych porad zawodowych zaktywizowano ok. 50 osób, natomiast z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało ok. 400 bezrobotnych z Sieradza. Ponadto doradcy zawodowi przeprowadzili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 grupowych spotkań informacyjnych dla 60 osadzonych w Zakładzie Karnym w Sieradzu, • 3 spotkania informacyjne dla 51 osób niepełnosprawnych uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej. • 1 warsztat pt. „Dokumenty aplikacyjne moją wizytówką”, w którym między innymi uczestniczyło 6 osób bezrobotnych z Sieradza. <p>Jednocześnie osoby bezrobotne z Sieradza wzięły udział w Seminarium i 6 spotkaniach informacyjnych/szkoleniach, zorganizowanych w siedzibie CIiPKZ przy ul. 3 Maja 7, rozwijających wiedzę i umiejętności niezbędne do uruchomienia własnej działalności gospodarczej (ponad 100 osób). Ponadto przy okazji uczestnictwa doradców zawodowych w lokalnych imprezach (np. Jarmarku), propagowano wiedzę przydatną do poszukiwania pracy, planowania rozwoju zawodowego i dostosowania zawodowego – rozdano ok. 500 sztuk różnego rodzaju opracowań, broszur, ulotek, w tym „Poradniki dla osób bezrobotnych”.</p> <p>POWIATOWY URZĄD PRACY</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w Piknikach Informacyjno – Promocyjnych „MOPS i Partnerzy”, • korzystanie ze wspólnego systemu informatycznego „SEPI”, • realizacja podpisanych porozumień w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych, będących jednocześnie klientami MOPS, • bezpośrednia wymiana informacji pomiędzy doradcami klienta PUP, a pracownikami socjalnymi MOPS na temat wszystkich form aktywizacji zawodowej realizowanych przez PUP w stosunku do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, • z w/w form współpracy jedynie realizacja prac społecznie użytecznych była działaniem kosztownym. W 2016 r. była to kwota 33.100 zł.	7

PRZEDSZKOLE NR 4

- zatrudnienie pracownika na staż z Urzędu Pracy.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- przyjęcie na staż 2 osób oraz zatrudnienie 1.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- przyjęcie na staż 3 osób oraz zatrudnienie 3.

GIMNAZJUM NR 2

- w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sieradzu organizacja stażu dla 1 osoby bezrobotnej na stanowisku ogrodnik terenów zielonych.

GIMNAZJUM NR 3

- organizowanie dla uczniów klas trzecich szkoleń z zakresu preorientacji zawodowej prowadzonych przez pracowników PUP.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca z OHP w Sieradzu – doradztwo zawodowe w klasach II,
- udział młodzieży w Targach Edukacyjnych.

CENTRUM EDUKACJI I PRACY MŁODZIEŻY OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY

Usługi poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń zawodowych realizowane są poprzez następujące jednostki OHP:

- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży,
- Młodzieżowym Centrum Kariery,
- Młodzieżowe Biuro Pracy.

Powyższe jednostki realizowały usługi związane z aktywizacją poprzez poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy oraz szkolenia dla młodzieży do 25 roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. W 2016 r. prowadzone były zajęcia z doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Sieradza. Ponadto kontynuowana była współpraca z Zakładem Karnym w Sieradzu, gdzie realizowane były warsztaty aktywizacyjne dla osadzonych. Realizowano indywidualne doradztwo na rzecz młodzieży uczącej się i bezrobotnej. MBP pozyskiwało oferty pracy krótkoterminowej dla młodzieży i pośredniczyło w organizacji zatrudnienia. W 2016 r. zorganizowano szkolenia zawodowe w zawodach, na które jest zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy. W MCK w Sieradzu zrealizowano następujące szkolenia:

1. kelner – barman - barista z obsługą kasy fiskalnej dla 10 osób nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych, w wieku 18 - 24 lat z wykształceniem od podstawowego do średniego,
2. magazynier z obsługą wózka widłowego (uprawnienia UDT + wymiana butli gazowych) dla 20 osób nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych, w wieku 18 - 24 lat z wykształceniem od podstawowego do średniego,
3. operator koparko - ładowarki kl. III wszystkie typy - dla 10 osób nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych, w wieku 18 - 24 lat z wykształceniem od podstawowego do średniego,
4. kurs: „ABC małego biznesu” w wymiarze 18 godzin dla 20 osób nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych, w wieku 18 - 24 lat z wykształceniem od podstawowego do średniego.

Wszystkie działania zostały skutecznie i w pełni wdrożone.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach wsparcia osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez organizowanie staży i prac interwencyjnych.

W 2016 r. z tej formy skorzystały 2 osoby.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- spotkania w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery Zawodowej.

Kierunek działania 2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi.

Tabela 8. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> wyszukiwanie ofert pracy z Internetu i lokalnej prasy, zawieranie kontraktów socjalnych, motywowanie do korzystania z obszernej oferty PUP, CliPKZ WUP oraz CEiPM OHP i OHP 15-16,	

Kierunek działania 3. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez MOPS.

Tabela 9. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> udzielanie pomocy finansowej osobom i rodzinom dotkniętym problemami bezrobocia w formie zasiłków celowych, okresowych oraz świadczeń pieniężnych na zakup posiłków lub żywności z programu rządowego; liczba osób bezrobotnych (w tym ubogich i bezdomnych) objętych pracą socjalną – 1562 osoby, systematyczne szkolenia kadr i rozszerzanie współpracy partnerów lokalnych na rzecz aktywizacji rynku pracy, organizowanie prac społecznie użytecznych we współpracy z PUP.	

Kierunek działania 4. Promowanie miasta w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy.

Tabela 10. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>URZĄD MIASTA</u> <ul style="list-style-type: none"> aktywna polityka miasta na rynku nieruchomości oraz stworzenie przyjaznego klimatu inwestycyjnego, które pozwoliły na przygotowanie w Sieradzu profesjonalnej i kompleksowej oferty dla potencjalnych przedsiębiorców, posiadanie w ofercie uzbrojonych terenów inwestycyjnych w specjalnej strefie ekonomicznej (Podstrefa 1-7), jak również w miejskich strefach gospodarczych, które są alternatywą dla inwestycji strefowych, pozyskanie nowych inwestorów strategicznych „strefowych” oraz inwestycje takich firm jak: Ceramika Tubądzin III – Zakład Płytek Ceramicznych w Sieradzu, Zarecki Food Sp. z.o.o. – Zakład Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego, Medana S.A., Cornette Underwear, Scanfil Poland Sp. z.o.o., w Sieradzu, oraz inwestorów poza strefowych np. Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. – Centrum Logistyczne „Sieradz”, dzięki nowym zakładom produkcyjnym w Sieradzu w latach 2016 – 2019 utworzono i utworzy się ponad 500 nowych miejsc pracy: Ceramika Tubądzin – 221 nowych miejsc pracy (2016 – 2017),	

Scanfil Poland – 200 (2017 – 2018), Medana S.A. – około 20, Cornette Underwear – około 30, Zarecki Foods – 30 miejsc pracy. Wszystkie firmy działające w specjalnych strefach ekonomicznych muszą nie tylko zatrudnić deklarowaną liczbę nowych pracowników na pełnoetatowych miejscach pracy, ale również utrzymać dotychczasowe zatrudnienie w zależności od wielkości firmy w okresie od 3 do 5 lat, co daje gwarancję braku zwolnień na większą skalę,

- miasto oferuje ulgi i preferencje inwestycyjne w postaci zwolnienia podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz w podatku dochodowym w ramach inwestycji lokalizowanych na terenach objętych statusem specjalnej strefy ekonomicznej.

ZAKŁAD KARNY

- udział w konferencjach, ogłoszenia prasowe.

Kierunek działania 5. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Tabela 11. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja projektu „RODZINA RAZEM” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania IX.2.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru gminy Miasto Sieradz. Wsparcie otrzyma grupa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego. Termin realizacji listopad 2016 r. – grudzień 2017 r., • zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach staży, • realizacja na podstawie porozumienia nr CAZ 612/7/2016 z dnia 4 kwietnia 2016 r. prac społecznie użytecznych od 11 kwietnia do 10 października 2016 r. dla 30 osób: 22 kobiet i 12 mężczyzn. Prace społecznie użyteczne zostały zorganizowane w następujących instytucjach: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Sieradzkie Centrum Kultury, Gimnazjum nr 2 i nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1, nr 4, nr 6, Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 8, Szkoła Podstawowa nr 10, Przedszkole nr 3, nr 4, nr 5, nr 6 i nr 15. Wszyscy uczestnicy wykonywali prace z zakresu prac porządkowych, gospodarczych oraz pielęgnacji terenu zielonego. Łączna liczba godzin przepracowanych przez wszystkich uczestników wynosi: 6807 godzin. Średnia liczba godzin na jedną osobę nie przekroczyła 40 godzin w miesiącu. Koszty związane z organizacją prac społecznie użytecznych w ramach powyższego porozumienia wyniosły: 22.054,68 zł – wynagrodzenie osób wykonujących prace społecznie użyteczne, 1500 zł – koszt badań lekarskich. Szkolenie BHP ogólne zostało wykonane w ramach zasobów własnych. 	
<u>POWIATOWY URZĄD PRACY</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja osób pozostających bez pracy w powiecie sieradzkim (II) współfinansowany z EFS w ramach Osi priorytetowej VIII „Zatrudnienie” Działanie VIII.1 „Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia powiatowe urzędy pracy” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. Wsparcie aktywizacyjne skierowane było do osób bezrobotnych, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdowały się w grupie pierwszej (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiej (tzw. wymagający wsparcia) oddalenia od rynku pracy. Kwota wydatkowana przez PUP – 1.604,40 zł, • PUP w Sieradzu realizował projekt pn. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sieradzkim (II) w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe” – Poddziałanie 1.1.2. „Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt skierowany był do osób młodych w wieku do 30 r. ż. bez pracy, zarejestrowanych w PUP, jako bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET. Kwota wydatkowana przez PUP – 	

3.389.4 tys. zł,

- Program z rezerwy ministra dla bezrobotnych pow. 50 roku życia – kwota wydatkowana przez PUP – 222.200 zł,
- Program z rezerwy ministra dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 pkt. 2 – 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – kwota wydatkowana przez PUP – 202.000 zł,
- Program z rezerwy ministra dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 pkt. 2 i 4 – 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – kwota wydatkowana przez PUP – 160.000 zł,
- Program Zlecenie Działań Aktywizacyjnych dla długotrwale bezrobotnych, dla których jest ustalony profil II lub III pomocy – kwota wydatkowana przez PUP – bez kosztowo.

Wszystkie w/w projekty były skierowane do wszystkich bezrobotnych powiatu zarejestrowanych w PUP, w tym osób z miasta Sieradz.

ZAKŁAD KARNY

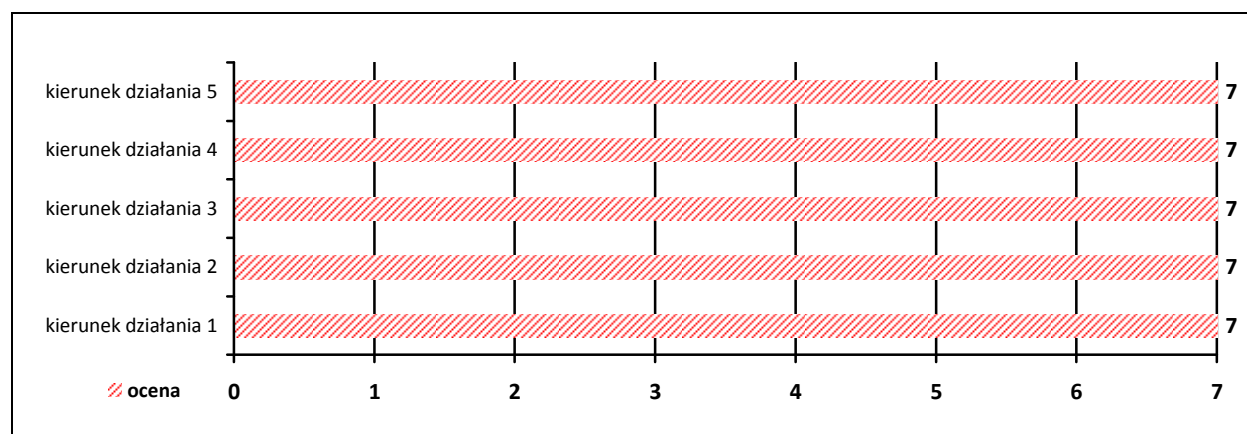
- zajęcia Przywiąziennego Klubu Pracy - 8 edycji,
- zajęcia Aktywizacja Zawodowa i Promocja Zatrudnienia z elementami Pomocy Prawnej – 3 edycje,
- kursy zawodowe - 6 kursów (w tym 2 w ramach POWER 2014 – 2020).

CENTRUM EDUKACJI I PRACY MŁODZIEŻY OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY

- w 2016 r. w ramach „Gwarancji dla Młodzieży” rozpoczęto realizację dwóch projektów „Obudź Swój Potencjał – YEI” oraz „Akcja Aktywizacja – YEI”. Zajęcia odbywały się w Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Sieradzu.

W zajęciach grupowych i indywidualnych z psychologiem, doradcą zawodowym oraz specjalistą od kreowania wizerunku uczestniczyło 20 osób. Zrealizowano także dla nich kursy zawodowe takie jak: sprzedawca, magazynier z obsługą wózków jezdniowych, księgowość komputerowa, kosmetyczka, kelner – barman – kucharz. Część osób miała możliwość zdobycia prawa jazdy kat. B. Uczestnicy, którzy dojeżdżali na zajęcia mieli refundowane koszty podróży. Młodzież wzięła także udział w 3 – miesięcznych stażach zawodowych, za które otrzymała stypendium. Dodatkowo pracodawcy mieli wypłacone środki finansowe z tytułu opieki nad stażystą. Wszystkie działania zostały skutecznie i w pełni wdrożone.

Wykres 2. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 2.

Legenda:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach – ocena 7.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi – ocena 7.
3. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez MOPS – ocena 7.
4. Promowanie miasta w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy – ocena 7.
5. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – ocena 7.

CEL OPERACYJNY 3.

POMOC ZAGROŻONYM BEZDOMNOŚCIĄ I BEZDOMNYM

Kierunek działania 1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.

Tabela 12. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością, z trudnościami mieszkaniowymi, zagrożeniem eksmisją i bezdomnością, • udzielanie w/w osobom pomocy – konsultacji prawnej oraz pomocy w sporządzaniu pism procesowych, a także konsultacji psychologicznych, • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych w zakresie organizacji dla nich pomocy poprzez m.in. umieszczanie w schroniskach, • monitorowanie miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne, • informowanie o możliwości uzyskania wsparcia, • spotkania i uzgodnienia przedstawicieli lokalnych służb (MOPS, KPP, Straż Miejska, Urząd Miasta, Szpital Wojewódzki) ustalające sposoby udzielania wsparcia osobom bezdomnym, • motywowanie osób bezdomnych do zmiany postawy życiowej: trzeźwego stylu życia, aktywności zawodowej i usamodzielnienia, • współpraca z Zakładem Karnym w Sieradzu w celu przygotowania osób opuszczających ZK do społecznej adaptacji. <u>ZAKŁAD KARNY</u> <ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne realizowane w ramach programów resocjalizacyjnych.	

Kierunek działania 2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.

Tabela 13. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczanie bezdomnych w odzież i obuwie, • udzielania poradnictwa socjalnego, • udzielanie pomocy finansowej, • udzielanie pomocy w formie posiłków, • kierowanie osób i opłacanie pobytu w schroniskach, • zapewnienie wsparcia osobom wychodzącym z bezdomności, • zapewnienie wsparcia medycznego dla wszystkich osób potrzebujących pomocy – również dotkniętych problemem bezdomności.	

Kierunek działania 3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia.

Tabela 14. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 3.

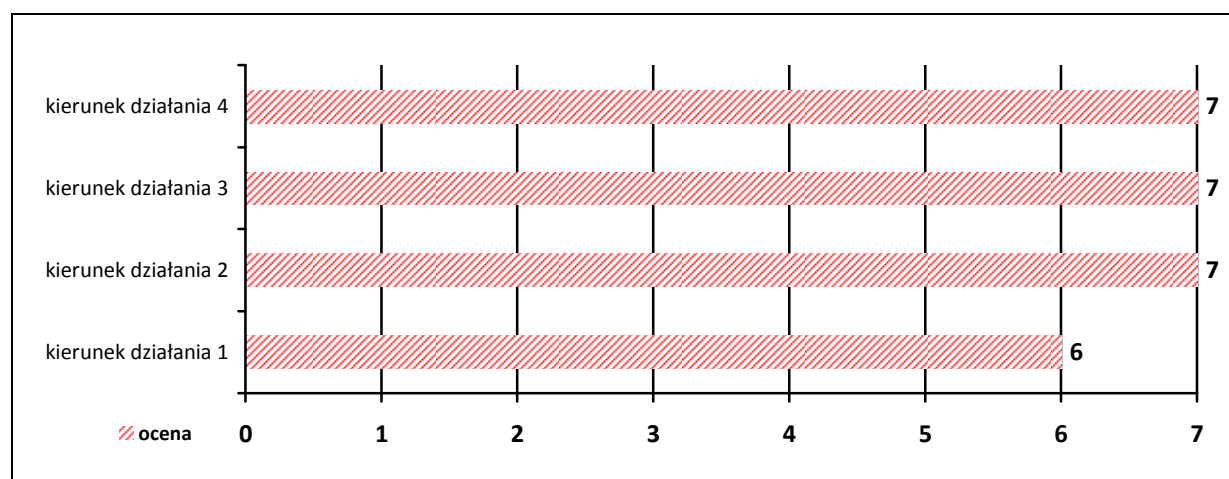
Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • umieszczanie osób bezdomnych w schroniskach, • ograniczanie zjawiska bezdomności i jego skutków poprzez monitorowanie osób pozostających bez miejsca pobytu oraz zabezpieczenie niezbędnej pomocy i schronienia osobom bezdomnym (współpraca z podmiotami spoza Sieradza: Schronisko im. bł. Franciszka Drzewieckiego w Henrykowie, Bełchatowskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar - Markot, Fundacja METAMORFOZA Dom dla osób Starszych i Bezdomnych w Feliksowie, MOPS Noclegowania i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie, Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT w Turowie, Schronisko „Dom Bartymeusza” w Domaniewie Caritas Diecezji Kaliskiej, Zgromadzenie Małe Dzieło Boskiej Opatrzności Schronisko Don Orione w Czarnej), Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Łódzkie Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Łodzi, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie we Wrocławiu Schronisko w Szczodrem, Stowarzyszenie Centrum Pomocy „PANECEUM” Regionalny Ośrodek Pomocy w Cielętnikach, Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „AGAPE” w Częstochowie, Stowarzyszenie „Monar” – PCPB „Monar - Markot” Schronisko Readaptacyjne dla Bezdomnych Mężczyzn w Warszawie, Stowarzyszenie (Integracji Społeczności Lokalnych WIELKOPOMOC w Posadowku, Hostel Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem, Wspólnota Chleb Życia w Warszawie Schronisko dla Bezdomnych „Betania”, Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT w Tuchowie (z pomocy skorzystało 37 osób). <p><u>ZAKŁAD KARNY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • interwencje w schroniskach dla osób bezdomnych, dotyczące przyjęcia osoby bezdomnej po odbyciu kary.	

Kierunek działania 4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Tabela 15. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych w zakresie organizacji dla nich pomocy poprzez m.in. umieszczanie w schroniskach i pomoc w realizacji kontraktów socjalnych, <p><u>ZAKŁAD KARNY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami.	

Wykres 3. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1. i celu operacyjnego 3.

Legenda:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością – ocena 6.
2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego – ocena 7.
3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia – ocena 7.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych – ocena 7.

Tabela 16. Wskaźniki monitoringowe wyznaczone do celu strategicznego 1.: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Wskaźnik monitoringowy	w 2016 r.	w 2015 r.
Wielkość stopy bezrobocia	W powiecie sieradzkim - 8,2%	W powiecie sieradzkim - 10,7 %
Liczba osób bezrobotnych w mieście	1628	2125
Liczba osób bezrobotnych w mieście objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia	3129	3290
Liczba osób bezrobotnych w mieście objętych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oddział w Sieradzu różnymi formami wsparcia	435	brak danych
Liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną	1562	1906
Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności	2593	2942
Liczba nowych inwestorów	brak danych	2
Liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	11	18
Liczba osób objętych projektami w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	345	796
Liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem	975	1415
Liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie	36	44

Cel strategiczny 2.
WSPIERANIE RODZIN ORAZ WSPOMAGANIE ROZWOJU
DZIECI I MŁODZIEŻY

CEL OPERACYJNY 1.

WZMACNIANIE RODZIN, PODNOSZENIE POZIOMU ICH FUNKCJONOWANIA

Kierunek działania 1. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.

Tabela 17. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i młodzieży w ramach świetlicy wakacyjnej oraz przy współpracy z ZHP obozów wypoczynkowych, • wspieranie i edukowanie rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo - wychowawczą m.in. w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich poprzez prowadzenie na bieżąco pracy socjalnej, poradnictwo pedagogiczne i konsultacje psychologiczne, • stała współpraca rodzin uczestników WTZ ze specjalistami w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich, • wspieranie i edukowanie rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą m.in. w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich poprzez prowadzenie pracy socjalnej, • zatrudnienie 3 asystentów rodziny w ramach realizacji ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; asystenci prowadzili pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w miejscu ich zamieszkania, • przyznawanie rodzinom wsparcia asystenta rodziny, • bieżące informowanie o możliwości uzyskania wsparcia specjalistycznego, • umawianie na spotkania (psycholog MOIK, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna), • współpraca z pedagogami szkolnymi, • finansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (instytucjonalnej i rodzinnej), • aktywizacja środowiska lokalnego, poprzez organizację rodzinnych spotkań okolicznościowych i pikników o charakterze integracyjnym, partnerskim oraz profilaktycznym i edukacyjnym (Rodzinny Piknik Integracyjny, Rodzinny Turnus Wypoczynkowy, Międzynarodowy Dzień Rodziny), • promowanie Sieradzkiej Karty Rodzina Plus, Wojewódzkiej Karty Rodzin Wielodzietnych oraz Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, • zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi prawami oraz dążenie do zniwelowania różnic wynikających z dysproporcji bytowych i wzorców środowiskowych, • pomoc wymierna (pomoc finansowa na zakup odzieży i artykułów szkolnych), • spotkania okolicznościowe (m.in. we współpracy z Kościołem Chrześcijańskim Zbór „Jezus Żyje” oraz Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową), • aktywizacja dzieci i młodzieży oraz rozbudzanie i kształtowanie postaw prospołecznych (m.in. empatii i szacunku wobec osób niepełnosprawnych, seniorów oraz innych wymagających wsparcia (w tym dzieci), wskazywanie możliwości samorozwoju) poprzez pracę wolontarystyczną. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rodziny dotkniętej bezradnością opiekuńczo-wychowawczą w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich. 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- doradztwo pedagoga i psychologa szkolnego.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- stałe wsparcie dla 2 rodzin.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- konsultacje udzielane przez pedagoga i psychologa.

GIMNAZJUM NR 3

- zapewnienie i udzielanie porad, konsultacji pedagogicznej i psychologicznej rodzicom przy zastosowaniu elementów terapii rodzinnej, w tym terapii systemowej.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- indywidualne poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne dla rodzin niewydolnych wychowawczo, wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wypracowanie wspólnych kierunków i form oddziaływań korygujących niepożądane zachowania,
- realizacja Programu pedagogizacji rodziców „Wychowujemy razem” - 100 rodziców; rodzice uczestniczyli m.in. w spotkaniach nt. Realizacja obowiązku szkolnego, Niebezpieczeństwo w sieci – cyberprzemoc,
- stała, bieżąca współpraca z kuratorami SR w Sieradzu w sprawach opiekuńczych i nieletnich ,nadzorujących sposób sprawowania władzy rodzicielskiej przez rodziców i opiekunów naszych uczniów oraz uczniów z przejawami demoralizacji, wobec których zastosowano środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- indywidualne poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin niewydolnych wychowawczo, wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wypracowanie wspólnych kierunków i form oddziaływań korygujących niepożądane zachowania, wzmacnianie wydolności wychowawczej rodziców, angażowanie rodziców do realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych,
- realizacja Programu profilaktycznego świetlicy środowiskowej „Przeciwdziałanie zagrożeniom”, pedagogizacja rodziców nt. realizacji obowiązku szkolnego, postaw rodzicielskich, Podstawy prawidłowego żywienia.

ZAKŁAD KARNY

- realizacja programów resocjalizacyjnych dla osadzonych z zakresu integracji rodzin oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunek działania 2. Promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników MOPS-u i placówek oświatowych.

Tabela 18. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja rodzinnych spotkań o charakterze piknikowym oraz wypoczynku rodzin mających na celu promowanie prawidłowego modelu rodziny, • bieżąca edukacja klientów oraz poradnictwo i wskazówki wychowawcze w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, • współpraca ze szkołami w tym kontakt z pedagogami szkolnymi, • promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich przez pracowników MOPS (w tym asystentów rodzin). <p><u>PRZEDSZKOLE NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dzień otwarty dla rodziców i dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną, • organizowanie „Pikniku rodzinnego”, spotkań integracyjnych z rodziną typu: „Dzień Mamy i Taty”, „Dzień Babci”, „Ubieramy choinkę”, kursów, • uczestnictwo rodziców w procesie edukacyjnym i wychowawczym m.in. poprzez promowanie 	

aktywnych postaw społecznych w czasie uroczystości, imprez grupowych, przedszkolnych, festynu rodzinnego.

PRZEDSZKOLE NR 15

- w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sieradzu rodzice korzystają z konsultacji indywidualnych ze specjalistami na terenie Poradni,
- współpraca ze specjalistami w sytuacjach trudnych

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- doradztwo indywidualne psychologa i pedagoga szkolnego – podnoszenie kompetencji wychowawczych,
- prezentacje wychowawców podczas wywiadówek „Zagrożenie dopalaczami”, „Jak przeciwdziałać agresji?”, „Jak ustrzec dziecko przed szkodliwymi substancjami?” (około 150 rodziców),
- badania ankietowe wśród rodziców klas I – VI „Bezpieczeństwo ucznia w szkole. Kontrola przebywania na terenie szkoły osób postronnych” – w ankiecie udział wzięło 130 rodziców. Opracowano Raport i wdrożono usprawnienia podnoszące poziom bezpieczeństwa dzieci w szkole,
- aktywizacja rodziców, budowanie więzi z dzieckiem i szkołą, promowanie właściwych postaw wychowawczych – Piknik rodzinny w Skansenie; Piknik rodzinny w Budzicznej; Piknik rodzinny z okazji Dnia Rodziny; Piknik na sportowo dla dzieci i rodziców – Ruda; Wycieczka rowerowa do Rudy; Rajd klasowy (około 150 rodziców); Spotkanie z rodzicami „Co wiemy, co potrafimy”; „Mikołajkowy zawrót głowy” – zajęcia otwarte dla rodziców; Występ dla rodziców i dziadków oraz uczniów klas młodszych z adaptacją bajki „Kot w butach”; Dzień Rodziny na Sportowo, Mikołajkowy Turniej Sportowy; Mikołajkowe czytanie dzieciom – czytanie przez rodziców opowieści świątecznych w szkole (około 120 rodziców); Udział w Dniu Chłopca, Andrzejkach, Mikołajkach, Wigilii klasowej, Dniu Babci i Dziadka, Dniu Matki – około 40 uroczystości klasowych z udziałem rodziców; Pomoc rodziców w akcjach charytatywnych i organizacji „Szlachetnej Paczki”,
- wymiana informacji wychowawczo – dydaktycznych: Dziennik elektroniczny – bieżący stały kontakt z rodzicem i możliwość wglądu rodzica do ocen, frekwencji, tematów, uwag o zachowaniu dziecka, wymiany korespondencji – na bieżąco; Dni Otwartej Szkoły; wywiadówki; spotkania indywidualne według potrzeb,
- akcja promocyjna – Dzień Otwarty dla rodziców i uczniów przyszłych klas I,
- działalność informacyjna dotycząca pedagogizacji rodziców i informowaniu o instytucjach świadczących pomoc – ulotki, wystawki, informacje – biblioteka, pedagog, sekretariat – według potrzeb,
- działalność Klasowych Rad Rodziców i Szkolnej Rady Rodziców; m.in. opiniowanie dokumentów, składanie wniosków, współorganizacja uroczystości.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- edukacja rodzin w ramach indywidualnych kontaktów z rodzicami uczniów, oddziaływania pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego wg potrzeb.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- indywidualne konsultacje pedagoga i psychologa,
- uczestnictwo rodziców w procesie edukacyjnym i wychowawczym m.in. promowanie postaw społecznych w czasie uroczystości, imprez klasowych, szkolnych, festynu,
- współpraca Rady Pedagogicznej z rodzicami w celu pomagania dzieciom w trudnościach szkolnych, niepowodzeniach,
- wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- organizowanie dni otwartych, wywiadówek zgodnie z kalendarzem roku szkolnego, indywidualne spotkania z rodzicami na konsultacjach.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- współpraca kadry pedagogicznej z rodzicami w celu budowania wspólnej strategii pomocy dzieciom. Spotkania z rodzicami dotyczyły przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych, wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, udzielenia wskazówek dotyczących sposobów zwiększenia motywacji dzieci do nauki i zmiany niepożądanych zachowań,
- udział rodziców w procesie edukacyjnym i wychowawczym m.in. poprzez promowanie aktywnych postaw społecznych w czasie uroczystości, imprez klasowych, szkolnych,

- porady i konsultacje szkolnych specjalistów (psycholog, pedagog) dla rodziców na tematy poprawy więzi między rodzicem a dzieckiem, nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem.

GIMNAZJUM NR 1

- pedagogizacja rodziców,
- wsparcie rodziców w pracy wychowawczej, systematyczne rozmowy z rodzicami, doradztwo.

GIMNAZJUM NR 2

- podejmowanie działań, których celem jest wspieranie rodziców w procesie wychowawczym. Wychowawcy klas, pedagodzy oraz dyrekcja szkoły starają się utrzymywać systematyczny kontakt z rodzicami. Organizowane są dni otwarte, wywiadówki. Problemy wychowawcze rozwiązywane są przy współudziale rodziców. Rodzice biorą udział w spotkaniach zespołów planujących i koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W ramach wsparcia pedagogicznego rodzice uczniów uczestniczyli w zajęciach w ramach projektu „Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci”. Rodzice uczniów klas I otrzymali pisemne materiały na temat „Wychowanie zaczyna się w rodzinie” i „Nasze dzieci, a prawo”.

GIMNAZJUM NR 3

- wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów rodzinnych. Udzielanie porad i wskazówek rodzicom jako pomocy w procesie wychowania, kształtowania właściwych relacji rodzic – dziecko,
- organizowanie spotkań dla uczniów i rodziców ze specjalistami w celu uchronienia dzieci przed zagrożeniami wieku dorastania, zabezpieczenia ich przed zachowaniami ryzykownymi,
- kierowanie do rodziców audycji, pogadanek promujących właściwe postawy rodzicielskie, wskazujących cechy rozwojowe młodzieży oraz zadania rodziców w tym zakresie.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- pedagogizacja rodziców - indywidualne rozmowy.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- pedagogizacja rodziców - prelekcje, indywidualne rozmowy.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- prowadzenie zajęć edukacyjnych, dobór księgozbioru dotyczący tematu.

Kierunek działania 3. Zatrudnianie, w razie potrzeby, asystentów rodziny oraz ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.

Tabela 19. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 2. i celów operacyjnych 1-3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienie asystentów rodziny: prowadzenie pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w miejscu ich zamieszkania; umożliwienie odbywania szkoleń z zakresu asystentury rodziny. <u>BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie szkoleń. 	6

Kierunek działania 4. Udzielanie przez MOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Tabela 20. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena	
	7	
MOPS		
<ul style="list-style-type: none"> • budowanie nowego, odrębnego od systemu pomocy społecznej systemu pozaubezpieczeniowych świadczeń rodzinnych o charakterze obligatoryjnym – zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, • wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej poprzez przyznawanie i wypłatę świadczeń rodzinnych. <p>Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych weszła w życie od 1 maja 2004 r. i od tego dnia realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Ośrodek. Realizując świadczenia rodzinne w 2016 r. wydatkowano kwotę 8.677,045,58 zł, w tym: zasiłek rodzinny z dodatkami – 4.091,907,82 zł; zasiłek pielęgnacyjny – 1.676,831,51 zł; świadczenie pielęgnacyjne – 1.309,276,90 zł; specjalny zasiłek opiekuńczy – 153.330,60 zł; jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 336.000 zł składka społeczna od wypłaconych świadczeń rodzinnych – 298.981,05 zł; świadczenie rodzicielskie – 810.717,70 zł. Udzielanie przez MOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu świadczeń rodzinnych w latach 2015 - 2016:</p>		
	2016	2015
Wydatki poniesione na świadczenia rodzinne w zł	8.378.064,53	6.647.821,94
Rodzaj świadczenia	Liczba osób/liczba świadczeń	
Zasiłek rodzinny	2631 / 26.686	2.335/23.281
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się dziecka	138/138	131/131
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	80/743	107/721
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	140/1.333	152/1443
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	108/1159	102/1018
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1.495/1.495	1424/1424
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	91/635	90/585
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	258/2.587	254/2558
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	336/336	327/327
Zasiłek pielęgnacyjny	930/10.960	895/10.507
Świadczenie pielęgnacyjne	87/1009	89/949
Specjalny zasiłek opiekuńczy	25/295	27/225
Świadczenie rodzicielskie	82/873	0/0
Liczba świadczeń ogółem	48.249	43.169

Świadczenie alimentacyjne stanowiło kolejną formę wsparcia świadczoną rodzinom przez Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów weszła w życie od 1 października 2008 r. i od tego dnia realizacją świadczeń zajmuje się Ośrodek. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

	2016	2015
Liczba osób, na które decyzją przyznano świadczenie alimentacyjne	410	489
Liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	5.107	5.252
Wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	1.993.296,11	2.037.382,91

Kolejną formą wsparcia świadczoną rodzinom przez Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS jest zasiłek dla opiekuna.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów weszła w życie od 1 maja 2014 r. i od tego dnia realizacją świadczeń zajmuje się Ośrodek. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

	2016	2015
Liczba osób, na które decyzją przyznano zasiłek dla opiekuna	21	28
Liczba przyznanych świadczeń zasiłku dla opiekuna	228	289
Wielkość wydatków na zasiłek dla opiekuna	118.560,00	150.106,70
Odsetki od zasiłku dla opiekuna	0,00	0,00

Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i zasiłku dla opiekuna: świadczenia rodzinne ogółem – 2390 rodzin; fundusz alimentacyjny – 390 rodzin; zasiłek dla opiekuna – 21 rodzin; świadczenia wychowawcze – 2847 rodzin.

- udzielanie pomocy finansowej (zasiłki celowe, okresowe i stałe),
- pomoc rzeczowa (żywność, odzież) oraz w formie posiłków,
- promowanie aktywnych postaw życiowych oraz samopomocy w środowisku lokalnym (w tym pomocy sąsiedzkiej), poradnictwo w zakresie skorzystania z uprawnień osób i rodzin.

Kierunek działania 5. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej).

Tabela 21. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • stała dostępność w MOPS poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego, • kierowanie osób i rodzin do MOIK, PCPR oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • działalność grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. 	
<u>POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Punktu Interwencji Kryzysowej (z poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i w zakresie terapii uzależnień skorzystało ponad 100 mieszkańców Sieradza). 	
<u>PRZEDSZKOLE NR 3</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną: współpraca z logopedą (przeprowadzenie przesiewowych badań logopedycznych), pomoc dzieciom przejawiającym trudności w nauce (rozpoznanie rodzaju i stopnia trudności poprzez przebadanie w poradni). 	

PRZEDSZKOLE NR 4

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną – konsultacje wychowawców ze specjalistami, kierowanie rodziców do PPP, organizowanie spotkań ze specjalistami (psychologiem, pedagogiem, logopedą) na terenie przedszkola.

PRZEDSZKOLE NR 15

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- możliwość korzystania z usług pedagoga szkolnego i psychologa (koszt 13.525,08 zł).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- aktywna praca pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego (na terenie szkoły).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- porady/konsultacje z pedagogiem i psychologiem,
- informacje na szkolnej stronie www: adresy instytucji zajmujących się pomocą psychologiczno –pedagogiczną, specjalne broszury.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- zajęcia socjoterapeutyczne minimalizujące skutki niepożądanych zachowań,
- zajęcia korekcyjno - kompensacyjnych dla uczniów z klas I - III,
- zajęcia rewalidacyjne dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- zajęcia kształtujące umiejętności prospołeczne z wykorzystaniem elementów TZA,
- zajęcia integracyjno - wychowawcze mające na celu budowanie przyjaznego klimatu w grupie oraz usprawnianie współpracy,
- zajęcia o charakterze terapeutycznym dla uczniów wynikające z rozpoznanych potrzeb. Miały one na celu: wspomaganie dzieci z trudnościami rozwojowymi w zakresie samokontroli, umiejętności szkolnych, rozwoju społecznego, emocjonalnego, pomaganie dzieciom nie lubianym przez rówieśników z powodu zachowań antyspołecznych, rozładowanie napięcia, budowanie poczucia wartości, wzmocnienie samooceny, naukę radzenia sobie z przykrymi emocjami, obniżanie absencji uczniów,
- udzielanie porad i konsultacji dla uczniów, w tym działań interwencyjnych oraz mediacyjnych w sytuacjach niepożądanych zachowań dzieci. Spotkania dotyczyły przede wszystkim rozwiązywania konfliktów interpersonalnych,
- udzielanie porad i konsultacji dla rodziców mających na celu rozpoznawanie przyczyn dysfunkcyjnych zachowań uczniów, analizowanie ich, udzielanie wsparcia oraz budowanie strategii w pracy z dzieckiem,
- organizowanie Treningów Umiejętności Wychowawczych dla rodziców w celu poprawy interakcji rodzinnych.

GIMNAZJUM NR 1

- informowanie i kierowanie rodziców i uczniów do specjalistycznych placówek.

GIMNAZJUM NR 2

- organizacja dla rodziców uczniów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego; zatrudnianie pedagoga szkolnego, logopedy, psychologa szkolnego; funkcjonowanie klasy integracyjnej; zatrudnianie nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia zintegrowanego; prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla rodzin uczniów.

GIMNAZJUM NR 3

- zapewnienie uczniom i rodzicom bieżącego poradnictwa pedagogiczno – psychologicznego. W sytuacjach wymagających dodatkowego wsparcia kierowanie zainteresowanych do specjalistów.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- umożliwienie uczniom i rodzicom korzystania z porad pedagoga i psychologa na terenie szkoły,
- kierowanie uczniów wymagających pomocy specjalistycznej do PPP, Poradni Zdrowia Psychicznego itp.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- umożliwienie korzystania z porad pedagoga szkolnego, rodzicom i młodzieży na terenie szkoły,
- kierowanie uczniów wymagających specjalistycznego wsparcia psychologicznego do PPP, psychologa klinicznego, Poradni Zdrowia Psychicznego itp.,
- informowanie uczniów o możliwościach otrzymania wsparcia psychologiczno - pedagogicznego lub prawnego poza terenem szkoły.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w następujących formach:

- zajęcia socjoterapeutyczne,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- zajęcia rewalidacyjne,
- konsultacje i udzielanie porad uczniom, działania interwencyjne w sytuacjach niepożądanych zachowań,
- konsultacje z rodzicami dzieci mającymi problemy z zachowaniem i realizacją obowiązku szkolnego.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- godziny pracy biblioteki dostosowane do potrzeb użytkowników.

Kierunek działania 6. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w mieście poprzez stałą współpracę placówek oświatowo - wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Tabela 22. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 6. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi, jednostkami pomocy społecznej, służby zdrowia, sądu rejonowego, policji, organizacji pozarządowych, na rzecz rodziny i dziecka (m.in. w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego), • bieżąca współpraca pracowników socjalnych z pomiotami działającymi na rzecz rodziny i dziecka, placówkami oświatowo-wychowawczymi i kulturalnymi, jednostkami pomocy społecznej i służby zdrowia, sądem rejonowym i kuratorami sądowymi, policją, organizacjami pozarządowymi i Kościołami, PCPR, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, • udział pracowników w zespołach oceny okresowej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej instytucjonalnej i w rodzinach zastępczych, • poszerzanie wśród dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu orientacji zawodowej (współpraca w tym zakresie z CEiPM OHP oraz OHP w Sieradzu),	
<u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • stała współpraca z placówkami oświatowymi i kulturalnymi, stowarzyszeniami i MOPS Sieradz (opisana w realizacji poszczególnych działań).	
<u>PRZEDSZKOLE NR 1</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z instytucjami lokalnymi oraz ogólnopolskimi - placówki oświatowe, kulturalne, instytucje odpowiedzialne za ochronę zdrowia, ekologię, ochronę środowiska, bezpieczeństwo poprzez organizację różnorodnych form tj.: pogadanki, filmy edukacyjne, pikniki, konkursy plastyczne, recytatorskie, muzyczne, zajęcia badawcze (Teatr w Kaliszu, przedszkola, Państwowa Straż Pożarna, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, służba zdrowia, SCK, Stowarzyszenie „Dary Losu”, biblioteka).	
<u>PRZEDSZKOLE NR 4</u>	
Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka odbywa się poprzez:	
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie imprez i uroczystości przedszkolnych – współpraca z rodzicami uczniów w organizacji życia przedszkola, • spotkania z przedstawicielami instytucji (policja, straż pożarna, straż miejska, służba zdrowia), filmy edukacyjne, zajęcia otwarte w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, • stałą współpracę z placówkami oświatowymi i kulturalnymi (konkursy, uroczystości).	
<u>PRZEDSZKOLE NR 15</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • stała współpraca ze Szkołą Podstawową nr 10: dzieci z grup 6-latków uczestniczą w lekcjach klas I; raz w roku szkolnym wszystkie dzieci z przedszkola uczestniczą w teatryku organizowanym przez koło teatralne działające na terenie szkoły, • stała współpraca ze Szkołą Muzyczną w Sieradzu – przynajmniej raz w roku dzieci z przedszkola	

- uczestniczą w koncercie na terenie szkoły,
- stała współpraca z Sieradzkim Centrum Kultury – dzieci uczestniczą w Przeglądzie Artystycznym Sieradzkich Przedszkoli,
- udział dzieci z wszystkich grup przedszkolnych (raz w roku) w teatrzykach organizowanych przez Fundację „Dary Losu” w Sieradzu.
- współpraca z MOSiR w Sieradzu – dwa razy w roku szkolnym dzieci uczestniczą w Igrzyskach Sportowych Sieradzkich Przedszkolaków,
- udział 5 – 6 letnich dzieci (raz w roku) w wycieczkach do Straży Pożarnej i Policji w Sieradzu,
- organizacja pogadarek z udziałem przedstawicieli Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej,
- stała współpraca nauczycieli z Biblioteką Miejską w Sieradzu – wypożyczanie książek przez dzieci na terenie przedszkola.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- współpraca z Sądem Rejonowym – wgląd w sytuacje rodzinne uczniów, pogadanki prowadzone przez policjantów, strażników miejskich, strażaków; współpraca z bibliotekami działającymi na terenie Sieradza, spotkania autorskie, wystawy prac uczniowskich; współpraca z Sieradzkim Centrum Kultury.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- standardowa współpraca, wymiana informacji, sygnalizowanie trudnych sytuacji rodzinnych (kuratorzy sądowi, asystenci rodzinni, sąd, policja, MOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, PPP, i in. w razie potrzeb). Korzystanie z zasobów innych instytucji, udział w imprezach kulturalnych, itp.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- ściśła współpraca z w/w instytucjami/organizacjami (wg potrzeb).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- organizowanie imprez i uroczystości szkolnych – współpraca z rodzicami uczniów w organizacji życia szkoły,
- współpraca z Policją, MOiK, kuratorami.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

Współpraca:

- z Urzędem Miasta w zakresie:

- zabezpieczenia środków finansowych na realizację działań profilaktycznych. W edycji wiosennej uczniowie z klas IV – VI obejrzeni spektakl profilaktyczny „Dzieci sieci – dzieci aktywne online,
- zorganizowania spotkania świątecznego. Do udziału w spotkaniu zostało wytypowanych 136 uczniów z klas I - VI. Uczniowie otrzymali paczki ze słodyczami,
- typowania uczniów do udziału w koloniach, które odbyły się w miejscowości Biały Dunajec (40 uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym, w tym 12 dzieci ze średnią ocen powyżej 4,1),
- organizacji półkolonii „Wakacje 2016” (dla 35 uczniów z naszej szkoły oraz 10 dzieci z SP 9);

- z Kuratorium Oświaty:

- typowanie 4 uczniów do wypoczynku letniego finansowanego przez Łódzkiego Kuratora Oświaty;
- z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w zakresie diagnozowania uczniów oraz wspierania ich w pokonywaniu trudności edukacyjno - wychowawczych (zostało skierowanych 15 wniosków o diagnozę);

- z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie wsparcia dzieci przebywających w rodzinie zastępczej (6 dzieci) oraz przygotowanie pisemnych informacji na temat funkcjonowania uczniów. Pedagog uczestniczył w spotkaniach PCPR-u w celu oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

- z Sądem Rejonowym (przygotowano 2 pisma informujące o sytuacjach uczniów);

- z kuratorami sądowymi, którzy uzyskali informacje na temat funkcjonowania uczniów oraz współpracy z rodzinami dzieci (rodziny 6 uczniów objęte są opieką kuratorską). Odbyły się cykliczne spotkania z kuratorami sądowymi.

- z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie dożywiania (średnio 20 uczniów korzystało z finansowanych obiadów).

- z Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej (proszono o interwencje i objęcie opieką 2 rodzin). Pedagog wziął udział w 2 spotkaniach roboczego zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- z Komendą Powiatową Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom (prelekcje dla uczniów wybranych klas IV-VI na temat bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej dzieci, konkurs

Akademia Bezpieczeństwa dla klas II);

- z Muzeum Okręgowym w Sieradzu – uczniowie obejrżeli wystawy stałe i czasowe, uczestniczyli w zajęciach terenowych w Skansenie Sieradzkim.
- z Agencją Rynku Rolnego (mleko otrzymywało średnio 933 uczniów z klas I - VI, a owoce i warzywa 528 dzieci z klas I – III);
- z Biblioteką Pedagogiczną – spotkania z pracownikami, warsztaty;
- z WFOŚiGW w zakresie finansowania środków na realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej. Opracowano program „Odkrywczy zielonej energii”. Uczniowie z klas I - VI wzięli udział w konkursach, przedstawieniach, wycieczkach ekologicznych;
- z Oddziałem Terenowym Sieradzkich Parków Krajobrazowych w Sieradzu – uczniowie z klas I - VI uczestniczyli w zajęciach proekologicznych nt. selektywnej zbiórki odpadów, badania stanu czystości środowiska naturalnego, biologii ptaków Załęczańskiego Parku Krajobrazowego;
- z nadleśnictwem Złoczew – odbył się cykl zajęć w klasach I - VI poświęconych roli i znaczeniu lasów w środowisku naturalnym;
- z Centrum Edukacji Ekologicznej – uczniowie z klas I - VI brali udział w warsztatach nt. „Stanu czystości wód rzeki Warty”;
- z Sanepidem – realizacja programu profilaktycznego mającego na celu przeciwdziałanie gruźlicy. Uczniowie brali udział w konkursie „Zadbaj o swoje płuca”;
- z Instytutem Pamięci Narodowej – uczniowie klas VI obejrżeli wystawę „Zbrodnia katyńska”;
- z Bractwem Rycerskim – dzieci z klas IV - VI uczestniczyli w żywej lekcji historii na temat: „Mieszko I i Wikingowie”;
- z Oddziałem Polskiego Związku Łowieckiego w Sieradzu (pogadanki);
- z Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową w celu pozyskania funduszy na organizację Festynu charytatywnego;
- z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – rozprowadzono znaczki „Pomagam, bo tak trzeba”.

GIMNAZJUM NR 2

- współpraca z: Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej (zwłaszcza w przypadku trudnych sytuacji rodzinnych), Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, MOPS-em, GOPS-em, Młodzieżowym Centrum Kariery, Sądem Rejonowym (prowadzenie edukacji prawną uczniów: spotkania młodzieży z kuratorami sądowymi, udział uczniów w rozprawach sądowych w charakterze obserwatorów, współpracowaliśmy z kuratorami sądowymi), Policją, Powiatową Biblioteką Publiczną, świetlicami środowiskowymi, PCK, Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno -Wychowawczym, Środowiskowym Ośrodkiem TPD, Młodzieżowym Biurem Pracy OHP.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca z PPP, Sądem Rejonowym, Policją,
- współpraca z OHP w zakresie doradztwa zawodowego,
- współpraca z PSSE w Sieradzu - realizacja programów profilaktycznych „Wybierz życie - pierwszy krok” i „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca szkoły z PPP, Sądem Rejonowym, MOPS, OIK, Policją, PCPR,
- zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę z kuratorem sądowym,
- udział młodzieży w konferencji profilaktycznej w Centrum Kultury w Sieradzu,
- udział młodzieży w konferencji kosmicznej w Centrum Kultury w Sieradzu,
- współpraca z PSSE w Sieradzu, realizacja programów „Wybierz życie – pierwszy krok”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

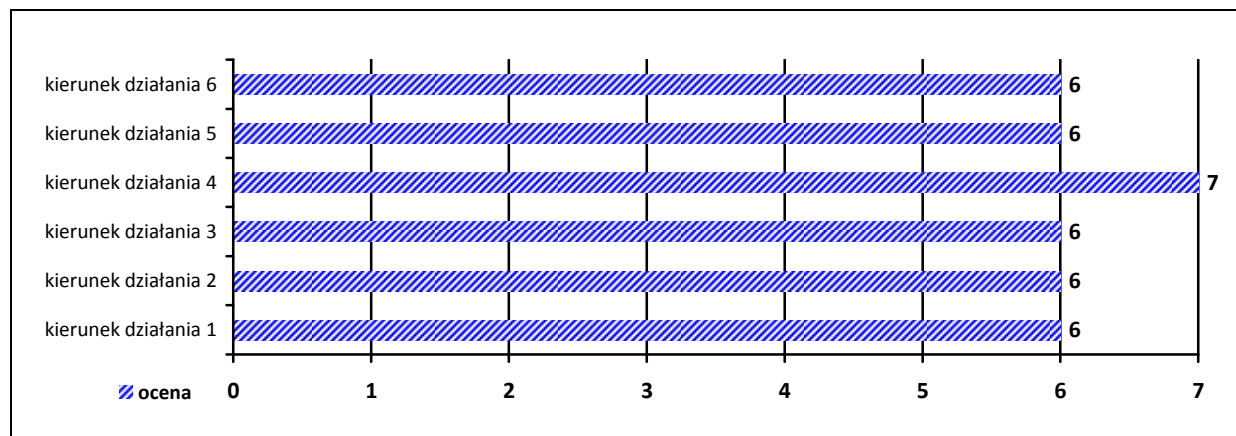
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

Podejmowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez współpracę z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie diagnozowania uczniów, prowadzenia zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień,
- Sądem Rejonowym (wnioski o wgląd w sytuację rodzinną wychowanków),
- kuratorami sądowymi, którzy obejmują opieką kuratorską uczniów i ich rodziny,
- MOPS w zakresie dożywiania,
- KPP w Sieradzu w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa – udział w realizacji programu „Jestem bezpieczny”.
- PCPR,

- Powiatową Biblioteką Publiczną.
- BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA**
- dbałość o stałą współpracę z instytucjami oświatowymi i samorządowymi w środowisku lokalnym.

Wykres 4. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 1.

Legenda:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą – ocena 6.
2. Promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników MOPS-u i placówek oświatowych – ocena 6.
3. Zatrudnianie, w razie potrzeby, asystentów rodziny oraz ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń – ocena 6.
4. Udzielanie przez MOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych – ocena 7.
5. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej) – ocena 6.
6. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w mieście poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła – ocena 6.

CEL OPERACYJNY 2.

WSPARCIE RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Kierunek działania 1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Tabela 23. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	5
<u>URZĄD MIASTA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie wsparcia terapii i rehabilitacji osób uzależnionych i członków ich rodzin 65 uczestników w kwocie 19.000 zł – Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań”, 33 uczestników w kwocie 19.000 zł – Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń”. Łączna kwota zadania – 36.000 zł, • przygotowanie w ramach pomocy rehabilitacyjnej Programu psychoterapii osób uzależnionych od alkoholu (ponadpodstawowy) z terenu miasta Sieradza (83 osoby) za kwotę 13.500 zł. 	

MOPS

- wskazywanie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia, w tym podjęcia leczenia odwykowego,
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i członków ich rodzin,
- udzielanie wszechstronnego specjalistycznego poradnictwa socjalnego, pedagogicznego i prawnego,
- prowadzenie konsultacji psychologicznych, w szczególności dla ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych, współuzależnionych,
- współpraca ze służbami publicznymi, instytucjami, organizacjami w zakresie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysowej sytuacji, prowadzenie działalności o charakterze edukacyjno-profilaktycznym w środowisku lokalnym.

ZAKŁAD KARNY

- porady psychologiczne i psychiatryczne,
- kierowanie osadzonych do oddziałów terapeutycznych,
- krótkie interwencje.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- użyczenie pomieszczeń przy ul. Krakowskie Przedmieście 8 Sieradzkiemu Towarzystwu Trzeźwości „Przyjaźń”.

GIMNAZJUM NR 1

- wsparcie i zachęcanie do korzystania z pomocy specjalistów.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- umożliwienie uczniom i rodzicom korzystania z porad pedagoga i psychologa na terenie szkoły,
- kierowanie uczniów wymagających pomocy specjalistycznej do PPP, Poradni Zdrowia psychicznego itp.,
- informowanie uczniów i rodziców o możliwościach otrzymania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego poza szkołą.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- umożliwienie korzystania z pedagoga szkolnego rodzicom i młodzieży na terenie szkoły,
- kierowanie uczniów wymagających specjalistycznego wsparcia psychologicznego do PPP, psychologa klinicznego, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Leczenia Uzależnień itp.,
- współpraca szkoły z PCPR w Sieradzu.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- udzielanie wsparcia i pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom i rodzicom,
- kierowanie uczniów wymagających specjalistycznego wsparcia do Poradni Zdrowia Psychicznego.

Kierunek działania 2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.

Tabela 24. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>URZĄD MIASTA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • sfinansowano w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej na kwotę 36.895,54 zł:<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konsultanci z zakresu psychologii i prawa) dla mieszkańców Miasta Sieradza, - prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, - prowadzenie warsztatów korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. • sfinansowano we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych (9) zatrudnienie psychologów dla potrzeb uczniów, rodziców, pedagogów i wychowawców w kwocie 106.243 zł .	
<u>MOPS</u>	

- udzielanie informacji o instytucjach i organizacjach pozarządowych świadczących pomoc rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz współpraca z tymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi (m.in. Poradnia Zdrowia Psychicznego NSZOZ Mark - Med, Centrum Psychiatryczne w Warcie, Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń”, Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań”); prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i członków ich rodzin; na bieżąco poradnictwo prawne i wsparcie psychologiczne.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- informowanie o instytucjach zajmujących się tą problematyką (wg potrzeb).

GIMNAZJUM NR 1

- informowanie o możliwościach pomocy na terenie miasta, wskazywanie odpowiednich placówek i specjalistów, zapewnienie wsparcia emocjonalnego.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- kierowanie na terapię uczniów z rodzin dotkniętych problemem,
- objęcie uczniów dotkniętych problemem opieką psychologiczną – pedagogiczną.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- kierowanie uczniów z rodzin z problemem alkoholowym na terapię,
- wsparcie psychologiczne uczniów z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

SPECJALNY OŚRODKE SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- udzielanie bieżącego poradnictwa oraz wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, wskazywanie instytucji pomocowych, możliwości prawnych rozwiązania konkretnego problemu – 40 rodziców,
- indywidualne poradnictwo i pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych; działania wspierające rodziny dzieci niepełnosprawnych, udzielanie im wsparcia specjalistycznego adekwatnie do zgłaszanych potrzeb i problemów.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- udzielanie bieżącego poradnictwa oraz wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, wskazywanie instytucji pomocowych, możliwości prawnych rozwiązania konkretnego problemu – 20 rodziców,
- indywidualne poradnictwo i pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych; działania wspierające rodziny dzieci niepełnosprawnych – udzielanie im wsparcia specjalistycznego adekwatnie do zgłaszanych potrzeb i problemów.

Kierunek działania 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.

Tabela 25. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>URZĄD MIASTA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • dofinansowano współdział w organizacji koncertu profilaktycznego pod nazwą: „Jestem trzeźwy, myślę trzeźwo” dla młodzieży gimnazjalnej oraz zakup poczęstunku dla uczestników Konferencji Profilaktycznej z okazji Ogólnopolskiego Dnia Trzeźwości w miesiącu marcu w kwocie 2.500 zł, • dofinansowano współdział w organizacji konferencji z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom – „Nie daj się nabrać” ponadto sfinansowano zakup nagród i poczęstunku dla młodzieży gimnazjalnej – koszt przedsięwzięcia to ok. 2.000 zł, • wydruk ulotek skierowany do rodziców z terenu miasta Sieradza dotyczący szkodliwego wpływu dopalaczy na zdrowie i życie dzieci i młodzieży, • sfinansowano realizację programów profilaktycznych z zakresu uzależnień w szkołach podstawowych i gimnazjalnych: <ul style="list-style-type: none"> - edycję wiosenną dla (2 088 uczniów) w kwocie 17.175 zł, - edycję jesienną dla (2 354 uczniów) w kwocie 19.436 zł. 	

- udział członków Stowarzyszeń Trzeźwościowych z terenu miasta Sieradza w seminarium – ogólnopolskim programie propagującym zagadnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym pn. „Bezpiecznie – Chce się Życ” oraz z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii w miesiącu wrześniu,
- współudział wraz z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu w organizacji konkursu wiedzy o bezpieczeństwie.

MOPS

- realizowanie zajęć edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień w Placówkach Wsparcia Dziennego tj. Świetlicach Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu (w świetlicy „Promyk” z zajęć skorzystało 34 dzieci, w świetlicy U Zaków” skorzystało 31 dzieci),
- zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem uzależnień dostępu do pomocy psychologicznej i prawnej,
- realizacja podczas Rodzinnego Pikniku Integracyjnego zajęć dla rodzin i dzieci w zakresie wiedzy o chorobie alkoholowej i jej profilaktyki (we współpracy ze Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań”),
- kierowanie osób na terapię,
- organizacja punktów profilaktyki uzależnień podczas Pikniku Informacyjno - Promocyjnego „MOPS i Partnerzy”,
- promowanie zdrowego stylu życia poprzez motywowanie uzależnionych klientów do podjęcia leczenia odwykowego,
- promowanie trzeźwego stylu życia oraz wiedzy na temat choroby alkoholowej oraz możliwości leczenia choroby alkoholowej (ze wskazaniem podmiotów działających w tym obszarze na terenie Sieradza) – we współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami abstynenckimi,
- działania doradcze, informacyjne, pomocowe zmierzające do wsparcia rodzin w trudnych sytuacjach życiowych,
- upowszechnianie wśród mieszkańców informacji o przysługujących im uprawnieniach, w tym różnorodnych formach aktywizacji, wsparcia i pomocy,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.

ZAKŁAD KARNY

- zajęcia edukacyjne dla osób nadużywających alkoholu,
- programy readaptacji społecznej z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom,
- programy readaptacji społecznej z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- realizowanie programów profilaktycznych w klasach I – VI (koszt 6.283,78 zł).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- standardowa działalność – w razie potrzeb: współpraca z innymi instytucjami (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, sąd, asystenci rodzinni, kuratorzy, PCPR), informowanie rodziców, gdzie uzyskać pomoc; udzielanie wstępnego doradztwa; profilaktyczna działalność wobec uczniów – szczegóły w dalszej części sprawozdania.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- liczne zajęcia profilaktyczne kierowane do poszczególnych klas – realizowane przez pedagoga szkolnego, ok. wdrażanie autorskiego programu „Świat zdrowia/świat uzależnień” czy inne zajęcia o tematyce profilaktycznej,
- wdrażanie zadań z zakresu całorocznego projektu „Profilaktyka wczesnoszkolna w zakresie promowania zdrowego stylu życia i przeciwdziałania rozszerzaniu się przemocy, alkoholizmowi, narkomanii oraz innych zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży” dofinansowanych przez UM w Sieradzu:
  - zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistów typu: „Dopalacze/narkotyki i co dalej?”,
  - wywiadówka profilaktyczna dla rodziców/mieszkańców Sieradza i okolic na temat: „Dopalacze i narkotyki. Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki/dopalacze?”,
  - przedstawienia profilaktyczne (zapraszanie grup teatralnych) typu: „Kajtek szuka przyjaciela”, „Świąteczko w tunelu”,
  - międzyszkolny konkurs profilaktyczno – wychowawczy „Nasz pomysł na powstrzymanie

agresji/przemocy” – VI edycja adresowana do wszystkich szkół podstawowych Miasta i Gminy Sieradz (ok. 400 osób),

- X edycja Szkolnego Dnia Bez Agresji dla całej społeczności szkolnej (ok. 300 osób).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- strona internetowa: broszury, poradniki,
- zajęcia profilaktyczne (edycja wiosenna – kwiecień) „Wulgaryzmy - nie tylko pięścią stosujesz przemoc!”,
- zajęcia profilaktyczne (edycja jesienna – listopad) „Być Tolerancyjnym – czy to jest trudne?”.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- organizacja debaty dla uczniów z klas VI na temat prawa dziecka do szacunku. Spotkanie ze specjalistami – p. Grażyną Wendland (przewodnicząca Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Łodzi), p. Agnieszką Rękas (społecznym doradcą Biura Rzecznika Praw Dziecka) poprzedzone było zajęciami przygotowującymi dzieci do aktywnego udziału w debacie,
- prowadzenie zajęć z zakresu tematyki praw i obowiązków dziecka dla uczniów z klas IV. Podsumowaniem pracy był szkolny konkurs wiedzy i konkurs plastyczny „Jestem dzieckiem – mam prawa i obowiązki”,
- udział uczniów w programie profilaktycznym „Uzależnieniom – NIE”.

GIMNAZJUM NR 1

- tworzenie i realizacja programów profilaktycznych skierowanych do uczniów i ich rodziców: Program integracyjny dla uczniów klas pierwszych, program Bezpieczne Pierwszaki, program profilaktyki uzależnień „Debata”, spotkania profilaktyczne z terapeutą uzależnień, program we współpracy z KPP w Sieradzu „Blaski i cienie Internetu”. Kwota ok. 4500 zł.

GIMNAZJUM NR 2

- realizacja zadań z zakresu profilaktyki. Działania profilaktyczne skierowane do uczniów: „Przeciw”, „Alkohol – droga donikąd”, „Jestem trzeźwy – myślę trzeźwo”, „Tolerancja i szacunek”, „Narkotyki”. Nauczyciele i pedagodzy uczestniczyli w radach szkoleniowych na temat przeciwdziałania uzależnieniom wśród młodzieży m.in. w ramach projektu „Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci”.

GIMNAZJUM NR 3

- udział młodzieży w warsztatach profilaktycznych na temat: „Cyberprzemoc”, „Uzależnienia”, „Smartfon jak narkotyk”,
- zajęcia pedagogiczno – psychologiczne na temat sposobów spędzania wolnego czasu, umiejętności komunikacji interpersonalnej i asertywności,
- udział młodzieży i rodziców w realizacji programu profilaktycznego „Blaski i cienie Internetu” organizowanego przez Komendę Powiatową Policji i Urząd Miasta,
- spotkania uczniów z funkcjonariuszami policji, których celem jest kształtowanie świadomości konsekwencji niepożądanych zachowań uczniów,
- realizacja szkolnego programu profilaktycznego „Nie hejtuję a lajkuję – Stop dyskryminacji w sieci”. Program objął spektakl teatralny „Spacer po linie”, lekcje wychowawcze, warsztaty profilaktyczne – 3.200 zł.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- program profilaktyczny ARS – czyli jak dbać o miłość,
- systematyczne diagnozowanie problemu wśród młodzieży.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- diagnoza problemu uzależnień wśród młodzieży szkolnej,
- działania profilaktyczne zmierzające do zmiany zachowań i postaw młodzieży wobec używek oraz ograniczających spożycie napojów alkoholowych,
- egzekwowanie konsekwencji łamania prawa wewnątrzszkolnego przez uczniów,
- współpraca z PPP, Sądem Rejonowym, Policją,
- realizacja przez nauczycieli zadań w ramach procedur postępowania nauczycieli w przypadku zagrożenia uczniów i młodzieży demoralizacją oraz problematyki uzależnień,
- udział młodzieży w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga szkolnego oraz przedstawicieli instytucji wspierających działania szkoły,
- upowszechnianie materiałów informacyjnych nt. rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- realizacja programu edukacyjnego w jednej klasie pierwszej „ARS czyli jak dbać o miłość”,

- podejmowanie działań przez zespół do prowadzenia interwencji profilaktycznej.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- udział uczniów w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga, psychologa, wychowawców oraz przedstawicieli instytucji wspierających działania szkoły,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Sądem Rejonowym, Policją,
- postępowanie nauczycieli zgodnie z opracowanymi procedurami w przypadku zagrożenia uczniów demoralizacją.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizacja szkoleń, lekcji bibliotecznych oraz spotkań indywidualnych.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- realizacja programu profilaktycznego „Przeciwdziałanie zagrożeniom” - tematy z zakresu przeciwdziałania agresji, uzależnieniom, cyberprzemocy,
- indywidualne wspieranie dzieci z przejawami niedostosowania społecznego oraz dotkniętych przejawami przemocy w środowisku rodzinnym.

Kierunek działania 4. Kontynuowanie działalności funkcjonującego Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w Sieradzu.

Tabela 26. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>MOPS</u> Stałym i podstawowym elementem pracy Ośrodka jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diagnoza sytuacji indywidualnych i lokalnych zjawisk patologicznych – szczególnie w zakresie przemocy domowej, • podejmowanie interwencji na rzecz ochrony rodziny przed przemocą, • podejmowanie działań przez asystenta rodziny w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, • podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, • prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i członków ich rodzin, • udzielanie wszechstronnego specjalistycznego poradnictwa socjalnego, jak również pedagogicznego i prawnego, • prowadzenie konsultacji psychologicznych, w szczególności dla ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych, współuzależnionych, • prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, • zabezpieczanie schronienia osobom, które znajdują się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, w tym poprzez umożliwienie czasowego pobytu w mieszkaniu interwencyjnym MOIK, • zapewnianie bezpieczeństwa dzieciom poprzez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia, • współpraca ze służbami publicznymi, instytucjami, organizacjami w zakresie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysowej sytuacji, • prowadzenie działalności o charakterze edukacyjno - profilaktycznym w środowisku lokalnym, współpraca z mediami w tym zakresie, • pracownicy Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej: przyjęli 1.076 klientów – 2.910 wizyt; podjęli 1.618 interwencji (w tym domowych - 366, w instytucjach – 1.252); do dominujących konfliktów i trudności zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodzinne i społeczne, z którymi w 2016 r. zgłaszały się osoby i rodziny można zaliczyć: kryzysy rodzinne z dominującą przewagą przemocy w rodzinie (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, zaniedbania) – 430 osób, kryzysy wynikające z uzależnienia od: alkoholu – 520 osób, narkotyków i innych substancji 	7

psychoaktywnych - 16, w tym dopalaczy – 9 osób, hazardu – 3 osoby, kryzysy psychospołeczne (kłopoty finansowe, bezrobocie, choroba) – 484 osoby, trudności mieszkaniowe (bezdomy, zagrożenie eksmisją) – 129 osób,

- działając na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odebrano 6 dzieci (z 3 rodzin), które znalazły się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia w związku z przemocą w rodzinie. Dzieci zostały umieszczone u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Z pobytu w mieszkaniu interwencyjnym MOIK skorzystały 3 osoby (dwoje dzieci z matką),
- w ramach dyżurów specjalistów udzielono: 688 konsultacji i porad prawnych; 222 konsultacji psychologicznych, pomoc prawna polega na poradnictwie, konsultacjach oraz pomocy w sporządzaniu pism procesowych,
- udzielano porad w zakresie: prawa rodzinnego, np. alimentów, rozwodu, separacji, władzy rodzicielskiej, opieki, leczenia odwykowego i psychiatrycznego; prawa cywilnego, m.in. w sprawach o ubezwłasnowolnienie; prawa karnego, np. wszczęcia postępowania karnego i jego przebiegu oraz uprawnień osób pokrzywdzonych przestępstwem przeciwko rodzinie (np. znęcanie, pobicie, groźby),
- pomoc psychologiczna udzielana jest w formie: konsultacji indywidualnych, konsultacji rodzinnych i małżeńskich, psychoterapii kryzysowej (terapię do kilkunastu spotkań),
- w ramach punktu informacyjno - konsultacyjnego ds. narkomanii udzielana jest pomoc w zakresie: wstępnej diagnozy uzależnienia, motywowania do podjęcia leczenia, kierowania do placówek terapeutycznych, wsparcia emocjonalnego rodziny, edukacji dotyczącej uzależnień (skierowanej do rodziny osoby uzależnionej i środowiska lokalnego) - udzielono pomocy 16 rodzinom,
- w Ośrodku są dostępne w systemie ciągłym materiały informacyjno - edukacyjne (podręczniki, broszury, ulotki) dotyczące powyższego tematu.

GIMNAZJUM NR 1

- współpraca z MOIK, korzystanie z pomocy pracowników Ośrodka dla potrzeb uczniów naszej szkoły.

Kierunek działania 5. Kontynuowanie działalności funkcjonujących w mieście świetlic środowiskowych.

Tabela 27. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>URZĄD MIASTA</u> Dofinansowanie zadań w zakresie prowadzenia świetlic w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Świetlicy środowiskowej „Promyk” dla 34 dzieci w kwocie 11.834 zł, • Świetlicy środowiskowej „U Żaków” dla 31 dzieci w kwocie 30.802 zł. <p>Dofinansowanie zadania „Działalność świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” przy SPI nr 8 w Sieradzu przy ul. Szlacheckiej 11 na prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży (80 osób) w kwocie 33.797 zł, • Zgromadzenie SS Urszulanek SJK - Świetlica Środowiskowa „Świąteczko Dzikuska” w Sieradzu przy ul. Dominikańskiej 16 na prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży (25 osób) w kwocie 31.000 zł, • Towarzystwo Przyjaciół Dzieci na prowadzenie świetlicy środowiskowej w Sieradzu przy ul. Aleja Pokoju 11C dla dzieci i młodzieży (20 osób) w kwocie 32.200 zł, • Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” na prowadzenie świetlicy środowiskowej przy SOSW w Sieradzu przy ul. Krakowskie Przedmieście 58 dla dzieci i młodzieży (20 osób) w kwocie 28.000 zł. <p><u>MOPS</u></p>	<p align="center">7</p>

- funkcjonowanie Placówek Wsparcia Dziennego, tj. Świetlic Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu „Promyk” i „U Żaków” dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. W świetlicach dzieci mają zapewnioną opiekę wychowawczą, pomoc w odrabianiu zadań domowych. Uczestnicy dzięki zajęciom w świetlicy mają możliwość rozwoju relacji społecznych, uczą się systematyczności i odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci spotykają się z akceptacją ich problemów, otrzymują pomoc dostosowaną do ich potrzeb.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- użyczenie pomieszczeń Towarzystwu Przyjaciół Dzieci na prowadzenie ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ w SDK SSM.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- działalność świetlicy środowiskowej prowadzonej przez Stowarzyszenie „Dary Losu”,
- indywidualne poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne dla rodzin niewydolnych wychowawczo, wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wypracowanie wspólnych kierunków i form oddziaływań korygujących niepożądane zachowania,
- realizacja programu pedagogizacji rodziców „Wychowujemy razem” – 70 rodziców. Rodzice uczestniczyli m.in. w spotkaniach nt. Realizacji obowiązku szkolnego, Niebezpieczeństwa w sieci – cyberprzemoc,
- stała, bieżąca współpraca z kuratorami SR w Sieradzu nadzorującymi sposób sprawowania władzy rodzicielskiej przez rodziców i opiekunów naszych uczniów oraz uczniów z przejawami demoralizacji, wobec których zastosowano środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- działalność świetlicy środowiskowej prowadzonej przez Stowarzyszenie „Dary Losu”.

Kierunek działania 6. Funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień.

Tabela 28. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 6. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>URZĄD MIASTA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie zadania „Organizacja turnusów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych”, w ramach których funkcjonowały m.in. grupy wsparcia: <ul style="list-style-type: none"> – Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” na organizację obozu terapeutycznego w Załęczu Wielkim, – Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” na organizację obozu terapeutycznego w miejscowości Sieradz-Męka. <p><u>ZAKŁAD KARNY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • mitingi AA dla osób uzależnionych od alkoholu, • grupa wsparcia POPLON. 	6

Kierunek działania 7. Prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 29. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 7. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań na rzecz ochrony rodziny przed przemocą poprzez interwencje w środowisku, współpracę m.in. z policją, prokuraturą rejonową, sądem, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi; składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa; podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego; zabezpieczanie schronienia osobom, które znajdują się w sytuacji 	7

zagrożenia zdrowia lub życia, w tym poprzez umożliwienie czasowego pobytu w mieszkaniu interwencyjnym MOIK; zapewnianie bezpieczeństwa dzieciom poprzez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno -Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji w celu zapewnienia wsparcia rodzinom uczniów doświadczających przemocy domowej,
- założenie Niebieskiej Karty,
- udzielanie rodzicom porad i konsultacji mających na celu stosowanie metod wychowawczych motywujących dzieci do pożądanых form zachowań.

GIMNAZJUM NR 2

- współpraca z odpowiednimi instytucjami w sytuacjach podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie – monitorowanie sytuacji, udzielanie wsparcia.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- rozmowy z uczniami, rodzicami,
- informowanie młodzieży i rodziców o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie w przypadku przemocy w rodzinie.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCOWY W ROŹDŻAŁACH

- reagowanie na każdy sygnał, informację o zaistnieniu przemocy w rodzinie uczestnika Środowiskowego Domu Samopomocy bądź jego rodziny jest zgłaszane do MOIK - MOPS w Sieradzu, gdzie podopieczni i ich rodziny uzyskują kompleksowe wsparcie ze strony pracowników socjalnych, prawnika.

Kierunek działania 8. Prowadzenie działalności przez zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 30. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 8. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zespole interdyscyplinarnym i w grupach roboczych. • udział pracowników socjalnych w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, • bieżący monitoring środowisk, • współpraca z odpowiednimi służbami, <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA nr 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udział pedagoga szkolnego w posiedzeniach zespołu – w razie potrzeb/wezwania na posiedzenie. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udział pedagoga szkolnego w spotkaniach roboczego zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie arkuszy monitoringu realizacji działań członka grupy roboczej. <p><u>GIMNAZJUM NR 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udział nauczycieli w pracach zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	<p align="center">7</p>

Kierunek działania 9. Zapewnienie, w razie potrzeby, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Tabela 31. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 9. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena

MOPS

- zabezpieczanie schronienia osobom, które znajdują się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, w tym poprzez umożliwienie czasowego pobytu w mieszkaniu interwencyjnym MOIK, w domach samotnych matek, schroniskach,
- opłacanie kosztów pobytu,
- monitorowanie środowisk, w których dochodzi do form przemocy.

Kierunek działania 10. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi i narkomanii.

Tabela 32. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 10. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena

URZĄD MIASTA

- dofinansowanie zadania „Organizacja Turnusów Terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych” w tym:
  - Stowarzyszenia Abstynentów „Przystań” na organizację obozu terapeutycznego w Załączu Wielkim (8 uczestników) w kwocie 6.500 zł,
  - Sieradzkiego Towarzystwa Trzeźwości „Przyjaźń” na organizację obozu terapeutycznego w miejscowości Sieradz-Męka (10 uczestników) w kwocie 6.500 zł.
- dofinansowanie zadania „Edukacja z zakresu profilaktyki uzależnień” w tym:
  - Stowarzyszenia Abstynentów „Przystań” na organizację Pikniku Trzeźwościowego „Pożegnanie Lata 2016” (ok. 80 beneficjentów) w kwocie 2.000 zł,
  - Sieradzkiego Towarzystwa Trzeźwości „Przyjaźń” na organizację X Amatorskiego Turystycznego Rajdu Samochodowego (14 załóg – ok. 150 beneficjentów) w kwocie 2000 zł.

MOPS

- bieżąca oraz okazjonalna współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi i narkomanii, tj. z Sieradzkim Towarzystwem Trzeźwości „Przyjaźń”, Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań”,
- udzielanie informacji dotyczących podmiotów działających na rzecz ww. osób.

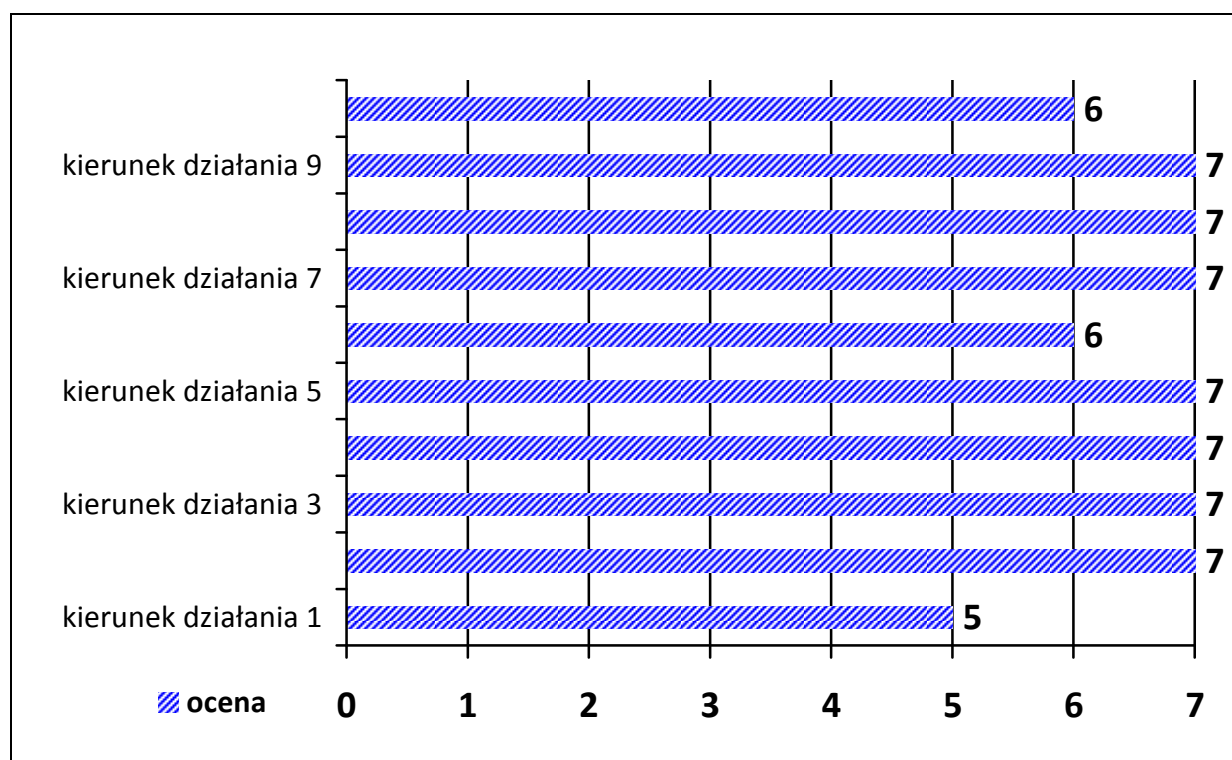
ZAKŁAD KARNY

- spotkania grupy AA,
- spotkania Grupy Wsparcia „Poplon”.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca ze Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań”, udział młodzieży w konferencji profilaktycznej.

Wykres 5. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 2.

Legenda:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej – ocena 5.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego – ocena 7.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży – ocena 7.
4. Kontynuowanie działalności funkcjonującego Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w Sieradzu – ocena 7.
5. Kontynuowanie działalności funkcjonujących w mieście świetlic środowiskowych – ocena 7.
6. Funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień – ocena 6.
7. Prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – ocena 7.
8. Prowadzenie działalności przez zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – ocena 7.
9. Zapewnienie, w razie potrzeby, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia – ocena 7.
10. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi i narkomanii – ocena 6.

CEL OPERACYJNY 3.

POMOC DZIECIOM I MŁODZIEŻY W KSZTAŁCENIU I WSZECHSTRONNYM ROZWOJU.

Kierunek działania 1. Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych.

Tabela 33. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
URZĄD MIASTA	
<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono szkolenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Sieradza łącznie dla 200 nauczycieli za kwotę 7.600 zł. 	

PRZEDSZKOLE NR 1

- organizacja szkoleń rady pedagogicznej, samodoskonalenie – warsztaty, kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria, konferencje, warsztaty, studia podyplomowe.

PRZEDSZKOLE NR 3

- udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego (kursy, warsztaty, seminaria, konferencje).

PRZEDSZKOLE NR 4

- udział dyrekcji, nauczycieli w licznych warsztatach, szkoleniach, konferencjach służących podniesieniu poziomu i jakości edukacji, wzmocnieniu kompetencji wychowawczych do pracy z dzieckiem i jego rodziną.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- szkolenie Rady Pedagogicznej w ramach działań profilaktycznych – narkotyki (koszt 600 zł).

SZKOŁA PODSTAWOWA nr 4

- udział całej Rady Pedagogicznej (35 – 40) w 6 szkoleniach): „Porozumienie bez pomocy – budowanie relacji uczeń – nauczyciel służących ograniczeniu przemocy i agresji”; „Dziecko z cukrzycą w szkole”, „Ewaluacja wewnętrzna”, „Rozwijanie kompetencji czytelniczych w edukacji szkolnej”, „Jak organizować wycieczki, aby nie zakłócić realizacji podstawy programowej?”, „Procedury antyterrorystyczne” – Starostwo Powiatowe,
- zorganizowanie na terenie szkoły SP 4 konferencji dla nauczycieli powiatu sieradzkiego „Edukacja przyrodnicza w klasach młodszych szkoły podstawowej”,
- udział pedagoga szkolnego w 4 formach szkolenia zawodowego: „Przeciwdziałanie uzależnieniom od dopalaczy” organizator MOPS; „Zespół Interdyscyplinarny w/s przemocy – praktyczne aspekty funkcjonowania” organizator MOPS; „Postępowanie w związku z występowaniem przemocy w rodzinie” organizator PCPR; Konferencja programowa pedagogów; WODN,
- III stopniowy kurs doskonalący „Terapia behawioralna dzieci z autyzmem” (1 nauczyciel); studia podyplomowe „Resocjalizacja i socjoterapia” (1 nauczyciel); studia podyplomowe „Surdopedagogika” (1 nauczyciel); kurs internetowy – certyfikat Animator edukacji I stopnia – trener czytelnictwa (1 nauczyciel),
- szkolenia nauczycieli dotyczące tematyki wychowawczej i kształcenia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych – tematyka: warsztaty z dr hab. Jackiem Pyżalskim „Jak sobie radzić w sytuacjach trudnych wychowawczo?” oraz „Jak motywować uczniów do nauki?” (2 nauczycieli); „Neurodydaktyka. Jak osiągnąć sukces wychowawczy?” (2 nauczycieli); „Ciało i głos. Jak skutecznie panować nad grupą i klasą?”; „Sytuacje trudne w grupie rówieśniczej”; „Profilaktyka uzależnień – jak o tym rozmawiać z uczniami?”; „Mam plecak, mam piórnik, mam Autyzm. Dziecko z autyzmem i z zespołem Aspergera” – seminarium naukowe w Łodzi (2 nauczycieli); Warsztaty WSH w Łodzi „Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i społecznych uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera” (2 n-li); „Rola nauczyciela w rozwijaniu zdolności i talentów. Praca z uczniem zdolnym”; „Kreatywna edukacja, o twórczym myśleniu i motywacji na lekcji”; „Szkoła jako przestrzeń rozwoju”; „Narzędzia coachingowe w praktyce szkolnej”; „Logodydaktyka i neurodydaktyka w szkole”; „jak zwiększyć zaangażowanie uczniów wykorzystując nowe technologie”; „Jak skutecznie i bezstresowo przeprowadzić sprawdziany w klasach I-III”; „Nauczyciel w nowej rzeczywistości szkolnej”; „Obowiązujący sposób organizacji procesu kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych”; „Co we współczesnym świecie mediów zagraża dzieciom i młodzieży”; „Niedojrzałość neuromotoryczna”; „Techniki oddechowe i relaksacyjne jako narzędzie walki ze stresem”; „Jak atrakcyjnie prowadzić zajęcia rewalidacyjne – ciekawe propozycje zabaw i ćwiczeń”; „Wychowanie i profilaktyka – jak wspierać młodzież w podróży życia” i inne – łącznie w indywidualnych warsztatach/konferencjach/seminariach kształciło się 23 nauczycieli; wzięli oni udział w około 80 formach kształcenia.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- udział pedagoga szkolnego w dwóch szkoleniach organizowanych przez MOPS w Sieradzu,
- rozpoczęcie studiów podyplomowych z zakresu Resocjalizacji i socjoterapii – pedagog szkolny.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- udział nauczycieli i pedagoga szkolnego w szkoleniach, seminariach i warsztatach:
- techniki pamięciowe – „Naucz ucznia jak się uczyć”,
- „Jak organizować wycieczki, aby nie zakłócić realizacji podstawy programowej?”,

- „Techniki uczenia się i metody motywujące do nauki”,
- „Praca z nastolatkiem uwikłanym w przemoc oraz zagrożonym uzależnieniem od środków psychoaktywnych”,
- „Grupy Robocze i Zespół Interdyscyplinarny – praktyczne aspekty funkcjonowania”,
- „Algorytm postępowania specjalistów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od dopalaczy”,
- „Profilaktyka uzależnień – jak o tym rozmawiać z uczniami?”,
- ukończenie kursu pedagoga i psychologa „Trening Zastępowania Agresji”,
- Seminarium „Ocenianie kształtujące”,
- „Modyfikacja szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki szkolnej”.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie spraw wychowawczych na następujące tematy:
  - „Reagowanie na łamanie dyscypliny podczas lekcji”,
  - „Pomoc ofiarom dokuczania w szkole”,
  - „Kształtowanie postaw prospołecznych. Jak uczyć uczniów odpowiedzialności”,
- dyrekcja, nauczyciele, pedagog szkolny uczestniczyli w licznych warsztatach, szkoleniach, konferencjach służących podniesieniu poziomu i jakości edukacji, wzmocnieniu kompetencji wychowawczych do pracy z dzieckiem i jego rodziną.

GIMNAZJUM NR 1

- systematyczny udział nauczycieli i pedagogów szkolnych w różnorodnych formach szkolenia.

GIMNAZJUM NR 2

- doskonalenie umiejętności kadry nauczycielskiej i pedagoga szkolnego poprzez udział w warsztatach, konferencjach, szkoleniach m.in. „Szkoła miejscem edukacji włączającej opartej na wartościach”, „Algorytm postępowania specjalistów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od dopalaczy”, „Grupa robocza i Zespół Interdyscyplinarny – praktyczne aspekty funkcjonowania”, „E – zagrożenia – przegląd ogólny”, szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy dla pracowników oświaty i służby zdrowia, „Postępowanie w przypadku podejrzenia przemocy wobec dzieci oraz wobec pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej”, „Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym”, „Cybernauki – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci”.

GIMNAZJUM NR 3

- udział nauczycieli w ramach podnoszenia jakości kształcenia i wspierania w placówkach oświatowych nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach:
  - pt. „Profilaktyka uzależnień. Procedury. Objawy. Działania na terenie szkoły” – 1.500 zł,
  - pt. „Przywódca czy partner. Komunikacja z uczniem i zespołem klasowym w sytuacji konfliktowej” – 1.500 zł.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- udział kadry pedagogicznej w warsztatach, kursach i szkoleniach.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- udział kadr nauczycielskich i pedagoga szkolnego w warsztatach, szkoleniach i konferencjach organizowanych przez WODN w Sieradzu, ORE w Warszawie oraz w ramach WDN (43 osoby).

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach, edukację w ramach zespołów przedmiotowych oraz program wewnątrzszkolnego doskonalenia.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie szkoleń, zajęć edukacyjnych oraz spotkań indywidualnych.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej - udział w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, studiach podyplomowych.

Kierunek działania 2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych.

Tabela 34. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>URZĄD MIASTA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie świetlicy prowadzonej przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” przy SPI nr 8 w Sieradzu przy ul. Szlacheckiej 11 (80 os.), • finansowanie świetlicy prowadzonej przez Zgromadzenie SS Urszulanek SJK - Świetlica Środowiskowa „Świąteczko Dzikuska” w Sieradzu przy ul. Dominikańskiej 16 (25 os.), • finansowanie świetlicy prowadzonej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci przy ul. Aleja Pokoju 11C dla dzieci i młodzieży (20 os.), • finansowanie świetlicy prowadzonej przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” w Sieradzu przy ul. Krakowskie Przedmieście 58 dla dzieci i młodzieży (20 os.), • finansowanie świetlicy prowadzonej przez MOPS „Promyk” (34 dzieci), • finansowanie świetlicy prowadzonej przez MOPS „U Żaków” (31 dzieci), • wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie różnorodnych, zajęć pozalekcyjnych: funkcjonowanie kół zainteresowań np. zajęć wyrównawczych, przedmiotowych, kół sportowych, teatralnych, informatycznych itp. <p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach zajęć prowadzonych w Placówkach Wsparcia Dziennego Świetlicach Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – pomoc w odrabianiu lekcji zwłaszcza z języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, historii, przyrody, • kierowanie dzieci do świetlic środowiskowych MOPS, w których prowadzone są zajęcia przedmiotowe, wspomagające odrabianie lekcji. <p><u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć z nauki języka angielskiego - liczba uczestników miesięcznie (I - III 6 – 9 osób), (IV - VI 7 - 9 osób), (IX 7 osób), (XI - XII 8 - 10 osób). Koszty ujęto w zestawieniu ogólnym. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia korekcyjno – wyrównawcze, • zajęcia rozwijające zainteresowania i talenty dzieci. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • diagnoza dzieci, zatrudnienie logopedy, nauczyciela wspomagającego. Zorganizowanie zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjno – kompensacyjnych, wyrównawczych, prowadzenie pracy indywidualnej. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć korekcyjno – kompetencyjnych. Poza tym każdy nauczyciel w oparciu o kartę obserwacji dziecka lub diagnozę prowadzi pracę indywidualną z dzieckiem w celu „dogonienia” zaległości dotyczących przerabianego materiału lub wyrównywania „braków” w opanowaniu wiadomości i umiejętności. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bogata oferta zajęć wyrównawczych oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów klas I – VI. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – (2 godziny) 8 uczniów, • zajęcia logopedyczne - (1 godzina) 4 uczniów, • zajęcia wyrównawcze: język polski (3 godziny), język angielski (1 godzina), matematyka (2 godziny), klasy I – III (6 godzin) – obejmują około 70 uczniów, • indywidualizacja procesu nauczania – 30 uczniów. 	7

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- organizacja zajęć wyrównawczych z jęz. polskiego, matematyki, przyrody oraz j. angielskiego. Objętych jest tym działaniem duża grupa uczniów klas: I – VI.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną – kierowanie na badania,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (j. polski, j. angielski, matematyka, edukacja wczesnoszkolna).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- organizacja w szkole zajęć dydaktyczno - wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, zajęć socjoterapeutycznych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć rewalidacyjnych.

GIMNAZJUM NR 1

- zapewnienie możliwości udziału uczniów w zajęciach wyrównawczych ze wszystkich przedmiotów.

GIMNAZJUM NR 2

- uzupełnianie wiedzy i umiejętności uczniów poprzez udział w zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych z: matematyki, języka angielskiego, języka niemieckiego, fizyki, geografii, chemii, języka polskiego, biologii w ramach projektu „Równamy do najlepszych”.

GIMNAZJUM NR 3

- wyrównywanie braków poprzez udział w zajęciach wyrównawczych uczniów potrzebujących wsparcia i pomocy w nauce. Uczniowie klas pierwszych (102 uczniów) objęci byli całościowo zajęciami wyrównawczymi z matematyki. Uczniowie klas trzecich (98 uczniów) uczestniczyli w zajęciach dodatkowych wyrównujących braki, przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego z matematyki, języka polskiego, biologii, chemii, j. angielskiego.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- realizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych oraz rozwijających zainteresowania uczniów.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży realizowane jest poprzez objęcie ich dodatkowymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej tj.:

- zajęciami rewalidacyjnymi,
- zajęciami logopedycznymi,
- korekcyjno – kompensacyjnymi,
- korekcją wad wymowy,
- korekcją wad postawy,
- socjoterapią,
- zajęciami z psychologiem i pedagogiem,
- innymi zajęciami o charakterze terapeutycznym.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

- pomoc w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży. W 2016 r. odbyło się kilkadziesiąt lekcji bibliotecznych, prelekcji, zajęć warsztatowych, spotkań autorskich przeznaczonych dla tej grupy wiekowej. Młodzi czytelnicy mają do dyspozycji księgozbiór Biblioteki, bieżące i archiwalne numery czasopism oraz bezpłatny dostęp do zasobów Internetu.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie szkoleń, zajęć edukacyjnych oraz spotkań indywidualnych.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży realizowane było poprzez objęcie dodatkowymi formami pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Dzieci brały udział w zajęciach takich jak: rehabilitacja ruchowa, terapia pedagogiczna, logopedia, zajęcia z psychologiem, integracja sensoryczna, sala doświadczania świata, zajęcia kulinarne, zajęcia kreatywności, zajęcia taneczne,
- uczestnicy świetlicy środowiskowej „Dary Losu” brali udział w zajęciach profilaktycznych, informatyczno - komputerowych, kreatywności.

Kierunek działania 3. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego.

Tabela 35. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkoły – na zlecenie Urzędu Miasta Sieradza. <p><u>PRZEDSZKOLE NR 15</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie 2 grup integracyjnych, do których należą dzieci zdrowe i posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydawanego przez Poradnię Psych. – Pedagogiczną w Sieradzu. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie nauczania indywidualnego zgodnie z orzeczeniem. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym (3 – zespół Aspergera, 1 – autyzm, 1 – niepełnosprawność umysłowa, 1 – słabo widzące) – uczniowie ci objęci są: nauczaniem indywidualnym – 3, nauczyciel wspierający – 2; rewalidacja i inne zajęcia wspierające – wszyscy, • nauczanie indywidualne miało także 3 innych uczniów, • razem nauczania indywidualnego – 6 oraz 2 nauczycieli wspierających. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie nauczania indywidualnego dla 2 uczniów, • prowadzenie zajęć rewalidacyjnych dla 3 uczniów, <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kształcenie specjalne dla słabo widzących – 1 os. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja nauczania indywidualnego dla uczniów posiadających stosowne orzeczenie, • zapewnienie zajęć rewalidacyjnych uczniom posiadającym orz. o potrzebie kształcenia specjalnego. <p><u>GIMNAZJUM NR 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • troje dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, w tym jedno nauczane indywidualnie. <p><u>GIMNAZJUM NR 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • objęcie nauczaniem w 14 uczniów (w roku szkolnym 2015/2016) z orzeczeniami o kształceniu specjalnym, na koniec roku szkolnego była to liczba 13 uczniów. Sześcioro uczniów objętych zostało nauczaniem indywidualnym na okres całego roku, a troje uczniów na czas określony. Na koniec roku szkolnego była to liczba 10 uczniów. Objęcie nauczaniem 15 uczniów (w roku szkolnym 2015/2016) z orzeczeniami o kształceniu specjalnym. <p><u>GIMNAZJUM NR 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń słabo widzący objęty był całorocznie nauczaniem indywidualnym, • dwaj inni uczniowie (zespół Aspergera i upośledzenie w stopniu lekkim) mieli zapewnioną pomoc pedagogiczną oraz bieżące dostosowanie wymagań do ich potrzeb i możliwości. <p><u>I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnione nauczanie indywidualne uczniom. <p><u>II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie dla dwóch uczniów nauczania indywidualnego, • włączanie niepełnosprawnych uczniów w życie szkoły poprzez umożliwienie im udziału w imprezach szkolnych. <p><u>SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczanie w trybie indywidualnym - objęto 11 uczniów, • prowadzenie przedszkola specjalnego – 26 dzieci, • prowadzenie zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju – 65 dzieci. <p><u>BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja zajęć wyrównawczych w ramach srebrnego wolontariatu. 	7

Kierunek działania 4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych miasta.

Tabela 36. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 3.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programów rekreacyjno - sportowych i kulturalno - oświatowych w ramach organizowanej Świetlicy Zimowej i Świetlicy Wakacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu. W trakcie trwania „Świetlicy Wakacyjnej” zorganizowano: spotkanie z pracownikami OHP, wyjścia (do Powiatowej Komendy Policji, Sieradzkiego Parku Etnograficznego, Straży Miejskiej, Kina 6D, Naszego Radia, Aquaparku), rejsy po rzece Warcie łódką „Sieradzanką”. W dniu 18.07.2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Straży Miejskiej we Wrocławiu i w Sieradzu zorganizował dla 36 osób wycieczkę do Wrocławia. Dzieci zwiedziły wraz z przewodnikiem wrocławskiej straży miejskiej: Stadion Miejski we Wrocławiu, Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, Halę Stulecia. Straż Miejska we Wrocławiu przygotowała również dla uczestników wycieczki poczęstunek i ognisko. Dzieci zobaczyły jak wygląda Stadnina Koni w Partynicach, jak również miały możliwość jazdy konnej. Podczas wycieczki dzieci miały zapewnione wyżywienie w formie suchego prowiantu przygotowanego przez MOPS, • podczas „Świetlicy Zimowej” prowadzone były zajęcia plastyczne, sportowe i profilaktyczne. Dzieci brały udział w zabawach matematycznych i ortograficznych. Uczestniczyły w zajęciach teatralnych „Lalki w teatrze ulicznym”, „Marionety cieniowe” organizowanych przez Sieradzkie Centrum Kultury. Skorzystały z wyjścia do Biblioteki Publicznej na zajęcia plastyczne „Palcem po mapie”, były w kinie 6D na filmie pt. „Niszczycielskie żywioły” oraz w SCK na seansie filmowym pt. „Franklin i skarb jeziora”. Zorganizowano również zajęcia z przedstawicielami OHP w Sieradzu podczas, których przeprowadzono zajęcia integracyjne. Ponadto odbyło się spotkanie z panem leśniczym, który przeprowadził pogadankę na temat roślin i zwierząt naszych lasów oraz został przeprowadzony konkurs wiedzy przyrodniczej. Zrealizowano również zajęcia z profilaktyki na temat „Dopalaczy”. W trakcie trwania „Świetlicy Zimowej” dzieci miały zapewnione wyżywienie. 	
<u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u>	
Funkcjonowanie w Spółdzielczym Domu Kultury n/w form zajęć stałych dla dzieci i młodzieży:	
<ul style="list-style-type: none"> • wokalne – soliści i zespoły; liczba uczestników miesięcznie: LOL, PICCOLO, MAGIC, CUKIERKI, WIOSENNE KWIATKI, FUKS, PICCOLINO i soliści (I - III 29 - 33 osób), (IV-VI 31 - 33 osób), (IX - 31 osób), (X - XII 36 osób), • nauki gry na instrumentach klawiszowych i gitarze – liczba uczestników miesięcznie (I - III 29 - 31 osób), (IV - VI 26 - 27 osób), (IX 34 osoby), (X - XII 37 - 39 osób), • plastyczne (3 grupy) – liczba uczestników miesięcznie (I - III 26 - 35 osób), (IV - VI 28 - 37 osób), (IX - 32 osoby), (X - XII 39 - 42 osób), • zajęcia taneczne (5 grup wiekowych dla dzieci i młodzieży) – liczba uczestników miesięcznie (I - III 65 - 68 osób), (IV - VI 51 - 64 osoby), (IX - 63 osoby), (X - XII 62 - 79 osób). 	
Uczestnicy kół prezentowali się na 16 imprezach własnych i zewnętrznych.	
Organizacja imprez:	
<ul style="list-style-type: none"> • Powitajmy Nowy Rok Razem – koncert noworoczny z prezentacją artystyczną piosenek Teresy Stokowskiej – Gajdy (120 uczestników), • „Rewia talentów” II edycja – występ marionetek z Poddębic i zespołów artystycznych z SDK i Poddębic (350 uczestników), • wystawa „Anioły Bożego Narodzenia i bombka choinkowa” – wystawa prac pokonkursowych (80 osób), • „ETIUDY” wernisaż – wystawa rysunku i pastelii Marty Przybyszewskiej i Dawida Bugajskiego uczniów sieradzkich szkół średnich, rozwijających się pod okiem artysty Aleksego Nowaka 	

(150 uczestników),

- Festyn z okazji DNIA DZIECKA – impreza prowadzona przez animatorów z Krakowa, mająca charakter muzyczno – edukacyjno – zabawowy. W programie były m.in.: animacje ruchowe i taniec, zabawy zręcznościowe, bajkowy pociąg, malowanie twarzy, zongler, szczudlarz i inne. Zorganizowano wesołe miasteczko oraz stoiska z zabawkami i słodyczami (350 uczestników),
- zakończenie roku k/o 2015/2016 połączone prezentacją dorobku artystycznego i klubów zainteresowań SDK w Teatrze Miejskim w Sieradzu (350 uczestników),
- współorganizacja II edycji FESTIWALU 7 KULTUR (z Urzędem m. Sieradza), w ramach której SDK organizował:
  - działania artystyczne: plastyczne i muzyczne,
  - warsztaty plecionkarskie, fotobudkę i animacje artystyczne dla dzieci,
- „Witaj pierwsza Klaso” – impreza cykliczna dla pierwszoklasistów z terenu miasta Sieradza (spektakl w wykonaniu teatru z Sosnowca pt. „Trzy świnki”, dzieci otrzymały pamiątkowe worki z logo SDK oraz dyplomy – 150 uczestników),

W 2016 roku przeprowadzono 2 konkursy:

- konkurs plastyczny pn. „Kolorowe oblicze wiosny” – adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Wpłynęło 157 prac. W kategorii klas I – III przyznano 7 nagród, w kategorii klas IV – VI przyznano 4 wyróżnienia i 3 nagrody, w kategorii klas gimnazjalnych przyznano 5 wyróżnień i 4 nagrody,
- w miesiącu grudniu nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Anioły Bożego Narodzenia i bombka choinkowa” – konkurs adresowany do uczniów szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej z terenu m. Sieradza) zakończone wręczeniem nagród laureatom konkursu oraz wystawą pokonkursową (wpłynęło 229 prac, nagrodzono 27 uczniów). Prace konkursowe zostały przekazane dla darczyńców „Szlachetnej paczki” w Sieradzu.

Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji.

W okresie ferii zimowych prowadzono różnorodne formy opieki nad dziećmi, w których uczestniczyło łącznie 357 dzieci, w tym:

- liczne zabawy, konkursy, turniej szachowy, pokaz iluzjonisty (w pokazie iluzjonisty wzięły udział dzieci z przedszkoli nr 4, 1 i 6 w Sieradzu), warsztaty: muzyczne, plastyczne, taneczne i językowe oraz codziennie poczęstunek (305 dzieci),
- dwie wycieczki: do Głazu k/Wieruszowa i Budzicznej k/Złoczewa, w których uczestniczyło łącznie 52 dzieci.

W okresie wakacji prowadzono różnorodne formy opieki nad dziećmi, w których uczestniczyło łącznie 516 dzieci, w tym:

- 5 turnusów półkolonii (liczne zabawy, konkursy, rejsy statkiem po rzece Warcie, basen, wycieczki do ciekawych miejsc – instytucji oraz codziennie poczęstunek) (102 dzieci),
- wycieczkę do gospodarstwa agroturystycznego „Mączkowisko”, w której uczestniczyło 14 dzieci,
- „Żegnamy wakacje na wesoło” – Festyn dla dzieci i rodzin w parku im. Wł. Broniewskiego. W programie: „Czarodziejskie igraszki”, warsztaty wikliniarskie, animacyjny zawrót głowy, zabawy, brokatowe tatuaże, wesołe miasteczko oraz stoiska z akcesoriami dla dzieci (300 uczestników).

W ramach Porozumienia podpisanego z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci z Sieradza w terminie 27.06. – 08.07.2016 r. (10 dni roboczych) w godzinach: 9.00 – 15.00 odbyły się zajęcia na bazie Internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Sieradzu przy ul. Polnej dla 44 dzieci młodszych (trzy grupy) mieszkających na terenie naszego miasta – w większości w zasobach Sieradzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Dzieci uczestniczyły w grach i zabawach sportowych organizowanych na świeżym powietrzu, zajęciach plastycznych i manualnych oraz w wycieczkach. Podczas zajęć dzieci miały zapewnione dwa posiłki dziennie. Użyczono salę widowiskową na:

- BAL KARNAWAŁOWY dla dzieci z Przedszkola nr 5 w Sieradzu,
- spotkanie mikołajkowe TPD,
- udział grupy plastyków w XXIV Muraliach pn. „Przyroda w mieście” organizowanych przez BWA w Sieradzu – SDK (dwie drużyny).

PRZEDSZKOLE NR 4

- udział dzieci w kołach zainteresowań: plastycznym, muzycznym, sportowym,
- organizacja pikniku rodzinnego.

PRZEDSZKOLE NR 15

- organizowanie wycieczek po Sieradzu, których celem jest ukazanie dzieciom miejsc ciekawych i atrakcyjnych do wspólnych wyjść z rodziną,
- organizowanie na terenie placówki Pikniku Rodzinnego dla dzieci, ich rodziców i opiekunów (raz w roku).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, organizowanie imprez integracyjnych – festyn rodzinny, Sobota bez telewizora, zajęcia sportowe w czasie ferii zimowych.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- koła zainteresowań – 15 typów zajęć, 26 godzin zajęć tygodniowo – obejmują około 270 uczniów: programistyczne, plastyczne, kaligrafia, wokally – instrumentalne, historyczne, edukacja samorządowa, teatralne, taneczne, piłka nożna, zajęcia sportowe - ogólnorozwojowe, Akademia piłkarska, języka angielskiego, matematyczne, Czytam sobie w bibliotece, Klub miłośników książki, Szkolne koło Caritas,
- zasoby kulturalne i sportowo – rekreacyjne miasta: SCK Teatr Miejski w Sieradzu „Dzieci w sieci” – przedstawienie profilaktyczne 120; „Bogowie i herosi”, „Tajemniczy ogród”, „Kot w jednym kapeluszu”, „Doktor Dolittle i przyjaciele”, Lekcja nt. powstawania filmów animowanych + projekcja „Mały Książę”, „Kot w butach” (razem około 650 uczniów); Muzeum Okręgowe w Sieradzu – wystawa hafty regionalne, Lekcja etnograficzna „Jak dawniej żyli ludzie?”, „Warsztaty twórcze – Dawne sposoby wykonywania ozdób choinkowych, Zwiedzanie ekspozycji muzeum, Lekcja o planetach (razem około 150 uczniów); Powiatowa Biblioteka Publiczna (spotkanie z autorką książek dla dzieci M. Zarębską) (50); Biblioteka Pedagogiczna – Urodziny Pluszowego Misia (25); Biblioteka Miejska – spotkanie z pisarką Agnieszką Tyszką (25); Państwowa Szkoła Muzyczna w Sieradzu – koncert (25); Spółdzielczy Dom Kultury – spotkanie z aktorami żywego słowa „Trzy świnki” (50); Kino 6D (50); Współpraca z PTTK – spacerkiem po Sieradzu: Wzgórze Zamkowe; Klasztor Podominikański; Rynek i okolice (125); Straż Miejska (25); Ochotnicza Straż Pożarna (25); Praca w policji + zasady przechodzenia przez skrzyżowanie (25); Jednostka Wojskowa – obchody 81 Rocznicy utworzenia Garnizonu Sieradz (25); Siedziba MPK Akademia Kulturalnego Pasażera – zasady podróżowania autobusem miejskim kl. I-III (150); Do Urzędu Poczтового (50); Park Broniewskiego (100); Gabinet weterynaryjny (25); cmentarz (100); Fitness Klub Relax w Sieradzu – Aktywny Dzień Chłopca (25); Udział w uroczystościach miejskich „Wyzwolenie Sieradza”, „Święto Konstytucji 3 Maja”, „Rocznica zakończenia II wojny światowej”; Udział w historycznej żakiniadzie z okazji 880-lecia Sieradza; Lodowisko „Sirka” (80); wf na stadionie (50); wf na basenie kl. IV-VI (220); wyjście do Przedszkola nr 6 – przedstawienie Calineczka przygotowane przez przedszkolaków (25),
- wyjazdy poza Sieradz: Udział w rajdach – rajd „Szlakiem walk nad Wartą”, „Śladami Łuki Bakowicza”, „Tropami przyrody” (60); Nasza patronka M. Konopnicka – Bronów kl. I (50); Jeziorsko/Uniejów (50); Występ uczniów SP4 podczas benefisu Grzegorza Kasdepke w Łodzi; Teatr Wielki w Łodzi „Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”, Teatr Pinokio w Łodzi „Bajki robotów”, „Koralina”, Teatr Muzyczny w Łodzi „Zorro”, Teatr Arlekin w Łodzi „Pastorałka dla woła i osła” + warsztaty sizalowe, „Mała Syrenka” (teatry Łódź – około 330 uczniów); Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu – warsztaty muzyczne (30); Lekcja terenowa „Układ Słoneczny” w Planetarium Łódź (100); lekcja ekologiczna - Bełchatów – kopalnia węgla brunatnego i „Giganci Mocy” (50); Wystawa klocków Lego Łódź (25); Warsztaty archeologiczne Zawodzie k. Kalisza (25); Kino Łódź, Kalisz (150 uczniów); Fabryka bombek – Piotrków Trybunalski, Fabryka bombek Gniezno, Fabryka bombek Milicz (100); inne wycieczki krajoznawcze Wrocław; Toruń, Jura Krakowsko – Częstochowska; Zielona szkoła – Bukowiec Sudety; Kotlina Jeleniogórska; Trójmiasto i Łeba (około 240 uczniów),
- rozwijanie zainteresowań – organizacja i udział w konkursach. SP4 organizuje m.in. Wojewódzki Konkurs Matematyczno – Przyrodniczy „Pryzmat”, Powiatowy Konkurs Ortograficzny „Skrzacik”; Międzyszkolny Konkurs Recytatorski „Poetry for Kids” oraz inne, wewnętrzne konkursy wewnątrzszkolne plastyczne, świąteczne, artystyczne, wiedzowe, sportowe. Udział uczniów w konkursach zewnętrznych; kuratorskich, korespondencyjnych, organizowanych przez inne sieradzkie szkoły oraz o zasięgu ogólnopolskim - z licznymi sukcesami uczniów, m.in. II miejsce w Finale Krajowym w Katowicach – Liga Czytelnicza,
- organizacja czasu wolnego to także uroczystości i imprezy okolicznościowe pozalekcyjne, m.in. Bal Karnawałowy (dla wszystkich), dyskoteki, uroczystości klasowe i szkolne typu Jasełka,

Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, Pasowanie na ucznia, Walentynki, Andrzejki, apele patriotyczne;

- realizacja projektów i pozyskiwanie środków finansowych na podniesienie bazy dydaktycznej i uatrakcyjnienie zajęć; innowacje pedagogiczne: Innowacja pedagogiczna w zakresie programowania „Sieradzka Czwórka – ENTER!” – zajęcia w klasach I i IV; Program POWER „Metoda CLIL w procesie kształcenia, a rozwój umiejętności językowych uczniów i kompetencji zawodowych nauczycieli” – nauczyciele podnoszą kompetencje w zakresie nauki języka angielskiego; m.in. grupa nauczycieli była na wyjeździe szkoleniowym w Hiszpanii i na Malcie (pozyskane środki – 69.784 zł); Projekt w ramach konkursu WFOŚiGW w Łodzi „Nasza Eko-pracownia” – powstanie nowoczesnie wyposażonej Eko – pracowni (dotacja 35.000 zł., koszt całkowity 56.800 zł); Program w ramach konkursu WFOŚiGW „Edukacja Ekologiczna w szkołach” – „Bioróżnorodność ekosystemów w dolinie rzeki Warty” – pomoce naukowe, wyjazdy i wyjścia ekologiczno-przyrodnicze dla uczniów (dotacja 25.000 zł, koszty 29.000 zł); Pozyskanie funduszy w konkursie MEN na zakup książek do biblioteki – projekt „Książki naszych marzeń” – 15.000 zł,
- świetlica szkolna – opieka dla dzieci w czasie pozalekcyjnym – czynna codziennie w godzinach 7.00 – 16.30. Pełni także dyżury podczas dni wolnych od zajęć dydaktycznych. Na świetlicę zapisanych jest 190 uczniów (korzystają z różną intensywnością). Doraźnie w zależności od potrzeb organizacyjnych szkoły ze świetlicy korzystają także inni, pozostali uczniowie szkoły. W świetlicy zatrudniony był pracownik na stażu (I-VI, XII). 10 godzin dodatkowych zajęć wspierających zajęcia w świetlicy prowadzili nauczyciele – m.in. zajęcia sportowe, języka angielskiego, kaligrafię i inne.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- udział uczniów w kole sportowym, muzycznym, plastycznym, j. angielskiego, przyrody, matematyki, komputerowym,
- korzystanie z basenu miejskiego.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- organizacja zajęć pozalekcyjnych: zajęcia plastyczne, muzyczne, przyrodnicze, teatralne, rekreacyjne, koło matematyczne, zajęcia czytelnicze, komputerowe, unihokej, piłka ręczna/siatkówka, Uczniowski Klub Sportowy (szachy), zajęcia taneczne.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- opracowanie atrakcyjnej oferty planu zajęć pozalekcyjnych wynikającej z diagnozy potrzeb. Uczniowie korzystali z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych. Były to sekcje sportowe, chór, trening ortograficzny, koło informatyczne, plastyczne, techniczne, teatralne, matematyczne, koła języków obcych: angielskiego, a także koło historyczne, czytelnicze, recytatorskie, zajęcia taneczne, zajęcia rozwijające twórcze myślenie, zajęcia edukacyjne rozwijające twórczą aktywność dziecka w zakresie matematyki i języka polskiego. Nauczyciele organizowali rajdy, wycieczki, turnieje.

GIMNAZJUM NR 1

- bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, angażowanie uczniów w różne formy konstruktywnej aktywności (udział w rajdach, warsztaty prowadzone przez pedagogów, debaty, działalność grupy teatralnej, zajęcia sportowe).

GIMNAZJUM NR 2

- zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, wyjazdów do kina i teatru, wycieczek szkolnych, rajdów pieszych i rowerowych, zajęć w okresie ferii zimowych. Zorganizowano rajdy takie jak: „Rajd Powstańców 1863 – śladami Łuki Bakowicza”, „Rajd Szlakiem Walk nad Wartą”, „Rajd tropami przyrody”, trzydniowy rajd do Olsztyna k. Częstochowy, konferencje krajoznawcze „Skarby Powiatów: sieradzkiego, wieluńskiego, wierszowskiego” połączone z wycieczkami do Charlupi Małej i Tubądzina. W szkole działa szkolne koło Caritas i wolontariat.

GIMNAZJUM NR 3

- udział uczniów klas pierwszych w wyjeździe integracyjnym,
- udział młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych podczas ferii zimowych „Ferie z piłką” – 2.040 zł,
- zapewnienie dzieciom spędzającym wakacje w domu możliwości korzystania z wielofunkcyjnego boiska przy gimnazjum oraz udziału w zajęciach sportowych organizowanych przez animatorów sportu w ramach programu „Sieradzki trener osiedlowy 2016” – 12.887 zł,
- współpraca z klubami sportowymi w ramach prowadzenia klas sportowych,

- udział uczniów z klas sportowych w wakacyjnym obozie sportowym,
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów zainteresowanych.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- organizacja czasu wolnego młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, korzystanie przez uczniów z zajęć sportowych na terenie MOSIR-u, udział młodzieży w zajęciach rozwijających zainteresowania, w kole teatralnym, wolontariacie.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- organizacja czasu wolnego młodzieży – zajęcia pozalekcyjne,
- udział młodzieży w zajęciach rozwijających zainteresowania: kole teatralnym, dziennikarskim, DKF, kole bibliotecznym, kole geograficznym, kole sportowym, Szkolnym Kole Wolontariatu,
- korzystanie przez uczniów z zajęć sportowych na terenie MOSIR-u,
- informowanie uczniów o możliwościach spędzania czasu wolnego poza szkołą, również w okresie feryjnym.

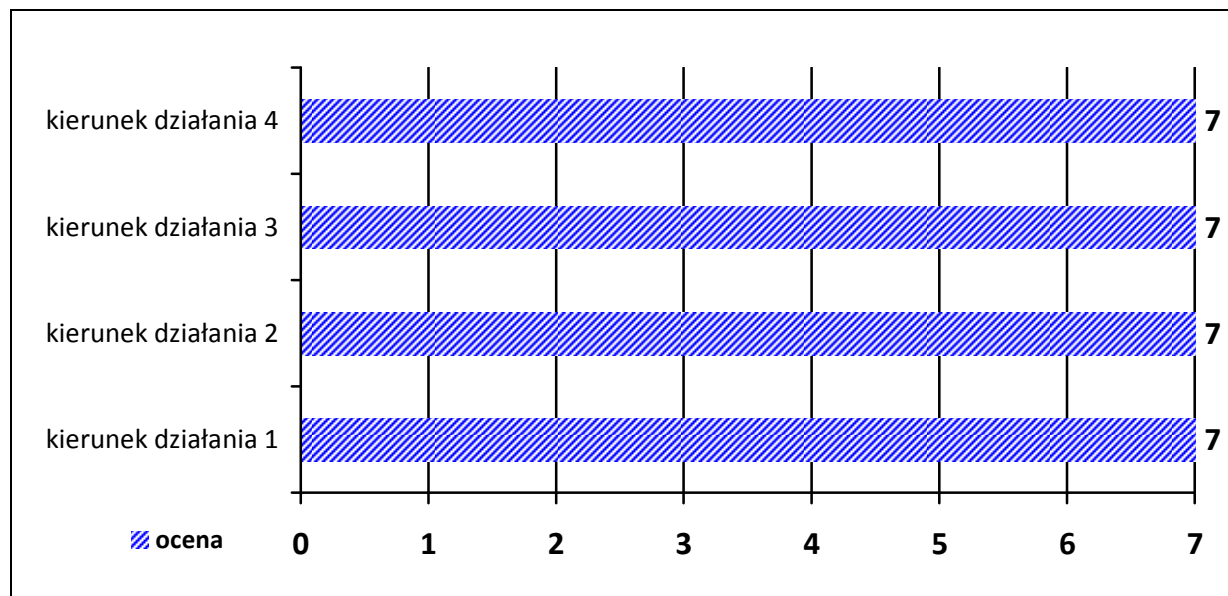
HUFIEC PRACY 5-16

- podejmowanie działań obejmujących: realizację zajęć edukacyjnych i warsztatowych dla młodzieży, zajęć rozwijających umiejętności i zainteresowania uczniów, przeprowadzenia konkursów tematycznych, organizowanie zajęć sportowo - rekreacyjnych, zarówno w okresie szkolnym, jak i w czasie wolnym od nauki, dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych do 25 roku życia.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie spotkań edukacyjnych w ramach m.in. Tygodnia Bibliotek, Nocy Bibliotek, Ferii czy Wakacji w Bibliotece.

Wykres 6. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 3.

Legenda:

1. Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych – ocena 7.
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych – ocena 7.
3. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego – ocena 7.
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych miasta – ocena 7.

CEL OPERACYJNY 4.

ZASPAKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA

Kierunek działania 1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.

Tabela 37. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 4.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p>URZĄD MIASTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie, kierowany do mieszkańców z terenu miasta Sieradza w wieku 65 lat i więcej. Zaszczepiono 400 osób, w tym 237 kobiet i 163 mężczyzn. Koszt realizacji programu – 13.960 zł. • program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku, kierowany do dzieci z terenu miasta Sieradza urodzone w 2008 r. W programie uczestniczyło 293 dzieci Koszt realizacji programu - 18.166 zł. • program profilaktyczno – edukacyjny przeciwdziałania zachorowalności na cukrzycę. kierowany do młodzieży z I klas szkół gimnazjalnych. Łącznie przebadano 253 uczniów. Kwota wykorzystana na realizację programu – 2.012 zł. • program profilaktyczno - edukacyjny wykrywania raka piersi dla dziewcząt w okresie dojrzewania (nauka samobadania piersi), kierowany do dziewcząt z III klas szkół gimnazjalnych. W programie uczestniczyło 106 dziewcząt oraz personel nauczycielski. Kwota wykorzystana na realizację programu – 1.540 zł. • program profilaktyczno – edukacyjny pn: „ZDROWE ODŻYWANIE”, kierowany do dzieci z VI klas szkół podstawowych. W programie uczestniczyło 400 dzieci. Kwota wykorzystana na realizację programu – 50 zł. • program profilaktyki raka piersi – USG dla kobiet z terenu miasta Sieradza, kierowany do kobiet w wieku od 30 do 49 roku życia z terenu miasta Sieradza. W programie uczestniczyły 454 kobiety. Kwota wykorzystana na realizację programu – 24.970 zł. • program aktywności ruchowej 60+, kierowany do mieszkańców z terenu miasta Sieradza w wieku 60 lat i więcej. W programie uczestniczyło: 120 osób, w tym: 110 kobiet i 10 mężczyzn. Kwota wykorzystana na realizację programu – 24.650 zł. <p>Ponadto w ramach programów profilaktycznych został wyprodukowany materiał edukacyjny z zakresu ochrony zdrowia dotyczący badań mammograficznych i cytologicznych w życiu kobiety – koszt emisji 2.994 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sfinansowano produkcję i emisję w sieci Telewizji Kablowej w Sieradzu materiału filmowego z zakresu ochrony zdrowia. Koszt trzech emisji to 5.208 zł. <p>MOPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie bezpłatnych punktów profilaktyki zdrowia podczas spotkań i imprez organizowanych dla rodzin oraz o zasięgu lokalnym, • promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej poprzez bieżące poradnictwo pracowników socjalnych, • udostępnianie informacji dotyczących bezpłatnych badań profilaktycznych, • szczegółowe działania w zakresie wspierania rodziny oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie zawierają programy: wspierania rodziny, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, • udział uczestniczek Warsztatu Terapii Zajęciowej w programie profilaktyki raka piersi (USG piersi w przychodni zdrowia „ Medicus”), • przeprowadzenie u podopiecznych WTZ bezpłatnego, profilaktycznego badania układu krążenia, poziomu cukru, ciśnienia tętniczego oraz akustyki słuchu. • w ramach rehabilitacji ruchowej i profilaktyki zdrowotnej u uczestników WTZ fizjoterapeuta	7

zgodnie ze wskazaniami lekarzy prowadził zarówno indywidualne, jak i zbiorowe zajęcia na sali rehabilitacyjnej,

- w ramach zajęć z psychologiem rozpoznawano potencjalne możliwości podopiecznych WTZ oraz ich sytuacje życiowe,
- wobec uczestników i ich rodziców podejmowano działania profilaktyczne, mediacyjne oraz w razie potrzeby interwencyjne,
- przeprowadzono zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i zawodowe uczestników WTZ,
- podjęto wiele inicjatyw w WTZ, m.in. zorganizowano:
  - Obchody XX - lecia Warsztatu Terapii Zajęciowej.
  - Spotkanie z dziećmi z Niepublicznego Przedszkola Fun & Play. Temat spotkania: Niepełnosprawność przez pryzmat możliwości a nie ograniczeń.
  - Bal karnawałowy z uczestnikami ŚDS z Rożdżał.
  - Cykliczne spotkania z doradcą zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi z oddziałem w Sieradzu.
  - XVIII Aukcję Prac Osób Niepełnosprawnych. Zlicytowano ponad 100 prac wykonanych przez uczestników WTZ. Kwotę uzyskaną z licytacji prac przeznaczono na integrację społeczną w 2017 r.,
  - Wycieczkę do Ustki pod hasłem: „Ja przeciw używkom”,
  - Wyjazd do Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu.

PRZEDSZKOLE NR 1

- organizacja Igrzysk Przedszkolaków (letnie, zimowe), ewakuacja przeciwpożarowa, promowanie zdrowego odżywiania – program, konkurs plastyczny „Rower”, warsztaty edukacyjne w Dzigorzewie „Orli Staw”, warsztaty ekologiczne w PGE Bełchatów, zabawy badawcze – warzywa i owoce.

PRZEDSZKOLE NR 3

- realizacja programów profilaktycznych, spotkania z dietetykiem, edukatorem zdrowia, przedstawicielami służby zdrowia. Spacer i wycieczki do ośrodków zdrowia.

PRZEDSZKOLE NR 4

- realizacja w każdej grupie wiekowej zajęć związanych z promowaniem zdrowia i prowadzeniem profilaktyki zdrowotnej poprzez: spotkania ze stomatologiem, lekarzem, pielęgniarką, udział w szkoleniu „Zdrowo jemy – zdrowo żyjemy: dla pracowników przedszkola, dzieci i rodziców, przygotowanie gazetek dla rodziców promujących zdrowy styl życia, przestrzeganie zasad zdrowego odżywiania (stosowanie norm żywieniowych podczas przygotowywania posiłków dla dzieci, dużo owoców i warzyw itp.), pobyt dzieci na świeżym powietrzu (spacer, wycieczki, zabawy w ogrodzie).

PRZEDSZKOLE NR 15

- organizowanie pogadanek na temat zdrowia itp. ze stomatologami, w których uczestniczą dzieci i ich rodzice.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- realizacja programu promującego zdrowie w klasach I – VI, prowadzenie zajęć profilaktycznych związanych ze zdrowym trybem życia.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- ferie zimowe – projekt „Aktywność fizyczna jako element profilaktyki uzależnień i propagowanie zdrowego trybu życia” – zajęcia sportowe dla uczniów,
- ogólnopolski projekt „Śniadanie daje moc” (70 uczniów) – klasy I-III; „Śniadanie tak czy nie” – spotkanie z dietetykiem (30 uczniów); warsztaty „Zasady zdrowego żywienia” z panią dietetyk (50 uczniów),
- „Ratujemy u uczymy ratować” – film instruktażowy i zajęcia praktyczne – 3 godziny (25),
- oko w oko z Arturem Kozłowskim – spotkanie z wybitnym maratończykiem, byłym uczniem SP 4 (250 uczniów) – promocja zdrowia i sportu,
- udział w konkursach organizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy „Zdrowe jedzenie to mądre myślenie”, „Zagrożenia Internetu”,
- spotkanie z przedstawicielem Straży Miejskiej – bezpieczny wypoczynek (50 uczniów),
- zajęcia z policjantem z Wydziału Ruchu Drogowego w Sieradzu – pogadanka i ćwiczenia praktyczne z bezpieczeństwa ruchu drogowego (30 uczniów),
- MPK Sieradz – „Akademia bezpiecznego pasażera” – klasy I - III (150 uczniów); akcja „Akademia Bezpiecznego Puchatka” (25),

- „Między nami kobietkami” zajęcia dla dziewczynek klas VI – realizator wykwalifikowana prelegentka Procter & Gamble,
- „Zapobieganie chorobom układu krążenia” (25) – realizator zewnętrzny,
- „Zasady zdrowego życia” – „konferencja prasowa” z udziałem dr R. Kępskiej (50),
- „Mleko w szkole” (bezpłatny kartonik mleka dla wszystkich uczniów codziennie),
- „Owoce i warzywa w szkole” – codzienna porcja bezpłatna dla uczniów klas młodszych,
- przygotowania i egzamin na kartę rowerową – uczniowie klas IV; (75),
- praktyczna nauka przechodzenia przez ulicę i zachowania na drodze – klasy I,
- aktywny wf – basen, lodowisko, nordic walking i inne liczne wyjścia, wyjazdy, wycieczki, działania o charakterze ekologicznym, sportowym, w szerokim rozumieniu – prozdrowotne – wymienione już w innych miejscach,
- zajęcia i tematyka realizowana przez wychowawców i nauczycieli na zajęciach edukacyjnych: bezpieczeństwo ruchu drogowego, zdrowe odżywianie, zdrowy tryb życia; unikanie zagrożeń; akceptacja dla niepełnosprawnych; promocja ruchu, bezpieczeństwo zabaw, etc.,
- działalność prozdrowotna gabinetu pielęgniarki szkolnej – Pogadanki o prawidłowym żywieniu i rozwoju fizycznym; Badania wzroku kl. I, Badania przesiewowe klasy I, IV, V; Fluoryzacja zębów klasy I-VI; pierwsza pomoc medyczna, itp.,
- bajkoterapia – zajęcia profilaktyczne w świetlicy szkolnej – 1 godzina tygodniowo – czytanie i omawianie bajek terapeutycznych,
- udział w ogólnopolskich projektach i akcjach wychowawczych, promocja innych wartości wychowawczych, ekologicznych, etc.: Lekcja dobrych manier w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2; Promocja czytelnictwa itp. akcje „Ja czytam!”, „Między nami czytelnikami”, „Zaczytana szkoła”, „Nasza mała biblioteka”, „Czytam sobie w bibliotece”, „Światowy Dzień Pluszowego Misia”, Dzień postaci z bajek, Mikołajkowe czytanie dzieciom, „Z książką na walizkach”, Żakina historyczna – 880-lecie Sieradza; Wizyta bractwa KERIN – „Życie rycerstwa w średniowieczu” – kodeks rycerski i jego wartości; spotkanie z panem Kaszubą; udział uczniów w warsztatach plastycznych, pokazach multimedialnych, warsztatach ekologicznych „Energia Ziemi”; „Energetyczne Czary Mary” zajęcia z dr itp. A. Hajdusioneck z Akademii Młodych Odkrywców Politechniki Wrocławskiej; piknik ekologiczny „Miasteczko ekologiczne” Fundacja ekologiczna ARKA z Bielska Białej, program „Elektryczni na maksa”, etc.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- działania pielęgniarki szkolnej (2 godz. w tygodniu w szkole),
- w ramach PCK realizacja zajęć „Zadbaj o swoje płuca” i „Żyj bezpiecznie”,
- realizacja zajęć „Między nami kobietkami”,
- spotkania z dietetykiem,
- organizacja festynu w ramach dni otwartych szkoły „Dbajmy o zdrowie” (zbiórka krwi, pomiar ciśnienia oraz poziomu cukru we krwi, rekreacja, zabawa).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- realizacja programów prozdrowotnych „Aktywny wypoczynek i skuteczna praca wszystkim się opłaca”, „Zadbaj o swoje płuca”,
- organizacja badań profilaktycznych na szkolnym festynie rodzinnym (badanie ciśnienia, cukru, cholesterolu),
- realizacja rządowego programu „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka”.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

Liczne działania o charakterze profilaktyczno-wychowawczym oraz eliminowania niekorzystnych zjawisk, w tym współpraca:

- z Urzędem Miasta w zakresie:

- zabezpieczenia środków finansowych na realizację działań profilaktycznych. W edycji wiosennej uczniowie z klas IV – VI obejrzeni spektakl profilaktyczny „Dzieci sieci – dzieci aktywne online”;
- zorganizowania spotkania świątecznego. Do udziału w spotkaniu zostało wytypowanych 136 uczniów z klas I – VI. Uczniowie otrzymali paczki ze słodyczami;
- typowania uczniów do udziału w koloniach, które odbędą się w miejscowości Biały Dunajec (40 uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym, w tym 12 dzieci ze średnią ocen powyżej 4,1);
- organizacji półkolonii „Wakacje 2016” (dla 35 uczniów z naszej szkoły oraz 10 dzieci z SP 9);

- z Kuratorium Oświaty:

- typowanie 4 uczniów do wypoczynku letniego finansowanego przez Łódzkiego Kuratora Oświaty;
  - z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie diagnozowania uczniów oraz wspierania ich w pokonywaniu trudności edukacyjno-wychowawczych (zostało skierowanych 15 wniosków o diagnozę);
  - z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie wsparcia dzieci przebywających w rodzinie zastępczej (6 dzieci) oraz przygotowanie pisemnych informacji na temat funkcjonowania uczniów. Pedagog uczestniczył w spotkaniach PCPR-u w celu oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
  - z Sądem Rejonowym (przygotowano 2 pisma informujące o sytuacjach uczniów);
  - z kuratorami sądowymi, którzy uzyskali informacje na temat funkcjonowania uczniów oraz współpracy z rodzinami dzieci (rodziny 6 uczniów objęte są opieką kuratorską). Odbyły się cykliczne spotkania z kuratorami sądowymi;
  - z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie dożywiania (średnio 20 uczniów korzystało z finansowanych obiadów);
  - z Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej (proszono o interwencje i objęcie opieką 2 rodzin). Pedagog wziął udział w 2 spotkaniach roboczego zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
  - z Komendą Powiatową Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom (prelekcje dla uczniów wybranych klas IV – VI na temat bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej dzieci, konkurs Akademia Bezpieczeństwa dla klas II);
  - z Muzeum Okręgowym w Sieradzu – uczniowie obejrżeli wystawy stałe i czasowe, uczestniczyli w zajęciach terenowych w Skansenie Sieradzkim;
  - z Agencją Rynku Rolnego (mleko otrzymało średnio 933 uczniów z klas I – VI, a owoce i warzywa 528 dzieci z klas I – III);
  - z Biblioteką Pedagogiczną – spotkania z pracownikami, warsztaty;
  - z WFOŚiGW w zakresie finansowania środków na realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej. Opracowano program „Odkrywczy zielonej energii”. Uczniowie z klas I – VI wzięli udział w konkursach, przedstawieniach, wycieczkach ekologicznych;
  - z Oddziałem Terenowym Sieradzkich Parków Krajobrazowych w Sieradzu – uczniowie z klas I – VI uczestniczyli w zajęciach proekologicznych nt. selektywnej zbiórki odpadów, badania stanu czystości środowiska naturalnego, biologii ptaków Załęczańskiego Parku Krajobrazowego;
  - z nadleśnictwem Złoczew – odbył się cykl zajęć w klasach I – VI poświęconych roli i znaczeniu lasów w środowisku naturalnym;
  - z Centrum Edukacji Ekologicznej – uczniowie z klas I – VI brali udział w warsztatach nt. „Stanu czystości wód rzeki Warty”;
  - z Sanepidem – realizacja programu profilaktycznego mającego na celu przeciwdziałanie gruźlicy. Uczniowie brali udział w konkursie „Zadbaj o swoje płuca”;
  - z Instytutem Pamięci Narodowej – uczniowie klas VI obejrżeli wystawę „Zbrodnia katyńska”;
  - z Bractwem Rycerskim – dzieci z klas IV – VI uczestniczyli w żywej lekcji historii na temat: „Mieszko I i Wikingowie”;
  - z Oddziałem Polskiego Związku Łowieckiego w Sieradzu (pogadanki);
  - z Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową w celu pozyskania funduszy na organizację Festynu charytatywnego;
  - z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – rozprowadzono znaczki „Pomagam, bo tak trzeba”.
- W szkole pozyskano prywatnych sponsorów w celu zapewnienia uczniom obiadów (cały rok szkolny korzystało 6 dzieci) oraz zorganizowano paczki świąteczne dla potrzebujących dzieci i ich rodzin.
- organizowano zajęcia socjoterapeutyczne, Trening Zastępowania Agresji dla uczniów przejawiających niepożądane zachowania; zajęcia na temat skutecznych metod uczenia się i zapamiętywania dla uczniów z trudnościami edukacyjnymi; zajęcia integracyjno-wychowawcze mające na celu budowanie przyjaznego klimatu w klasach oraz usprawnianie współpracy; indywidualne zajęcia dla uczniów wynikające z rozpoznanych potrzeb uczniów, itp. służących rozładowaniu napięcia, zredukowaniu lęku, strachu. radzenia sobie z przykrymi emocjami, naukę komunikacji interpersonalnej, planowania i organizacji dnia, wspierania mocnych stron dzieci;
  - uczniowie zdiagnozowani w PPP mieli zorganizowane zajęcia korekcyjno - kompensacyjne w celu usprawnienia zaburzonych funkcji motoryczno - poznawczych. Natomiast dzieci z trudnościami w nauce uczestniczyli w zajęciach dydaktyczno- wyrównawczych.

Uczniowie dzięki podjętym działaniom wychowawczo - profilaktycznym rozbudzili w sobie

odpowiedzialność za własne funkcjonowanie indywidualne i społeczne, a także zwiększyli swoje umiejętności prospołeczne i prozdrowotne.

GIMNAZJUM NR 1

- profilaktyka raka piersi, edukacja ekologiczna, poszerzanie wiedzy młodzieży na temat zdrowego stylu życia.

GIMNAZJUM NR 2

- podejmowanie działań z zakresu promocji zdrowia. Realizowane są programy: „Trzymaj formę”, „Zdrowo żyć – zdrowym być”. Prowadzona jest profilaktyka raka piersi. Uczniowie zostali objęci badaniem poziomu cukru we krwi.

GIMNAZJUM NR 3

- kontynuacja realizacji programu „Trzymaj formę” – pogadanki na temat zdrowego odżywiania się, prowadzenia zdrowego stylu życia, nauka robienia zdrowych kanapek,
- comiesięczne stoiska ze zdrową żywnością przygotowane przez uczniów,
- udział dziewczynek klas trzecich w spotkaniach z zakresu profilaktyki raka piersi prowadzonych przez Stowarzyszenie Sieradzkie Amazonki,
- realizacja programu edukacyjno – profilaktycznego zapobiegania cukrzycy wśród uczniów klas pierwszych.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość”,
- Wybierz życie – Pierwszy Krok,
- zajęcia profilaktyczne na temat HIV i AIDS,
- realizacja przedmiotu Wychowanie do życia w rodzinie,
- promocja zdrowia prowadzona przez pielęgniarkę szkolną i wychowawców na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- zajęcia edukacyjne nt. „Kto może zostać dawcą szpiku kostnego?”.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- realizowanie przedmiotu Wychowanie do życia w rodzinie,
- realizowanie programu „Wybierz życie pierwszy krok” w sześciu klasach pierwszych,
- realizacja programu „ARS czyli jak dbać o miłość” w jednej klasie pierwszej,
- realizacja zajęć „Anoreksja, bulimia” w sześciu klasach drugich,
- realizacja zajęć „Profilaktyka HIV/AIDS” w sześciu klasach drugich,
- realizacja treści dotyczących promocji zdrowia na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- promocja zdrowia prowadzona przez pielęgniarkę szkolną.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- realizacja programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej: „Pierwsza pomoc”, „Bezpieczny w domu, w szkole i na ulicy”, „Jestem bezpieczny”, „Zły dotyk”, ponadto zorganizowano spotkanie ze stomatologiem dla uczniów, dietetykiem dla uczniów i dla rodziców, lekarzem pediatrą,
- alternatywne formy spędzania wolnego czasu - zajęcia j.w.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

- realizacja w świetlicy środowiskowej Programu profilaktycznego „Przeciwdziałanie zagrożeniom”,
- zorganizowanie spotkania dla rodziców z dietetykiem – „Zdrowe odżywianie”.

Kierunek działania 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii.

Tabela 38. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 4.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	5
<u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</u>	
• gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (pielęgniarka szkolna) czynny 27 g 15 min. w tygodniu.	
<u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9</u>	
• w szkole funkcjonuje gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej – 3x w tygodniu.	

GIMNAZJUM NR 2

- uczniowie objęci są opieką pielęgniarki szkolnej oraz opieką stomatologiczną.

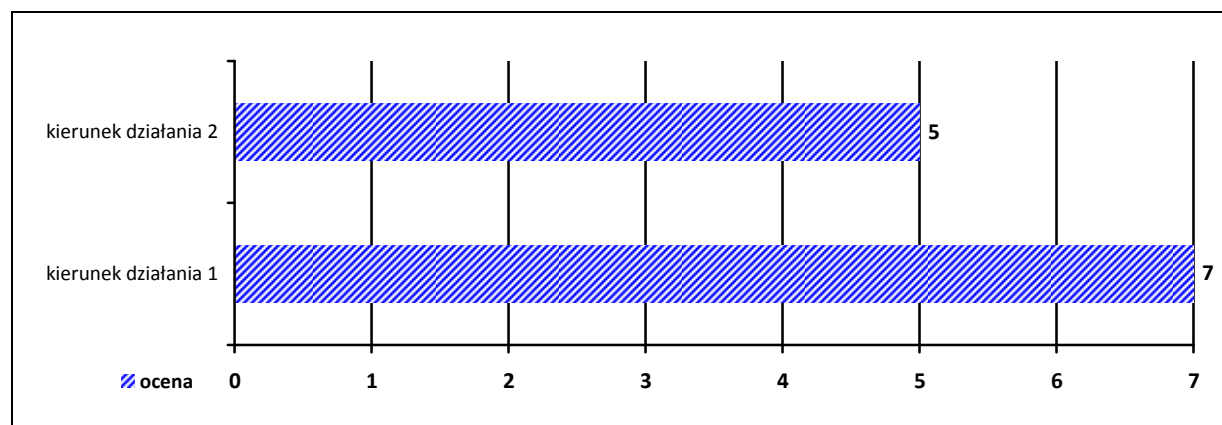
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- uczniowie korzystają z opieki pielęgniarki szkolnej.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- uczniowie mają możliwość korzystania z opieki pielęgniarki szkolnej.

Wykres 7. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2. i celu operacyjnego 4.

Legenda:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej – 7
2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii – 5

Tabela 39. Wskaźniki monitoringowe wyznaczone do celu strategicznego 2.: Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Wskaźnik monitoringowy	w 2016 r.	w 2015 r.
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	1569	855
Liczba asystentów rodziny	3	3
Liczba rodzin wspierających	0	0
Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	5634	3601
Liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad	4774	4494
Liczba porad z zakresu poradnictwa specjalistycznego	16 562	15 392
Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną	609	1272
Liczba osób uzależnionych od alkoholu (suma osób wskazanych przez podmioty, które opowiedziały na prośbę MOPS)	679	1306
Liczba osób uzależnionych od narkotyków (suma osób wskazanych przez podmioty, które opowiedziały na prośbę MOPS)	67	196
Liczba osób uzależnionych od nikotyny	530	540
Liczba osób uzależnionych od dopalaczy	57	38
Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej	226	388
Liczba osób objętych pomocą w ramach Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w Sieradzu	1076	1076
Liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	367	414
Liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego	262	206

Liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia	80	78
Liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe	465	686
Liczba dzieci i młodzieży uzależnionych od gier komputerowych	8	12
Liczba dzieci i młodzieży uzależnionych od Internetu	13	nie wskazano
Liczba dzieci i młodzieży uzależnionych od telefonów komórkowych	32	nie wskazano
Liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym	81	58
Liczba euro-sierot	97	134
Liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	118	170
Ilość osób objętych świadczeniami zdrowotnymi	Ubezpieczonych 40097 Korzystających ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 36022	Ubezpieczonych 40833 Korzystających ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 36 487

Cel strategiczny 3.

UTRZYMANIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA ORAZ UMOŻLIWIENIE IM UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM

CEL OPERACYJNY 1.

USPRAWNIANIE OSÓB STARSZYCH I ZAPEWNIENIE IM WŁAŚCIWEJ OPIEKI

Kierunek działania 1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.

Tabela 40. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<p>MOPS</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie sytuacji życiowej i rodzinnej osób starszych oraz ich potrzeb w celu objęcia stosowną formą pomocy, wizyty monitorujące u osób starszych i niepełnosprawnych, organizacja pomocy wolontarystycznej, świadczenie usług opiekuńczych w domu klienta, mające na celu wspieranie osób w wieku podeszłym oraz ich rodzin w funkcjonowaniu seniorów w warunkach domu rodzinnego, prowadzenie Domu Dziennego Pobytu, motywowanie do przystąpienia do organizacji pozarządowych celem aktywizacji, współpraca z organizacjami, zachęcanie do korzystania z dostępnej oferty w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego, kierowanie do domów pomocy społecznej, motywowanie do ubiegania się o stopień niepełnosprawności lub niezdolności do pracy, motywowanie rodzin do większego zaangażowania w sprawowanie opieki nad osobami starszymi, wyrównywanie braków środowiskowych poprzez zapewnienie opieki całodobowej oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, społecznych i religijnych w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb, na poziomie obowiązującego standardu. 	

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

- udzielanie niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, umożliwienie kontaktu z rodziną, pomoc w sprawach finansowych przy regulowaniu należności, zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków finansowych i przedmiotów wartościowych, współpraca z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, współpraca z ZUS, KRUS, Sądem oraz z instytucjami służby zdrowia, sprawienie pogrzebu.

Kierunek działania 2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.**Tabela 41. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.**

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7

MOPS

- pomoc finansowa w formie zasiłków stałych z tytułu wieku, okresowych, celowych i celowych specjalnych oraz w formie posiłków, a także (we współpracy z PKPS) w formie żywności i odzieży.

Kierunek działania 3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.**Tabela 42. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.**

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6

MOPS

- organizowanie usług opiekuńczych dofinansowanie i pokrywanie ich kosztów – organizacja pomocy wolontarystycznej.
- organizacja pomocy wolontarystycznej,
- kierowanie mieszkańców Sieradza do domów pomocy społecznej

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

- objęcie usługami w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy w Rożdżalach 16 mieszkańców Sieradza,
- w roku 2016 umieszczono w domach pomocy społecznej 40 osób z terenu Sieradza.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

- zapewnienie całodobowych usług opiekuńczych zgodnie z obowiązującymi standardami w domu pomocy społecznej oraz zapewnienie całodobowych dyżurów pielęgniarek w celu wykonywania pielęgnacji i zleceń lekarskich.

STOWARZYSZENIE POMOCY RODZINIE „AMICUS”

W 2016 r. usługi opiekuńcze świadczone były u 57 osób. Wykonano 12.638,5 godziny usług opiekuńczych, w tym 1021 godzin usług w soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy. Wykonanych zostało 100% zleconych usług u osób, które wymagały pomocy i wsparcia w zakresie zaspokajania ich potrzeb socjalno – bytowych i zdrowotnych – w oparciu o wydane decyzje indywidualne przez MOPS w Sieradzu. Poprawiła się jakość życia osób samotnych i rodzin, a szczególnie w zakresie wsparcia, udzielenia niezbędnej pomocy rodzinie w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczej, pielęgnacyjnej. W obszarze świadczenia kompleksowych usług opiekuńczych mieściło się również promowanie zdrowego stylu życia, likwidacja barier międzypokoleniowych, pozyskiwanie do współpracy wolontariuszy. Całkowity koszt świadczonych usług to 163.169 zł, w tym ze środków własnych Stowarzyszenia 3.931 zł, z dotacji 159.237 zł.

Kierunek działania 4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.

Tabela 43. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań z psychologiem i prawnikiem dla seniorów w Spółdzielczym Domu Kultury Sieradzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, • aktywne spędzenie czasu wolnego w Domu Dziennego Pobytu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu. Osoby starsze i samotne (28 osób) korzystały z posiłków w jadalni, z zajęć ruchowo - rehabilitacyjnych oraz uczestniczyły w imprezach kulturalno - oświatowych: udział seniorów w XVIII „Wieczorze Kolęd”, występ artystyczny dzieci z Przedszkola FAN AND PLAY, wizyta Fundacji Dr Clown i wspólna zabawa, wyjście do muzeum na wystawę: „Świat wycinanek Józefy Chaładaj”, „Życie ludzi w pradziejach”, „Laureaci Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego” – Triennale z Martwą Naturą, „Kultura Japonii”, uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka – występ artystyczny dzieci z Przedszkola nr 2 w Sieradzu, spotkanie towarzyskie z okazji Walentynek, wyjście do kościoła w Środę Popielcową, wyjście do BWA na wystawę: Tomasz Łubaszka „TL55/30”, Tomasz Greli „Moje Miasto”, Andrzeja Brzegowego „Konstrukcje wewnętrzne”, Adama Guguły „Możliwe z niemożliwego”, „Natura według Janiny i Edwarda Habdasiów”, uroczystość z okazji Dnia Kobiet, wyjście do SCK na wystawę Małgorzaty Żywicy „Kolorowy świat”, udział uczestników DDP w uroczystym Śniadaniu Wielkanocnym zorganizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, udział seniorów w VIII konkursie plastycznym pn.: „Najładniejszy wianek wielkanocny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu”, wyjście do Spółdzielczego Domu Kultury w Sieradzu na koncert pt. „Popołudnie z nostalgią” – piosenki lat 60, 70, 80, spacer seniorów ulicami miasta Sieradza – Park Staromiejski, Plac Piłsudskiego, uroczystość z okazji obchodów Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, spotkanie seniorów z policjantem z Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu, udział uczestników DDP w „Rodzinnym Świętowaniu” z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Rodziny, wyjście do BWA na wystawę malarską Jana Walaska, powitanie lata – „Piknik pod jabłonkami” na terenie zielonym MOPS, uroczystość z okazji „Europejskiego Dnia Seniora i Andrzejek”, uroczystość z okazji „11 Listopada”, wyjście do teatru na Koncert Wiedeński, udział uczestników DDP w uroczystości z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, spotkanie opłatkowe seniorów Domu Dziennego Pobytu, udział uczestników DDP w Uroczystej Wigilii zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, spotkanie sylwestrowe uczestników Domu Dziennego Pobytu, • promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów wśród mieszkańców Sieradza (ulotki, prezentacja własnych prac wykonanych w Domu Dziennego Pobytu podczas VII Pikniku Informacyjno – Promocyjnego „MOPS i Partnerzy”. <p><u>DOM POMOCY SPOŁECZNEJ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie terapii zajęciowej i zajęć kulturalno – oświatowych według określonego planu, uczestniczenie w imprezach organizowanych na terenie miasta. Organizowanie imprez okolicznościowych, wycieczek, spotkań integracyjnych. Współpraca ze Związkiem Głuchych, Stowarzyszeniem Chorych na Stwardnienie Rozsiane. 	

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

Za wyjątkiem Klubu Seniora Radość Życia (cały rok):

Nazwa KLUBU	Formy zajęć
Klub Seniora Środowiskowy 18 osób	Spotkania w Klubie.
Klub Seniora DZIEWIARZ 8 osób	Spotkania w Klubie.
Klub Seniora PRZY SAMOWARZE 18 osób	<ul style="list-style-type: none"> • prelekcja nt. uzyskiwania odszkodowań za skutki wszystkich rodzajów wypadków – Andrzej Kwiatkowski, • wycieczka do Palmiarni w Łodzi – organizator Szkoła „Żak”, • wieczorek autorski dotyczący życia i twórczości Zbigniewa Herberta, przygotowany przez Wiesławę Sanojcę, • Zwyczaje i obrzędy ostatekowe w regionie sieradzkim – dawniej i dziś, • wieczór żartobliwych wierszyków, anegdot i dowcipów miłosnych z okazji „Dnia zakochanych”, • prelekcja nt. „Zastosowania efektywnych organizmów w suplementach diety, pielęgnacji ciała i wyposażeniu domu” tzw. zdrowy dom. Prelekcję wygłosiły przedstawicielki Regionalnego Centrum Mikroorganizmów p. Lucjana Olejnik z Osjakowa i p. Elżbieta Dąbek z okolic Złoczewa, • „Dzień Kobiet” – wieczór połączony z poznaniem życia i twórczości Kazimierza Przerwy Tetmajera oraz jego poezją, • zwiedzanie 2 wystaw czasowych w Muzeum Okręgowym w Sieradzu, • wystawa zbiorów Sieradzkiego Klubu Kolekcjonera i Hobbyści, • wystawa „Kronikarze piszą ... Chrzest Polski” w związku z 1050 rocznicą Chrztu Polski, • wizyta w klubie p. Zofii Tomaszewskiej – rehabilitantki, bioenergoterapeutki – prelekcja nt. „Kompozycja ziół na różne dolegliwości”, • wyjazd – pielgrzymka wraz ze Stowarzyszeniem Diabetyków do Sanktuarium Maryjnego w Siedlątkowie nad Zalewem Jeziorsko, • spotkanie kończące działalność kulturalną klubu w roku k/o 2015/2016 w Strumianach k. Burzenina, • udział w Festiwalu 7 Kultur, • udział w wystawie „Kolumna na starych zdjęciach” w SDK, • udział w odsłonięciu pomnika Żołnierzy Wyklętych w Sieradzu, • udział w SENIOROWEROWEJ NIEDZIELI zorganizowanej przy Kościele Najświętszego Serca Jezusowego, przegląd techniczny rowerów i badanie wzroku, • udział w uroczystości z okazji 70-lecia działalności Powiatowej Biblioteki Publicznej w Sieradzu, • udział w imprezie z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych w Domu Pomocy Społecznej w Sieradzu, • udział w Biesiadzie Integracyjnej w Witowie k. Burzenina, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Diabetyków, • przybliżenie życia i twórczości Henryka Sienkiewicza w związku z 100-rocznicą śmierci i 176 rocznicą urodzin poety, • udział w spotkaniu autorskim z Jackiem Cyganem zorganizowanym w Teatrze Miejskim przez Filię Biblioteki Miejskiej w Sieradzu, • udział w koncertach „Muzyka w dawnym Sieradzu” w klasztorze Sióstr Urszulanek (Grampalo Di Rosa i Alicja Węgorzewska), • wycieczka z przewodnikiem PTTK p. W. Sujecką „Szlakiem sieradzkich pomników bohaterów i zasłużonych osób”, • udział w koncercie zespołu ARETE pt. „Niech życie trwa w SDK,

	<ul style="list-style-type: none"> • w uroczystości 150 rocznicy Kół Gospodyń Wiejskich na zaproszenie Gminnego Związku Rolników , Kółek i Org. Rolniczych w Sieradzu, • wieczór humoru i rozrywki, itp. gra w kalambury, • udział w konferencji „Aktywny Senior” zorganizowanej przez PCPR , • udział w otwarciu wystawy „Lotnicze Zaduszki” ze zbiorów Jana Pietrzaka w SDK, • pogadanka p. J. Pietrzaka nt. Rocznicy odzyskania niepodległości Polski, • udział we mszy świętej w Farze i w uroczystości UM Sieradz przed pomnikiem Powstańców przy ul Kościuszki z okazji 98-rocznicy Niepodległości Polski, • prelekcja p. Sebastiana Bąka nt. „Prawidłowego odżywiania i zdrowego stylu życia”, • udział w koncercie charytatywnym zespołu Country - TEREN – C na rzecz Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego w Sieradzu, • udział w koncercie Pawła Samokhin Band w Szkole Muzycznej w Sieradzu zorganizowanym przez SDK, • spotkanie z p. Bogumiłą i Zygmuntem Chatynami – właścicielami gospodarstwa pasiecznego z Lipna gm. Brzeźnio nt. życia pszczoł oraz zdrowotnych właściwości miodu i jego produktów, • udział w spotkaniu z Krystyną Sienkiewicz w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Sieradzu, • Wieczór Andrzejkowy – geneza imprezy i wróżby, • udział w „Poetyckich Mikołajkach” zorganizowanych przez CIK, • Świątowanie BARBÓRKI, • projekcja filmu „Ku pokrzepieniu powstańczych serc” w Szkole Muzycznej w Sieradzu (projekcja zorganizowana przez Muzeum Okręgowe w Sieradzu), • przygotowywanie ozdób choinkowych, • udział w otwarciu wystawy „XIV Sieradzkie Prezentacje Plastyczne” w BWA w Sieradzu.
<p>Klub Seniora RADOŚĆ ŻYCIA 49 – 56 osób</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w gimnastyce korekcyjnej na basenie przy ul. Mickiewicza, • impreza okolicznościowa z okazji Dnia Babci i Dziadka, • spotkanie okolicznościowe z okazji TŁUSTEGO CZWARTKU, • spotkanie z doktorem Szpitalnego Oddziału Ratunkowego na temat „Jak radzić sobie z nadmiarem lekarzy i leków”, • impreza okolicznościowa z okazji Dnia Kobiet, • udział w Świącie Rodziny organizowanym przez MOPS, • uroczyste spotkanie w klubie z okazji 3-rocznicy powstania klubu oraz uroczystości z okazji Dnia Matki, w trakcie którego wystąpiły dzieci ze świetlicy U Żaków z MOPS w Sieradzu, • szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, • spotkanie z dietetykiem na temat zdrowego stylu życia, • spotkanie z członkami Zarządu KT PZN w Sieradzu na temat „Osoby niewidome i słabo widzące”, • wycieczka jednodniowa do: Wrocławia, Ośrodka MOSiR-u w Męce, Warszawy, Ciechocinka, Torunia, • udział członków klubu w rozdaniu nagród laureatom konkursu UROK ZIELENI W SPÓŁDZIELCZEJ PRZESTRZENI, • udział członków w konferencji „Aktywny Senior” zorg. przez PCPR, • udział członków w koncercie Pawła Samokhin Band w Szkole Muzycznej w Sieradzu zorganizowanym przez SDK, • spotkanie andrzejkowe, • udział członków klubu w imprezie MIKOŁAJ I SPONSOR DZIECIOM SPÓŁDZIELCÓW – pomoc organizacyjna, • spotkanie wigilijne z udziałem członków klubu i zaproszonych gości.

- Zespół Wokalny APASJONATA – liczba uczestników miesięcznie (I – III 9 osób), (IV – VI 9 osób), (IX osób 9), (X – XII 9 osób),
- Zespół Wokalny AKORD liczba uczestników miesięcznie (I - III 8 – 9 osób), (IV – VI 8 – 9 osób), (IX 10 osób), (X – XII 10 osób).

Uczestnicy zespołów wokalnych prezentowali się 17-krotnie w minionym okresie na imprezach własnych i zewnętrznych.

Imprezy wyjazdowe do:

- Filharmonii Łódzkiej „Koncert symfoniczny” (30 osób),
- Teatru Muzycznego w Łodzi na „Sen nocy (nie) letniej” (23 osoby),
- Inowrocławia oraz zwiedzanie Pakości – Kalwarii Pakoskiej (20 uczestników + 24 osoby nieodpłatnie w ramach nagrody członkowie zespołów: Akord i Apasjonata),
- Bełchatowa na mecz siatkówki Plus-Ligi-Skra Bełchatów vs Indykpol AZS Olsztyn (20 osób).

Imprezy pozostałe, inne formy:

- wieczór poetycki „Zimowy pejzaż” Jerzego Nadratowskiego (30 uczestników),
- promocja książki Wojciecha Szymańskiego „Fabryka inżynierów onegdaj” we wspomnieniach i anegdotach absolwentów Politechniki Łódzkiej (60 uczestników),
- prelekcja Ewy Jaśkiewicz pn: „Warszawskiej pieśniarce Hance Ordonównie” (30 uczestników),
- koncert muzyki klasycznej „Nie tylko dla kobiet” , koncert akordeonowy „Duo Atre” z Łodzi (120 uczestników),
- finał wystawy fotografii Marcina Dybalskiego „Przystanek Woodstock” (40 uczestników),
- spotkanie z kolekcjonerem militariów p. Jackiem Kopczyńskim (140 uczestników),
- „Popołudnie z nostalgią” – w przeglądarce udział 23 wykonawców (zespołów i solistów) z Pabianic, Łasku, Kolumny, Konina, Turku, Sieradza, Klonowej, Skrzynna (200 uczestników):
  - w kategorii solisci nagrodzono 3 wykonawców i wręczono im statuetki festiwalowe,
  - w kategorii *zespoły wokalne* nagrodzono 4 wykonawców i wręczono im statuetki festiwalowe,
  - wyróżnienia specjalne otrzymało 5 wykonawców;
- inauguracja roku k/o –koncert zespołu poezji śpiewanej ARETE z Poznania dla uczestników klubów seniora i stowarzyszeń w współpracujących z SDK (100 uczestników).
- Wystawy:
  - „Pozostała nie tylko pamięć” wernisaż – wystawa poświęcona pamiętkom po Władysławie Krakowiaku (zdjęcia, dokumenty, medale, metalowe odznaki itp.) - ze zborów syna Jakuba (150 uczestników),
  - „Kolumna w starych zdjęciach” – wystawa przygotowana przez Stowarzyszenie Zielona Kolumna (50 uczestników),
  - „Lotnicze Zaduszki” ze zbiorów Jana Pietrzaka w okresie 20.10. – do 10.11. w SDK oraz w okresie 11.11. do 20.11. w GOK Burzenin) (80 uczestników),
  - koncert pn.”Piosenki Władimira Wysockiego i Bułata Okudźawy i nie tylko” w wykonaniu Zespołu SAMOKHIN Band w Szkole Muzycznej w Sieradzu (200 uczestników).
- konkurs kronik – II edycja – upamiętniający działalność klubów i zespołów działających w SDK. Wpłynęły 4 kroniki. Przyznano **dwa równorzędne I miejsca** dla: Sieradzkiego Klubu Kolekcjonera i Hobbyisty, Zespołu Wokalnego AKORD oraz **dwa równorzędne II miejsca** dla: Zespołu Wokalnego APASJONATA i Klubu Seniora PRZY SAMOWARZE.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- cykliczne przedstawianie przez młodzież z koła teatralnego programu artystyczno - kulturalnego mieszkańcom DPS w Sieradzu.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

- prowadzenie licznych form pracy przeznaczonych dla dorosłych (wykłady, spotkania autorskie, wieczory poetyckie, wystaw itp.) dla zaspokojenia potrzeb kulturalno - społecznych osób starszych.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie spotkań edukacyjnych oraz cyklicznych warsztatów z podstaw obsługi komputera i Internetu.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH - KOŁO TERENOWE NR 19

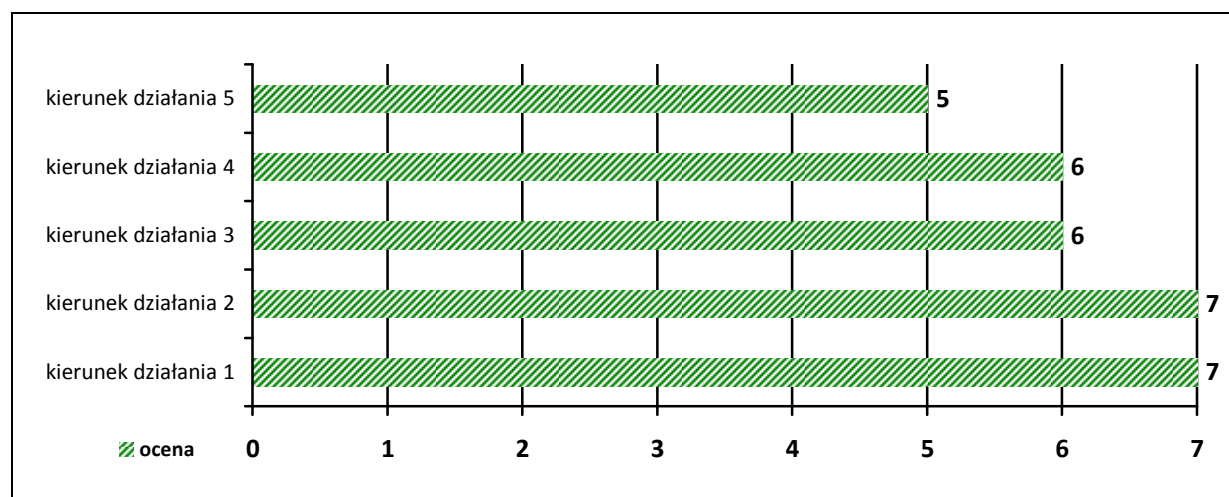
- wspólne wyjazdy do teatru, profilaktyka przeciwcukrzycowa, cykliczne pokazy filmów z audiodyskrypcją.

Kierunek działania 5. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze.

Tabela 44. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	5
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> organizacja pomocy wolontarystycznej i bieżący jej monitoring, szerzenie idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym oraz organizacja pomocy wolontarystycznej w środowiskach. 	
<u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> w ramach działalności społeczno - kulturalnej Spółdzielnia korzysta ze wsparcia wolontariuszy. Klub Kolekcjonera i Hobbyści, cztery Kluby Seniora, Koło Szachowe i zajęcia gimnastyczne Klubu AMAZONKA prowadzone były w oparciu o wolontariat: <ul style="list-style-type: none"> w ramach wolontariatu prowadząca zajęcia gimnastyczne dla kobiet zorganizowała osiem wycieczek do Uniejowa na baseny termalne dla członków Koła gimnastyki dla Kobiet i członkiń Klubu osób z nadmiarem szczęścia, w których wzięło udział łącznie 226 osób, członkowie Zespołu AKORD, Klubów Seniora (DZIEWIARZ, RADOŚĆ ŻYCIA) i pracownicy SSM – przygotowali kanapki i upiekli ciasta na Festiwal 7 Kultur, w ramach imprezy MIKOŁAJ I SPONSOR DZIECIOM SPÓŁDZIELCÓW: <ul style="list-style-type: none"> członkinie Sieradzkiego Stowarzyszenia Klubu AMAZONKA rozdawały mamom dzieci materiały z zakresu profilaktyki zdrowotnej, członkowie Klubu Seniora RADOŚĆ ŻYCIA i pracownicy SSM pomagali przy imprezie, członkini AMAZONEK i pracownik SSM obszyli suknie: MIKOŁAJOWEJ i KRÓLOWEJ ŚNIEGU. 	
<u>II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE</u>	
<ul style="list-style-type: none"> szerzenie idei wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym - zadania realizowane przez uczniów ze Szkolnego Koła Wolontariatu. 	

Wykres 8. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 1.

Legenda:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi – ocena 7.
2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym – ocena 7.
3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem – ocena 6.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek – ocena 6.
5. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze – ocena 5.

CEL OPERACYJNY 2.

OGRANICZENIE SKUTKÓW NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ORAZ AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Kierunek działania 1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.

Tabela 45. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
MOPS	6
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie sytuacji życiowej i rodzinnej osób niepełnosprawnych oraz ich potrzeb w celu objęcia stosowną formą pomocy. • wizyty monitorujące u osób starszych i niepełnosprawnych, • organizacja pomocy wolontarystycznej, • organizacja usług opiekuńczych, • kierowanie do Domu Dziennego Pobytu, • motywowanie do przystąpienia do organizacji pozarządowych celem aktywizacji, • współpraca z organizacjami, • zachęcanie do korzystania z dostępnej oferty w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego, • kierowanie do domów pomocy społecznej, • motywowanie do ubiegania się o stopień niepełnosprawności lub niezdolności do pracy, • motywowanie rodzin do większego zaangażowania w sprawowanie opieki nad osobami starszymi, • prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi, • działania mające na celu wyrównywanie szans oraz dążenie do aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez integrację społeczną, • upowszechnianie informacji w zakresie orzecznictwa o niepełnosprawności oraz oferowanych przez lokalne podmioty formach wsparcia, • wspomaganie rozwoju osób niepełnosprawnych oraz ich integracji ze środowiskiem (współorganizacja Rodzinnego Turnusu Wypoczynkowego, imprez integracyjnych), • pobudzanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych: prezentacje talentów i umiejętności osób niepełnosprawnych, imprezy integracyjne, propagowanie wiedzy o chorobach).	
<u>DOM POMOCY SPOŁECZNEJ</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, umożliwienie kontaktu z rodziną, pomoc w sprawach finansowych przy regulowaniu należności, zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków finansowych i przedmiotów wartościowych, współpraca z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, współpraca z ZUS-em, KRUS-em, Sądem oraz z instytucjami służby zdrowia, sprawienie pogrzebu.	
<u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • udzielano bezpłatnych porad, informacji w zakresie merytorycznym w sytuacjach wymagających określonych form pomocy i wsparcia osobom zamieszkującym w zasobach Spółdzielni oraz przedstawicielom organizacji społecznych i stowarzyszeń oraz ich członkom przez pracownika do spraw społecznych SSM.	
<u>GIMNAZJUM NR 3</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie przez uczniów – wolontariuszy stowarzyszenia „Dary losu” poprzez pomoc dzieciom niepełnosprawnym przy organizacji wycieczek, festynów, zajęć pozaszkolnych.	
<u>ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W ROZDŹAŁACH</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • osoby niepełnosprawne będące uczestnikami ŚDS otrzymują poradnictwo socjalne, pomoc i wsparcie podczas załatwiania spraw w urzędach, placówkach ochrony zdrowia, sądach, ZUS,	

bankach i innych instytucjach. Pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, pomoc w uzyskaniu porad prawnych – wszystkie zadania wpisane są w zakres funkcjonowania ŚDS, realizowane przez pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH – KOŁO TERENOWE NR 19

- uczestniczenie w spotkaniach we współpracy i na zaproszenie MOPS w Sieradzu.

Kierunek działania 2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.

Tabela 46. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> pomoc finansowa w formie zasiłków stałych z tytułu wieku, okresowych, celowych i celowych specjalnych, świadczeń rodzinnych oraz w formie posiłków, a także (we współpracy z PKPS) w formie żywności i odzieży. 	

Kierunek działania 3. Organizowanie w mieście specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 47. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	4
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> rehabilitacja społeczna i zawodowa dla 20 osób niepełnosprawnych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Warsztacie Terapii Zajęciowej. <p>WTZ realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.</p> <p>Przystosowanie społeczno – zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez terapię zajęciową jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności.</p> <p>W warsztacie prowadzona jest również rehabilitacja w zakresie psychoterapii, fizjoterapii i muzykoterapii.</p>	
<u>ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W ROŹDŻAŁACH</u>	
<ul style="list-style-type: none"> w 2016 r. z usług ośrodka wsparcia – środowiskowego domu samopomocy korzystało 17 mieszkańców miasta Sieradz. 	

Kierunek działania 4. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy:

- zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego,
- przekazywaniu informacji z PUP-u o ofertach zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych.

Tabela 48. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> rehabilitacja ruchowa i profilaktyka zdrowia <ul style="list-style-type: none"> zapewnienie dostępu 20 osobom niepełnosprawnym – uczestnikom WTZ do codziennej indywidualnej i zbiorowej rehabilitacji ruchowej prowadzonej przez fizjoterapeutę, możliwość korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego oraz Sali Doświadczania Świata, 	

- udział w prezentacji sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niewidomych i słabo widzących firmy BRAWO R. i K. Biegańscy,
- przygotowanie osób niepełnosprawnych do udziału w konkursach sprawnościowych i olimpiadach sportowych, w tym:
- udział w IX Wojewódzkiej Olimpiadzie Osób Niepełnych Inteligentnie Ziemia Łódzka 2016,
- udział w Europejskim Dniu Godności Osób z Niepełnością Inteligentną oraz Łódzkim Dniu Treningowym Aktywności Motorycznej organizowanym przez SOSzW w Sieradzu,
- przeprowadzenie licznych pogadanek na temat profilaktyki zdrowia,
- udział uczestniczek WTZ w programie profilaktyki raka piersi (USG piersi),
- udział w bezpłatnych, profilaktycznych badaniach układu krążenia, poziomu cukru, ciśnienia tętniczego oraz akustyki słuchu.

- **rehabilitacja w zakresie psychoterapii**

W ramach zajęć z psychologiem rozpoznawano potencjalne możliwości podopiecznych oraz ich sytuacje życiowe. Wobec uczestników i ich rodziców podejmowano działania profilaktyczne, mediacyjne oraz w razie potrzeby interwencyjne. Zajęcia psychoedukacyjne prowadzone w formie indywidualnej i grupowej dotyczyły rozwiązywania konkretnych problemów i konfliktów, mediacji, uwolnienia negatywnych emocji, poznania własnych możliwości, integracji w grupie, asertywności itp. Przeprowadzono wiele zajęć rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe.

- **rehabilitacja społeczna**

- zorganizowanie spotkania z dziećmi z Niepublicznego Przedszkola Fun & Play. Temat spotkania: Niepełnosprawność przez pryzmat możliwości, a nie ograniczeń.
- Tłusty czwartek,
- występ zespoły wokalnego WTZ na XVII Wieczorze Kolęd zorganizowanym przez MCPS,
- spotkanie z rodzicami i opiekunami uczestników WTZ,
- zorganizowanie balu karnawałowego – zabawa integracyjna z podopiecznym z ŚDS w Rożdzałach,
- wyjście do Teatru Miejskiego w Sieradzu na przedstawienie w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 6 pt. „Brzydkie kaczątko”,
- wyjście do pierogarni „ToTu” z okazji Walentynek,
- wyjazd do Portu Lotniczego Łódź Lublinek – zapoznanie z zasadami funkcjonowania lotniska,
- obchody Dnia Kobiet,
- organizacja Wystawy Stroików Wielkanocnych w Bibliotece Pedagogicznej,
- udział w VIII Konkursie Plastycznym MOPS w Sieradzu pn. „Najładniejszy Wianek Wielkanocny”,
- udział w wystawie pt. „Wielkanocne cudenka” zorganizowanej w Bibliotece Pedagogicznej w Sieradzu,
- wyjazd do Ogrodu Botanicznego w Łodzi na żywą wystawę tulipanów (700.000 kwitnących tulipanów w 30 odmianach w tym 18 reprezentowanych po raz pierwszy),
- udział w „Festiwalu Talentu – Talent Show 2016” organizowanym przez SOSW w Gromadzicach,
- udział w Pikniku Rodzinnym zorganizowanym przez MCPS z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny,
- udział w XXVII Przeglądzie Kulturalnym w Krainie Baśni Pieśni i Tańca pt. Razem lepiej – przyłącz się do nas”,
- zorganizowanie spotkania z uczniami Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sieradzu. Zapoznanie z zasadami funkcjonowania WTZ w celu pozyskania przyszłych uczestników.
- zorganizowanie wycieczki do Ustki. Podczas wycieczki realizacja programu antyalkoholowego pod hasłem: „Ja przeciw używkom” (w trakcie wycieczki realizowano jej główny cel, jakim było kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania używek oraz nabycie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach trudnych).
- organizacja uroczystych obchodów Jubileuszu XX – lecia WTZ w Sieradzu,
- wyjazd do Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Łodzi oraz KFC,
- wyjście do Sieradzkiego Parku Etnograficznego na pokaz wyrobu masła i sera oraz gotowania polewki,
- wyjazd do Rudy – udział w Pikniku Integracyjnym „Sieradzkie owijoki” organizowanym przez MOPS w Sieradzu,
- udział w XIV Przeglądzie Piosenki Wakacyjnej w Łęczycy organizowanej przez Spółdzielnię Inwalidów „Tęcza”,
- udział w IV Festiwalu Piosenki Różnej w Proboszczowicach organizowanym ŚDS w Rożdzałach,
- wyjazd do Łodzi. Zwiedzanie Manufaktury,
- „Dzień Otwartych Koszar”. Wizyta w 15 Sieradzkiej Brygadzie Wsparcia Dowodzenia,
- udział w defiladzie wojskowej i pokazie sprzętu wojskowego, zwiedzanie obiektu, zapoznanie

z historią brygady,

- udział w Integracyjnym Turnieju Warcabowym Osób Niewidomych i Słabowidzących w Sieradzu zorganizowanym przez Polski Związek Niewidomych Oddział w Sieradzu,
- zorganizowanie wystawy prac uczestników WTZ w Teatrze Miejskim w Sieradzu z okazji konferencji pn. „Aktywny Senior”,
- wyjście na koncert Cultural Artistic Society „Drimkol” z Mołdawii oraz Zespołu Tanecznego Ziemia Sieradzka działającego przy Szkole Tańca Katarzyny Kałuziak,
- wyjazd na cmentarz – prace porządkowe, zapalenie zniczy i złożenie kwiatów na grobach byłych uczestników WTZ oraz grobach poległych żołnierzy,
- wyjazd do Łodzi. Zwiedzanie Manufaktury,
- udział w Festiwalu Piosenki i Poezji Żołnierskiej w Konstantynowie Łódzkim,
- wyjazd do ŚDR w Rożdżalach na zabawę taneczną z okazji „Andrzejek”,
- udział w konferencji zorganizowanej przez Bibliotekę Pedagogiczną w Sieradzu pt. „Sienkiewicz wielokrotnie”,
- organizacja punktu informacyjnego w ZUS dla mieszkańców Sieradza w celu przekazania informacji o działalności warsztatu,
- zorganizowanie XVIII Aukcji Prac Uczestników WTZ. Podczas aukcji zlicytowanych zostało ponad 100 prac wykonanych przez uczestników warsztatu,
- udział w obchodach Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza w MCPS,
- wyjazd do Łodzi. Zwiedzanie Pasażu Łódzkiego, wizyta w Auchan,
- wyjście do Muzeum Okręgowego w Sieradzu w celu spotkania z etnografem. Temat spotkania – „Tradycje sieradzkie w czasie Bożego Narodzenia” – nauka wykonywania ozdób świątecznych,
- stroików świątecznych dla podopiecznych PCK,
- organizacja uroczystej Wigilii,
- zabawa sylwestrowa,
- liczne wyjścia do Muzeum Ziemi Sieradzkiej, BWA, Galerii Ogród przy Parafii Wszystkich Świętych w Sieradzu, CIK i Galerii Teatr.

• **Rehabilitacja zawodowa**

- w zakresie rehabilitacji zawodowej w 2016 r. cztery osoby zostały zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby poszukujące pracy,
- regularne pozyskiwanie informacji o propozycjach pracy,
- zorganizowanie spotkania z doradcą zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Sieradzu. Temat spotkania: „Zawodoznawstwo”,
- zorganizowanie spotkania z doradcą zawodowym z PUP w Sieradzu. Cel spotkania – poradnictwo zawodowe na temat dostępności usług dla bezrobotnych, zapoznanie z katalogiem czynności zawodowych, zapoznanie z ofertami pracy i przeprowadzenie ankiety skłonności zawodowych,
- zorganizowanie spotkania z doradcą zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Sieradzu. Temat spotkania: „Uzdolnienia i talenty”,
- udział w seminarium: „Źródła finansowania działalności gospodarczej z elementami biznesplanu”. Organizator – Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Oddział w Sieradzu we współpracy z Łódzką Agencją rozwoju Regionalnego, PUP w Sieradzu oraz Fundacją Rozwoju Gminy Żelów,
- zorganizowanie spotkania z doradcą zawodowym z CI i PKZ, Temat spotkania: „Samoocena poczucia własnej wartości”,
- nawiązanie współpracy z ZPCh Roka,
- udział pracowników WTZ w cyklicznych spotkaniach Podmiotów Reintegracyjnych z terenu województwa łódzkiego w Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, – realizacja projektu „Koordynacja i rozwój ekonomii społecznej w województwie łódzkim”. Cel spotkań – zapoznanie się z funkcjonowaniem podmiotów reintegracyjnych w województwie łódzkim oraz dyskusje na temat potrzeby kompleksowego systemu wsparcia w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej osób wykluczonych społecznie;
- spotkanie z przedstawicielami Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu, którzy zaprezentowali wypracowane w czasie realizacji projektu „Koordynacja i współpraca na rzecz integracji społecznej Wielkopolski” narzędzie do pomiaru efektu integracyjnego. Zaprezentowany został również Innowacyjny Model Aktywizacji Zawodowej Uczestników WTZ. Spotkanie z przedstawicielami Ośrodków Wsparcia Ekonomii społecznej z terenu województwa łódzkiego.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

- mieszkańcy DPS korzystają z zabiegów rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami i zleceniem lekarskim. DPS posiada 10 wyposażonych w sprzęt rehabilitacyjny gabinetów. Ponadto u Mieszkańców leżących prowadzona jest rehabilitacja przyłóżkowa.

POWIATOWY URZĄD PRACY

- przekazywanie informacji z PUP o ofertach zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych za pomocą strony internetowej. Ogółem w roku 2016 było to 106 ofert pracy. Przekazywane oferty dotyczyły możliwości odbywania stażu oraz innych form aktywizacji zawodowej typu: prace interwencyjne, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska prace ze środków PFRON. Do przekazywania powyższych informacji wykorzystywane były również bezpośrednie kontakty doradców klienta PUP z pracownikami socjalnymi MOPS.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

- dofinansowywanie m.in. dla mieszkańców miasta przez PCPR turnusów rehabilitacyjnych (85 osoby), do likwidacji barier architektonicznych (5 osób), do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (215 osoby), dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki -7 organizacji pozarządowych obejmujących swoimi działaniami m.in. mieszkańców Sieradza, realizacja programu „Aktywny samorząd” dla 27 osób.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W ROZDŻAŁACH

- w zakresie rehabilitacji społecznej: udział podopiecznych śds w imprezach i spotkaniach okolicznościowych o charakterze integracyjnym, okolicznościowym lub sportowym np. Wojewódzkiej Olimpiadzie Osób Niepełnosprawnych, przeglądach, festiwalach, konkursach itp.,
- aktywizacja zawodowa podopiecznych śds realizowana jest poprzez cykliczne spotkania z doradcą zawodowym, z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej ze Zduńskiej Woli, przekazywaniu podopiecznym informacji z PUP o ofertach zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych,
- działania wolontarystyczne prowadzone przez uczestników ŚDS na rzecz mieszkańców DPS w Sieradzu Filii w Rozdżałach.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH – KOŁO TERENOWE NR 19

- dzięki współpracy z PCPR i PFRON dostęp do sprzętu specjalistycznego dla osób niewidomych i słabo widzących..

Kierunek działania 5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Tabela 49. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rehabilitacji ruchowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu pod kierunkiem rehabilitanta dla Stowarzyszenia Sieradzkiego Klubu „Amazonka”, • przeciwdziałanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych i współpraca w tym zakresie poprzez udział uczestników Ośrodka Adaptacyjnego organizowanym przez SOSW i Stowarzyszenie Dary Losu w Sieradzu, w Europejskim Dniu Godności Osobistej z Upośledzeniem Umysłowym oraz Regionalnym Dniu Treningu Aktywności Motorycznej, Integracyjnym Przeglądzie Twórczości Artystycznej organizowanym przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Poszkodowanych w Wypadkach „Razem możemy wiele” w Warcie, XXVII Przeglądzie Kulturalnym „W Krainie Baśni, Pieśni i Tańca” pt. „Razem lepiej – przyłączcie się do nas” - organizowanym przez S.O.SZ.W nr 1 w Sieradzu, • współpraca z Fundacją Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” – zbieranie nakrętek, • współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Amicus” (wykonanie stroików bożonarodzeniowych dla osób samotnych),	

- współpraca z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Łodzi z Oddziałem w Sieradzu, Powiatowym Urzędem Pracy, Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową, Kołem Terenowym Polskiego Związku Niewidomych, Powiatową Biblioteką Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sieradzkim Centrum Kultury, Wydziałem Zamiejscowym Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Sieradzu, SOSzW w Sieradzu, NZOZ Zdrowie w Sieradzu, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Biurem Wystaw Artystycznych, Muzeum Okręgowym oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu”, Wspólnotą „Wiara i Światło”, Sieradzką TV – Media”, Redakcją Dziennika Łódzkiego, Tygodnikiem „Nad Wartą”, Sieradzką Telewizją Regionalną, Rozgłośnia Nasze Radio, licznymi Środowiskowymi Domami Samopomocy i Warsztatami Terapii Zajęciowej. Za współpracę z Zakładem Karnym w Sieradzu jeden z pracowników WTZ został odznaczony przez Ministra Sprawiedliwości Brązową Odznaką za zasługi w pracy penitencjarnej,
- wystąpienie w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych zwrócono się do wielu instytucji, firm i zakładów produkcyjnych, w tym: Przedsiębiorstwa Usługowego „Roka”, PPHU „Martel”, Zakładu Pracy Chronionej, Kauflandu Polska Markety Sp. z o.o., Sp. K. Banku BGŻ BNP Paribas, SKOK im. F. Stefczyka, myjni samochodowej Euromaster Superprofil, „Inwaru” S.A., gospodarstwa rolnego zajmującego się hodowlą gęsi w Woźnikach, gospodarstwa agroturystycznego w Borzewisku, Centrum Produkcyjno – Handlowego „Szarpol”, Supermarketu Tesco, Studia „Relax”, wielu prywatnych szwalni, przedsiębiorstw budowlanych, firm gastronomicznych i zajmujących się sprzątaniami,
- współpraca z Kołem Terenowym Polskiego Związku Niewidomych oraz Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu”, Wspólnotą „Wiara i Światło”, licznymi Środowiskowymi Domami Samopomocy i Warsztatami Terapii Zajęciowej, Sieradzkim Klubem Amazonka,
- bieżące upowszechnianie oferty organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- udział w/w podmiotów na zaproszenie MOPS w Pikniku Informacyjno-Promocyjnym w ramach punktów profilaktyki zdrowia,
- współorganizacja Rodzinnego Turnusu Wypoczynkowego z wspólnotą „Wiara i Światło”.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

- współpraca z Polskim Związkiem Głuchych, Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego, ze Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań”.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- współpraca z wieloma stowarzyszeniami między innymi z: Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków, Towarzystwem Trzeźwości PRZYJAŹŃ, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Komendą Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Polskim Stowarzyszeniem Spadochroniarzy, Sieradzkim Stowarzyszeniem Klubu AMAZONKA, Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego, Polskim Związkiem Głuchych, Polskim Związkiem Niewidomych, Związkiem Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, Kołem Szachowym Sieradzkiego Klubu Sportowego PIAST, Rejonowym Związkiem Żołnierzy Wojska Polskiego w Sieradzu oraz Sieradzkim Klubem Krótkofalowców, szkołami, przedszkolami i ośrodkami kultury, którym Spółdzielnia użycza pomieszczeń na imprezy okolicznościowej stałe dyżury lub zapewnia obsługę organizacyjno - techniczną imprez. Wspiera też organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych i profilaktycznych oraz lokalne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i dzieciom szczególnie w sytuacji, gdy uczestnikami są mieszkańcy zasobów SSM,
- użyczenie sali widowiskowej oraz zapewnienie obsługi technicznej (nagłośnienie) na: uroczystość 35-lecia Rejonowego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Sieradzu, uroczystość 60-lecia Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych w Sieradzu.

PRZEDSZKOLE NR 1

- zbieranie nakrętek plastikowych dla podopiecznych Stowarzyszenia „Dary losu”.

GIMNAZJUM NR 2

- współpraca z Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego oddział w Sieradzu (nasi uczniowie uczestniczą w zbiórkach pieniędzy na rzecz organizacji i prowadzą działalność informacyjną na temat choroby).

GIMNAZJUM NR 3

- wieloletnia współpraca szkoły ze Stowarzyszeniem „Dary losu”.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca z PTSR w Sieradzu,
- kampania charytatywna na rzecz Stowarzyszenia „Sursum Corda”,
- współpraca ze Stowarzyszeniem Dary Losu,
- współpraca z Domem Samopomocy w Rożdżalach.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- współpraca z Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego w Sieradzu,
- działania prowadzone przez Szkolne Koło Wolontariatu: zbiórki pieniędzy na rzecz osób niepełnosprawnych,
- cykliczne przedstawianie przez młodzież z koła teatralnego programu artystyczno - kulturalnego uczniom SOSW w Sieradzu.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W ROŻDŻALACH

- współpraca ze Stowarzyszeniem Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost”, prowadzenie działalności wolontarystycznej, celem aktywnej integracji społecznej, której efektem jest aktywizacja osób chorujących psychicznie w roli wolontariuszy.

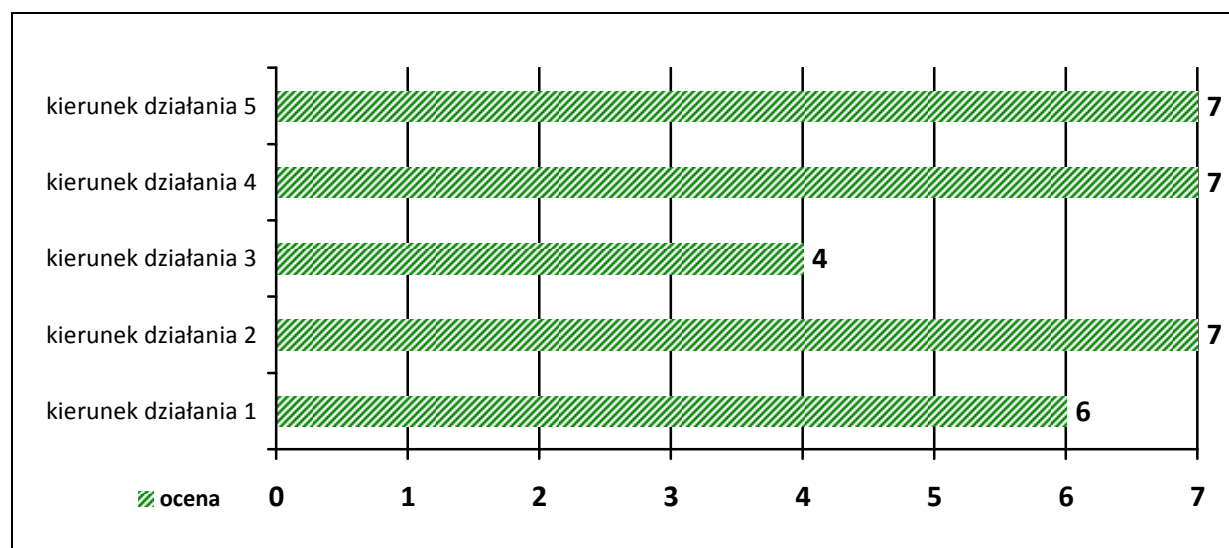
BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- współpraca z Terenowym Kołem Polskiego Związku Niewidomych w Sieradzu.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH – KOŁO TERENOWE NR 19

- wspólne wyjazdy do teatru, profilaktyka przeciwcukrzycowa, cykliczne pokazy filmów z audiodeskrypcją.

Wykres 9. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 3. i celu operacyjnego 2.

Legenda:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi – ocena 6.
2. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym – ocena 7.
3. Organizowanie w mieście specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zabur. psychicznymi – ocena 4.
4. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego; przekazywaniu informacji z PUP-u o ofertach zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych – ocena 7.
5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych – ocena 7.

Tabela 50. Wskaźniki monitoringowe wyznaczone do celu strategicznego 3.: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Wskaźnik monitoringowy	w 2016 r.	w 2015 r.
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców – 42 597	8431	8000
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	19,7%	18%
Liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane MOPS oraz PCPR)	415	460
Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną	849	645
Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	699	490
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	57	81
Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	0	0
Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych (dane z PUP)	106	43

Cel strategiczny 4.

PODNIESIENIE POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA W MIEŚCIE

CEL OPERACYJNY 1 ORAZ CEL OPERACYJNY 2

PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI, W TYM WŚRÓD NIELETNICH.

ZWIĘKSZENIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW.

Kierunek działania 1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych.

Tabela 51. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>URZĄD MIASTA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> sfinansowano realizację programów profilaktycznych z zakresu uzależnień w szkołach podstawowych i gimnazjalnych: <ul style="list-style-type: none"> - edycję wiosenną dla (2088 uczni) w kwocie 17.175 zł, - edycję jesienną dla (2078 uczni) w kwocie 19.436 zł. 	
<u>PRZEDSZKOLE NR 1</u>	
<ul style="list-style-type: none"> realizacja programów: „ Czyste powietrze wokół nas”, „Jesteśmy bezpieczni na drodze i w przedszkolu”, „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy”, „Z ekologią za pan brat”. 	
<u>PRZEDSZKOLE NR 3</u>	
<ul style="list-style-type: none"> opracowanie i realizowanie programu profilaktycznego. Realizowanie w tym zakresie działań: Nasze bezpieczeństwo na co dzień, Zdrowa żywność, Higieniczny tryb życia, Nasza sprawność ruchowa, Środowisko wokół nas, Agresja i przemoc. 	
<u>PRZEDSZKOLE NR 4</u>	
<ul style="list-style-type: none"> realizacja jednego z celów przedszkola zawartych w „Koncepcji pracy przedszkola” tj. dbanie o bezpieczeństwo, zdrowie, prawidłowy rozwój fizyczny, społeczny i zdrowie emocjonalne wychowanków. Poprzez podejmowanie różnych działań (spotkania z policjantem, strażakiem, strażą miejską, projekcję filmów, rozmowy sytuacyjne, scenki dramatyczne, historyjki obrazkowe, itp.) dzieci uczą się właściwego zachowania się i postępowania w różnych sytuacjach. 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- warsztaty profilaktyczne realizowane przez Centrum Edukacji i Profilaktyki „Dialog” z Krakowa: edycja wiosenna – „Właściwa komunikacja interpersonalna. Jak zapobiegać agresji?” 2 - godzinne warsztaty we wszystkich 7 klasach IV-VI; razem 14 godzin warsztatowych; uczniów objętych projektem 180; środki pozyskane z UM Sieradz 1925 zł. Uzupełnieniem było szkolenie Rady Pedagogicznej dotyczące właściwej komunikacji „Porozumienie bez przemocy – budowanie relacji nauczyciel – uczeń służących ograniczeniu przemocy i agresji” zrealizowane przez Firmę szkoleniowo – Doradcą DSMaster z Włocławka (środki finansowe z UM Sieradz),
- warsztaty profilaktyczne realizowane przez Centrum Edukacji i Profilaktyki „Dialog” z Krakowa: edycja jesienna – „Profilaktyka zachowań ryzykownych”; 2 - godzinne warsztaty dla wszystkich 6 klas IV - VI; razem 12 godzin warsztatowych; uczniów objętych projektem 145; koszt 1734 zł środki pozyskane z UM Sieradz,
- realizacja zajęć z profilaktyki uzależnień i przemocy oraz podnoszenia kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów przez pedagoga oraz psychologa szkolnego – 50 g zajęć profilaktycznych w klasach IV – VI (250 uczniów). Przykładowa tematyka: Świat emocji. Jak radzić sobie z trudnymi emocjami? Moje relacje z innymi. Jak radzić sobie z dokuczaniem? Co to jest agresja? Od czego można się uzależnić? Bezpiecznie w sieci, itp.,
- realizacja elementów programu profilaktyki uzależnień „Jestem OK!” B. Morawskiej, W. Skrzypczyka w klasach IV - V (20 godzin) – realizator pedagog szkolny,
- w ramach akcji „Dni bezpiecznego Internetu” zostały przeprowadzone zajęcia profilaktyczne dla wszystkich uczniów klas IV-VI „Razem zmieniamy Internet na lepsze” (bezpieczeństwo online) – 250 uczniów; realizator nauczyciel informatyki,
- zajęcia profilaktyczne „Bezpieczny Internet” – klasy IV – 2 godziny; klasy V-VI - 1 godzina – realizator nauczyciel informatyki,
- udział w spektaklu teatralnym profilaktycznym w SCK w Sieradzu „Dzieci sieci” (130 uczniów),
- „Unikanie zachowań ryzykownych” – spotkanie z przedstawicielem policji (25 uczniów),
- realizacja zajęć edukacyjno – profilaktycznych na godzinach wychowawczych oraz treści wynikających z podstawy programowej – realizacja wychowawcy, nauczyciele, świetlica; obejmuje wszystkich uczniów – przykładowa tematyka „Różne oblicza agresji”, „Trudne słowo – tolerancja”, „Co należy wiedzieć o uzależnieniach”, „Świat naszych emocji”, itp.,
- w ramach profilaktyki także codzienna praca wychowawcza, m.in. objęcie grupy uczniów z ryzyka wychowawczego szczególną opieką wychowawczą – profilaktyczną przez pedagoga i psychologa szkolnego (liczne rozmowy wspierające, diagnostyczne, mediacyjne, dyscyplinujące; wsparcie dla rodziców).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

Realizacja następujących programów:

- Szkolny Program Profilaktyki (normy i wartości życia społecznego, eliminowanie zachowań agresywnych, nauka zachowań asertywnych, motywowanie do nauki i podejmowanie konstruktywnych postanowień, dążenie do integracji zespołu klasowego przez angażowanie w życie klasy wszystkich uczniów, udzielanie pomocy przez dyrektora, pedagoga i wychowawców uczniom, którzy znajdują się w obszarze negatywnych wpływów otoczenia lub trudnej sytuacji materialnej, dostarczanie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych, promowanie zdrowego stylu życia, wskazywanie sposobów spędzania czasu wolnego i zachęcanie do angażowania się w różne formy aktywności oparte na zasadach społecznie akceptowanych).
- Program Wychowawczy Szkoły (wszechstronny rozwój osobowy ucznia, zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz wspieranie dziecka przy ich pokonywaniu, integracja ze środowiskiem lokalnym, bezpieczeństwo dziecka w szkole i poza szkołą, priorytetowe działania wychowawcze: bezpieczeństwo, patriotyzm, prawa i obowiązki dziecka, normy i zasady zachowania obowiązujące w szkole, tradycje szkolne i domowe, zdrowie i higiena, ekologia, kultura osobista i tolerancja, współpraca z ośrodkami kultury i środowiskiem lokalnym, rozwijanie wrażliwości społeczno – moralnej, pomoc dzieciom zaniedbanym wychowawczo i edukacyjnie, badanie losów absolwentów).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- organizacja pogadanki na temat odpowiedzialności małoletnich w sytuacji niepożądanych zachowań. Spotkania były przeprowadzone przez wychowawców, pedagoga oraz pracowników Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu – w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa.

GIMNAZJUM NR 1

- wyjazd integracyjny dla uczniów klas pierwszych, realizacja programu „Zaopiekuj się Pierwszakiem”, program profilaktyczny „Przeciw Agresji”. Kwota ok. 1.300 zł.

GIMNAZJUM NR 2

- realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych: „Alkohol - droga donikąd”, „Przeciw”, „Zdrowo żyć - zdrowym być”, „Trzymaj formę”, „Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci”, „Uzależnieniom behawioralnym mówię stop”, „Narkotyki”.

GIMNAZJUM NR 3

- realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych:
  - „Chcę wiedzieć więcej” – skierowany do całej społeczności uczniowskiej – 2.740 zł,
  - „Nie hejtuję a lajkuję – Stop dyskryminacji w sieci” – skierowany do 331 uczniów – 3.200 zł.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- realizacja programów: Program Profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Wybierz życie Pierwszy Krok”, Uzależnieniom behawioralnym mówię STOP
- zajęcia profilaktyczne na temat HIV i AIDS,

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- realizacja zajęć profilaktycznych przez pedagoga/psychologa szkolnego: „Konsekwencje palenia tytoniu” – 5 klas pierwszych (150 uczniów),
- „Uzależnienia” – 6 klas drugich (180 uczniów),
- „Współczesne zagrożenia młodzieży” – wybrane klasy pierwsze i drugie (3 klasy, 90 uczniów),
- realizacja programu edukacyjnego „ARS czyli jak dbać o miłość” w jednej klasie pierwszej (30 uczniów),
- udział uczniów w programie „Profilaktyka a Ty”.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

- realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych: „Spójrz inaczej na agresję”, „Spójrz inaczej”, „Radzimy sobie ze złością - gry i zabawy”, „Zły dotyk”, „Stop cyberprzemocy”,
- spotkania z przedstawicielami KPP, Straży pożarnej nt. bezpiecznego zachowania w domu, w szkole i na ulicy: zagrożenia, udzielanie pierwszej pomocy, obrona konieczna,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami instytucji tj. KPP, PPP na temat: Przeciwdziałanie agresji, Bezpieczna droga do szkoły, Bezpieczne ferie zimowe, Bezpieczne wakacje, Spotkanie ze stomatologiem, Spotkanie z dietetykiem.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DARY LOSU”

Udział uczestników świetlicy w spotkaniach:

- Przeciwdziałanie agresji,
- Bezpieczna droga do szkoły,
- Bezpieczne ferie zimowe,
- Bezpieczne wakacje,
- Nikotyna, narkotyki, dopalacze,
- Przemoc, agresja.

Kierunek działania 2. Zapewnienie bezpieczeństwa w mieście przez organy i organizacje do tego powołane – policję, straż pożarną.

Tabela 52. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<u>MOPS</u> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie wycieczki do Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu – zapoznanie z pracą policjanta, niebezpieczeństwami i zagrożeniami występującymi na terenie Sieradza, pokaz sprzętu, przypomnienie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.	6

PRZEDSZKOLE NR 15

- organizowanie wycieczek do Straży Miejskiej i Policji w Sieradzu,
- organizowanie na terenie placówki pogadanek, w których uczestniczą przedstawiciele Straży Pożarnej i Policji (zwłaszcza w okresie zbliżających się ferii i wakacji).

Kierunek działania 3. Podejmowanie przez jednostki miasta i jego mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.

Tabela 53. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>URZĄD MIASTA</u></p> <p>Zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności oraz obserwacjami własnymi w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w 2016 r. Straż Miejska konsekwentnie prowadziła działania mające zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom na terenach ogólnodostępnych, w miejscach rekreacji, rejonach atrakcyjnych pod względem turystycznym oraz w pobliżu lokali gastronomiczno - rozrywkowych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi na Starym Mieście.</p> <p>Podejmowane przez sieradzką Straż Miejską działania obejmowały następujące przestrzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, • kontrolę ruchu drogowego w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym zgodnie z art. 129 b Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:<ul style="list-style-type: none"> -kierującego pojazdem: a) niestosującego się do zakazu ruchu w obu kierunkach określonego odpowiednim znakiem drogowym; -uczestnika ruchu naruszającego przepisy o: a) zatrzymaniu lub postoju pojazdów; b) ruchu motorowerów rowerów pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt; c) ruchu pieszych. • współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i ich skutków oraz innych miejscowych zagrożeń, • zabezpieczenie miejsca przestępstwa katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób trzecich lub zniszczeniem śladów dowodów do momentu przybycia właściwych służb a także ustalenia w miarę możliwości świadków zdarzenia, • ochronę obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, • współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych:<ul style="list-style-type: none"> -doprowadzenie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób, -informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi, i organizacjami społecznymi, -konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy miasta Sieradza. <p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Niebieskiego Pokoju w Komendzie Powiatowej Policji w Sieradzu, który w 2006 r. powstał z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Sieradzu, • współpraca pracowników Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, z Prokuraturą Rejonową i Komendą Powiatową Policji poprzez pełnienie dyżurów w swoich placówkach w ramach Tygodnia	

- Pomocy Ofiarom Przystępstw,
- bieżąca współpraca z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, Policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i Strażą Miejską,
- udział w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- wspólne interwencje z Policją,
- monitorowanie Niebieskich Kart,
- współpraca ze Strażą Miejską, zwłaszcza w zakresie zapewnienia schronienia bezdomnym,
- bieżąca współpraca z dzielnicowymi i kuratorami sądowymi,

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- współpraca z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu oraz innymi służbami (Strażą Pożarną i Strażą Miejską). W ramach tej współpracy odbywają się trójstronne spotkania administratorów poszczególnych osiedli, obsługujących je gospodarzy oraz dzielnicowych danego rejonu. Omawiane tam sprawy związane są z bezpieczeństwem mieszkańców, inicjuje się również wspólne wizyty przedstawicieli obu instytucji w lokalach zarządzanych przez SSM, gdzie wymaga tego sytuacja (zakłócanie spokoju, awantury i inne zachowania uciążliwe dla sąsiadów). Pracownicy administracji są również aktywnymi użytkownikami Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, gdzie na bieżąco zgłaszane są miejsca, które należy objąć szczególną kontrolą, ze względu na zakłócanie miru domowego, utrudnianie korzystania z pomieszczeń wspólnych przez mieszkańców lub/i osoby trzecie. Dzielnicowi byli również uczestnikami zebrań z nieruchomościami.

PRZEDSZKOLE NR 4

- spotkania z policjantem – pogadanki dla przedszkolaków.

PRZEDSZKOLE NR 15

- utrzymywanie stałej współpracy ze Strażą Pożarną, Strażą Miejską i Policją,
- współpraca z Kuratorem Sądowym (w razie potrzeby).

SZKOŁA PODSTAWOWA nr 4

- standardowa współpraca w razie potrzeb – wymiana informacji, zgłaszanie problemowych sytuacji.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- współpraca szkoły z policją, kuratorami zawodowymi wg potrzeb.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- współpraca z policją – prelekcje, pogadanki dla uczniów,
- współpraca z kuratorami sądowymi.

GIMNAZJUM NR 1

- współpraca z instytucjami działającymi w obszarze przestępczości.

GIMNAZJUM NR 2

- szkoła współpracuje z policją, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi. Uczniowie klas pierwszych uczestniczyli w spotkaniach z kuratorami sądowymi na temat przepisów prawnych dotyczących młodzieży w wieku gimnazjalnym, uczniowie klas drugich uczestniczyli w rozprawach sądowych w charakterze obserwatorów. Wychowawcy i pedagodzy współpracują z kuratorami sądowymi sprawującymi pieczę nad uczniami bądź rodzinami uczniów informując kuratorów o sytuacji szkolnej podopiecznych. Przy współpracy z policją grupa uczniów uczestniczy w zajęciach Młodzieżowej Grupy Teatralnej „PAT”.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- współpraca szkoły z kuratorem sądowym, Policją i Sądem Rejonowym.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCACE

- współpraca szkoły z Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi, MOIK i Policją,
- realizacja przez przedstawicieli KPP zajęć dla uczniów klas pierwszych poszerzających wiedzę młodzieży w zakresie przestępczości i jej skutków.

Kierunek działania 4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Tabela 54. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 4. w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
<p>URZĄD MIASTA Sfinansowano alternatywne formy spędzania czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu miasta Sieradza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas ferii zimowych dla (1663 dzieci) w kwocie 19.415 zł, • organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas wakacji w ramach programu „Wakacje bez używek” dla (375 uczniów) w kwocie 40.119 zł w tym:<ul style="list-style-type: none"> - SP nr 4 dla (30 uczniów) – (półkolonie z orlikiem 2016), - SP nr 10 dla (45 uczniów) – (Wakacje 2016), - Gimnazjum nr 3 dla (180 uczniów) - (Sieradzki Trener Osiedlowy), • dofinansowano działania realizowane przez MOPS w Sieradzu:<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki dla (20 uczestników) niepełnosprawnych Warsztatów Terapii Zajęciowej w kwocie 6.000 zł, - organizacje rodzinnego turnusu wypoczynkowego wspólnoty „Wiara i Światło” dla osób niepełnosprawnych z rodzicami – opiekunami indywidualnymi łącznie (22 osoby) w kwocie 2.667 zł, - organizację Rodzinnego Pikniku Integracyjnego o charakterze sportowo – rekreacyjnym dla (około 200 osób, dzieci i młodzieży specjalnej troski wraz z rodzinami) w kwocie 3.462 zł, • dofinansowano działania realizowane przez MOSIR w Sieradzu w kwocie 58.498 zł:<ul style="list-style-type: none"> - ferii z MOSIR-em (ok. 500 dzieci i młodzieży), - osiedlowego animatora sportowego (1.700 dzieci i młodzieży), - wakacyjnego cyklu turniejów piłki plażowej (40 dzieci i młodzieży), - wakacyjnej ligi osiedlowej - piłki nożnej (120 dzieci i młodzieży), - parku linowego (ok. 5.000 uczestników), - ścianka wspinaczkowa (ok. 5.000 uczestników), • dofinansowano działania realizowane przez Straż Miejską w Sieradzu:<ul style="list-style-type: none"> - wyjazd dzieci z terenu miasta Sieradza do Wrocławia w miesiącu lipcu w kwocie 1.500 zł.	7

MOPS

- organizacja w czasie wakacji wycieczki do Wrocławia dla dzieci i młodzieży we współpracy ze Strażą Miejską w Sieradzu i Strażą Miejską we Wrocławiu. Z tej formy spędzania czasu wolnego skorzystało 36 osób. Dzieci zwiedziły wraz z przewodnikiem wrocławskiej straży miejskiej: Stadion Miejski we Wrocławiu, Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, Halę Stulecia. Straż Miejska we Wrocławiu przygotowała również dla uczestników wycieczki poczęstunek i ognisko. Dzieci zobaczyły jak wygląda Stadnina Koni w Partynicach, jak również miały możliwość jazdy konnej. Podczas wycieczki dzieci miały zapewnione wyżywienie w formie suchego prowiantu przygotowanego przez MOPS,
- oferta alternatywnych form spędzania czasu wolnego w ramach świetlic środowiskowych, w tym wakacyjnej oraz zimowej,
- organizacja Rodzinnego Pikniku Integracyjnego.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- udział dzieci w kołach zainteresowań: plastycznym, muzycznym, sportowym,
- organizacja festynu.

PRZEDSZKOLE NR 15

- organizowanie wycieczek po Sieradzu, których celem jest ukazanie dzieciom miejsc ciekawych i atrakcyjnych do wspólnych wyjść z rodziną,
- organizowanie na terenie placówki Pikniku Rodzinnego, w którym uczestniczą dzieci, ich rodzice i opiekunowie (raz w roku).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

- zajęcia pozalekcyjne, wycieczki edukacyjne i przedmiotowe, imprezy integracyjne.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- organizacja czasu wolnego uczniów w ramach licznych zajęć pozalekcyjnych.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- organizacja np.: zajęć sportowych podczas ferii zimowych, wycieczek, zielonych szkół, rajdów pieszych i rowerowych, festynu „Dbajmy o zdrowie”.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- organizacja zajęć pozalekcyjnych: plastyczne, muzyczne, przyrodnicze, teatralne, rekreacyjne, koło matematyczne, czytelnicze, komputerowe, unihokej, piłka ręczna/siatkówka, Uczniowski Klub Sportowy (szachy), taneczne.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- organizacja wypoczynku w trakcie ferii zimowych, wakacji.
- organizacja debat, konkursów, zawodów.

GIMNAZJUM NR 1

- współpraca z instytucjami, m.in. z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

GIMNAZJUM NR 2

- zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, wyjazdów do kina i teatru, wycieczek szkolnych, rajdów pieszych i rowerowych, zajęć w okresie ferii zimowych.

GIMNAZJUM NR 3

- współpraca z instytucjami, m.in. z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Powiatowym Urzędzie Pracy, Urzędem Miasta i Komendą Powiatową Policji.

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- organizacja czasu wolnego młodzieży, udział w zajęciach pozalekcyjnych,
- udział młodzieży w zajęciach rozwijających zainteresowania, kole teatralnym, szkolnym wolontariacie, mini przedsiębiorstwie.

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

- organizacja czasu wolnego młodzieży - zajęcia pozalekcyjne,
- udział młodzieży w zajęciach rozwijających zainteresowania, kole teatralnym, dziennikarskim, DKF, kole bibliotecznym, kole sportowym, Szkolnym Kole Wolontariatu,
- korzystanie przez uczniów z zajęć sportowych na terenie MOSIR-u,
- informowanie uczniów o możliwościach spędzania czasu wolnego poza szkołą.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

- zapewnienie młodym mieszkańcom miasta dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów, zajęć zabaw literackich, plastycznych, okolicznościowych – zarówno podczas ferii i wakacji letnich, jak i w czasie trwania roku szkolnego.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- organizowanie spotkań edukacyjnych w ramach m.in. Tygodnia Bibliotek, Nocy Bibliotek, Ferii czy Wakacji w bibliotece.

Kierunek działania 5. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg miejskich, budowę przydrożnych chodników i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół, działania edukacyjne.

Tabela 55. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 5. w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<u>URZĄD MIASTA</u> Dowożeniem objętych zostało blisko 200 uczniów. Zadanie to realizowane jest przez: <ul style="list-style-type: none"> • zakup biletów MPK – migawek dla uczniów,	

- wynajęcie zbiorowego środka transportu dla uczniów ze Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 8 w Sieradzu – wykonanie 209.441,68 zł.

W roku 2016 Referat Drogownictwa Urzędu Miasta Sieradza zarządzał siecią dróg gminnych oraz wewnętrznych będących własnością Miasta Sieradza. W ramach przydzielonych środków finansowych wykonano:

- odwodnienie chodnika Grota Roweckiego 3 (w szczycie budynku), oraz odwodnienie parkingu przy ul. Piastowskiej obok Szkoły Muzycznej wraz z nową nawierzchnią mineralno-bitumiczną,
- wymianę nawierzchni chodników: Aleja Pokoju 1 (przy budynku Ruchu), ul. Armii Krajowej 20 i 22, ul. Braterstwa Broni (przy Smaczku), ul. Sikorskiego 5, ul. Pułaskiego, ul. Wierzbowej, ul. Pogorzelskiego, Placu Wojewódzkim (na dojeździe do DH Warta od strony ul. Kościuszki) i w ul. Partyzantów łącznie z wymianą nawierzchni jezdni,
- prace konserwacyjne na mostach w ulicach: Wierzbowej, Portowej, Podrzecze, Obwodowej i Dolnej,
- prace konserwacyjne nawierzchni dróg dojazdowych do bloków przy ul. Łokietka (z uwagi na warunki atmosferyczne część prac zostanie wykonana w 2017 r.),
- wzmocnienie nawierzchni ul. Glinianki (z uwagi na warunki atmosferyczne część prac zostanie wykonana w 2017 r.),
- utrzymanie zimowe dróg gminnych,
- remonty częściowe nawierzchni bitumicznych dróg,
- remonty tłuczniami i destruktem nawierzchni odcinków dróg w tym między innymi: w ul. Ceramicznej, na parkingu przy ul. Piastowskiej 12, Jana Pawła II,
- profilowania dróg nieutwardzonych.

Ponadto:

- opracowano kosztorysy na wykonanie remontów częściowych i remontów dróg tłuczniami i profilowań, wykonanie remontów nawierzchni chodników, wykonanie remontów poprzez ułożenie nakładek bitumicznych, pełniono nadzór inwestorski nad robotami utrzymaniowymi na drogach, uregulowano składkę ubezpieczeniową OC – majątku drogowego,
- utrzymywano we właściwym stanie technicznym oznakowanie pionowe i poziome oraz wprowadzano nowe oznakowanie zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Bezpieczeństwa Ruchu,
- książki dla dróg gminnych i roczne przeglądy techniczne dróg.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wydano w 2016 r. łącznie 353 decyzje w tym:

- 129 decyzji administracyjnych w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu prowadzenia robót w pasie drogowym w celach nie związanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg,
- 66 decyzje administracyjne w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej nie związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
- 10 decyzji w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu umieszczenia w pasie drogowym reklam,
- 13 decyzji administracyjnych w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych na prawach wyłączności,
- 135 uzgadniających lokalizację urządzeń w pasach drogowych dróg gminnych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 167/2007 Prezydenta Miasta Sieradza z 2.10.2007 r. w sprawie ustalenia opłat za zajęcie pasa drogowego dróg wewnętrznych oraz opłat za umieszczanie reklam i tablic informacyjnych na słupach ogłoszeniowych i Zarządzeniem Nr 205/2009 Prezydenta Miasta Sieradza z dnia 23.10.2009 r. w sprawie zmian w wytycznych dot. zezwoleń na zajęcie pasa drogowego dróg wewnętrznych podpisano 18 umów w tym:

- 4 umów na wydzielenie miejsca parkingowego dla osoby niepełnosprawnej na prawach wyłączności,
- 7 umów na zajęcie pasa drogowego dróg wewnętrznych,
- 7 umów na umieszczenie urządzeń w pasach drogowych dróg wewnętrznych.

Ponadto Referat Drogownictwa realizował zadanie inwestycyjne:

- „Kompleksowy remont i przebudowa systemu oświetlenia drogowego na terenie miasta Sieradza.” W ramach zabezpieczonych środków finansowych przebudowano oświetlenie uliczne w os. Jaworowe, ul. Pułaskiego, ul. Braterstwa Broni (przy Smaczku) oraz na skrzyżowaniu ul. Jana Pawła II i ul. 1 Maja. Wykonawcą prac był EL-MAR Sp. z o. o. z siedzibą w Toruniu,
- „System informacji wizualnej Sieradza”. W ramach wydatkowanej kwoty zamontowano w pasach drogowych tablice kierunkowe naprowadzające do ważnych punktów turystycznych miasta zgodnie

z projektem pn: „Opracowanie systemu informacji turystycznej na terenie miasta Sieradza z uwzględnieniem celów turystycznych znajdujących się poza miastem”. Wykonawcą prac był ZPG Jonkowo,

- „Zagospodarowanie terenu przy Pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego w Sieradzu”. W ramach wydatkowanej kwoty przebudowano oświetlenie, wykonano nowe posadzki, założono zieleń, zamontowano kosze, ławki i maszt. Wykonawcą prac był Zakład Usług Komunalnych B&J PABICH ze Zduńskiej Woli.

W ramach zakupów inwestycyjnych zakupiono i zamontowano 12 wiat przystankowych w ulicach: Krakowskie Przedmieście (2 sztuki), Broniewskiego (2 sztuki), Targowa (2 sztuki), Polskiej Organizacji Wojskowej (2 sztuki), Aleja Pokoju (1 sztuka), Uniejowska (1 sztuka), Wyzwolenia (1 sztuka), Podgórze (1 sztuka).

- podjęto działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drogach poprzez remonty i modernizację dróg i chodników oraz oświetlenia.

MOPS

- zorganizowanie spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w Sieradzu, którzy przeprowadzili pogadankę z uczestnikami Świetlic Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu na temat bezpieczeństwa „Zagrożenia występujące wśród dzieci i młodzieży”.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

A. REMONTY I INWESTYCJE:

Na roboty remontowo - inwestycyjne w 2016 r. wydatkowano środki w wysokości 16.607,088 zł., w tym: na roboty remontowe i inwestycyjne wpływające na podniesienie poziomu bezpieczeństwa – w zakresie ankiety-kwotę ok. 2.900,000 zł.), w tym m.in.:

A) Na roboty remontowe wpływające na podniesienie poziomu bezpieczeństwa:

- wykonano remonty schodów, dojść do klatek i podestów w 36 budynkach,
- wykonano łącznie 2.797,50 m² parkingu z kostki Pol – Bruk i płyt ażurowych (są to 3 nowe parkingi w rejonie budynków przy: ul. Dąbrowszczaków 3, Armii Krajowej 2A i 4; gen. Stefana Roweckiego – Grota 2 i Armii Krajowej 1; Al. Grunwaldzkiej 25 i Daszyńskiego 1),
- wykonano również 2.706,06 m² chodników i dojść do klatek z kostki Pol – Bruk w rejonie budynków przy: ul. Dąbrowszczaków 3, Armii Krajowej 2A i 4, gen. Stefana Roweckiego – Grota 2a Armii Krajowej 1, Al. Grunwaldzkiej 25 i Daszyńskiego 1, Polnej 13, Al. Pokoju 2, Al. Grunwaldzkiej 11, 13, Krakowskim Przedmieściu 12, Braterstwa Broni 15, Bohaterów Września 65 i Braterstwa Broni 1, Bohaterów Września 61, Adama Mickiewicza 11a – 19,
- wykonano opracowanie dokumentacji technicznej na 2 parkingi,
- prowadzono roboty związane z wykonaniem remontu drogi dojazdowej do budynków mieszkalnych przy ul. Adama Mickiewicza 11a, 13, 15, 17, 19 w Sieradzu,
- uzyskano warunki zabudowy dla parkingu zlokalizowanego w rejonie budynków przy ul. Piastowskiej 6, 8, 10 Jagiellońskiej 7 oraz poddano konsultacjom z mieszkańcami proponowaną lokalizację parkingu,
- opracowano koncepcję niestrzeżonego parkingu z systemem bezobsługowym przy ul. Spółdzielczej 2,
- wykonano dokumentację techniczną na planowaną budowę parkingów przy budynkach: Leszka Czarnego 1,3,5, Piłsudskiego 3A,
- wykonano roboty związane z budową kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z 2 budynków przy Krakowskim Przedmieściu,
- wykonano naprawę kanalizacji sanitarnej w 9 budynkach łącznie z naprawą 5 studni kanalizacyjnych,
- dokonano wymiany zabezpieczeń przelicznikowych lokatorskich z plombowaniem 7 budynków,
- zamontowano oświetlenia LED z czujnikami ruchu przed wejściem w ostatnich 3 budynkach (10 szt. oświetlenia) oraz zamontowano 2245 szt. oświetlenia zmierzchowego typu LED w 132 budynkach,
- kontynuowano proces wymiany zabezpieczeń przedlicznikowych na budynkach.

Wykonano prace na 7 budynkach:

- w zakresie dostosowania do wymogów p.poż. budynków wysokich i średniowysokich na koniec 2016 roku wykonano dokumentację techniczną dla budynku przy ul. Władysława Łokietka 1A.

Zakończono roboty związane z dostosowaniem do wymogów p.poż. (oddymianie, drzwi o podwyższonej klasie bezpieczeństwa p. poż. itp.). budynku przy Alei Pokoju 1 i 11 oraz rozpoczęto roboty na budynku przy ul. Piastowskiej 2A oraz wykonano oznakowanie poziome miejsca postojowego dla podnośnika na drodze p.-poż. Przy Al. Pokoju 3 i 9,

- wymiana instalacji elektrycznej w 92 mieszkaniach,
- wymieniono instalację domofonową w 9 budynkach (14 klatkach schodowych),
- zakupiono od Przedsiębiorstwa Komunalnego w Sieradzu teren o pow. 0,0141 ha, na którym wykonano schody, podest do pawilonu handlowego „Bartek” od strony targowiska miejskiego (II etap) na kwotę 22.664 zł.,
- naprawa kanalizacji sanitarnej w 9 budynkach oraz naprawa 5 studni kanalizacyjnych,
- zamontowano 7 kamer (monitoring) przy budynkach na osiedlach: Kasztanowe, Jaworowe i Polna-Północ,
- w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego zakupiono 6 znaków oraz zamontowano słupki ograniczające parkowanie przy budynku Krakowskie Przedmieście nr 12.

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE

- opracowano dokumentację techniczną i uzyskano pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego na osiedlu Za Szpitalem. Oddanie obiektu do eksploatacji przewidywane jest w 2018 r. W budynku znajdować się będą lokale dla 40 rodzin. Będzie to budynek pięciokondygnacyjny, trzyklatkowy, podpiwniczony, wyposażony w windy, o mieszkaniach 2 i 3 pokojowych. Teren wokół wyposażony będzie w elementy małej architektury i plac zabaw,
- wybudowano 3 parkingi zlokalizowane w rejonach ulic: Grota Roweckiego 2 i Armii Krajowej 1; Dąbrowszczaków 3; Alei Grunwaldzkiej 25 i I. Daszyńskiego 1,
- opracowano koncepcję niestrzeżonego parkingu z systemem bezobsługowym, zlokalizowanego przy ul. Spółdzielczej 2,
- uzyskano dokumentację techniczną na adaptację pomieszczeń w pawilonie handlowym przy ul. Bohaterów Września 61 w Sieradzu w szczególności na cele związane z opieką medyczną,
- uzyskano dokumentację techniczną na adaptację budynku przy ul. Jana Pawła II 41A „Domek Myśliwski” na potrzeby integracji środowiska spółdzielców oraz wynajmu niekomercyjnego,
- celem zapewnienia dostępu osobom niepełnosprawnym do pomieszczeń lokali znajdujących się w pawilonie handlowym przy Alei Pokoju 7 i 11 w Sieradzu zamontowano dźwigi osobowe przy przychodni „ZDROWIE” i przy Spółdzielczym Domu Kultury.

Ponadto:

- wzorem roku poprzedniego zawarto polisę ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz skutków tych zdarzeń zabezpieczających wszystkich mieszkańców od szkód powstałych w wyniku: ognia, wybuchu, zalania,
- przeprowadzone zostały konsultacje z mieszkańcami osiedla Kasztanowe, które określiły ich potrzeby w zakresie urządzenia placu zabaw i siłowni „pod chmurką” przy ul. gen. Stefana Roweckiego – Grota 2 i Armii Krajowej 1. Wykonanie przedmiotowych robót zaplanowano na rok 2017.

B. KONSERWACJA

W celu utrzymania zasobów mieszkaniowych we właściwym stanie technicznym oprócz remontów w 2016 roku dokonano bieżącej konserwacji na wartość 3.904.443,21 zł, w tym:

- lokale mieszkalne – 3.554.049,03 zł
- lokale o innym przeznaczeniu – 350.394,18 zł

W zakresie konserwacji wykonano między innymi:

Rodzaj konserwacji:	2016 r. – wartość:
1) Techniczna obsługa i utrzymanie bieżącej sprawności budynków, placów zabaw, przeglądy okresowe budynków, przeglądy instalacji gazowych i elektrycznych, utrzymanie zieleni, itp.(poz. a + b + c + d + e)	3 122 538,37
a) techniczna obsługa i utrzymanie bieżącej sprawności budynków, placów zabaw itp.	2 844 418,39

b) przeglądy okresowe budynków i urządzeń roczne lub 5-cio letnie	67 058,76
c) sprawdzenie stanu technicznego instalacji gazowych(co rok)	74 780,49
d) sprawdzanie stanu technicznego instalacji elektrycznej i piorunochronnej (co 5 lat)	66 427,16
e) przeglądy -sprawdzenie stanu technicznego przewodów kominiarskich	69 853,57
2) Utrzymanie bieżącej sprawności dźwigów	225 254,40
3) Utrzymanie bieżącej sprawności domofonów	221 378,57
Ogółem konserwacja (poz. 1 + 2 + 3)	3 569 171,34

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- dowóz zorganizowany dla dzieci z obwodu.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- pogadanki na temat bezpiecznego poruszania się po drodze – nauczyciele, funkcjonariusze policji.

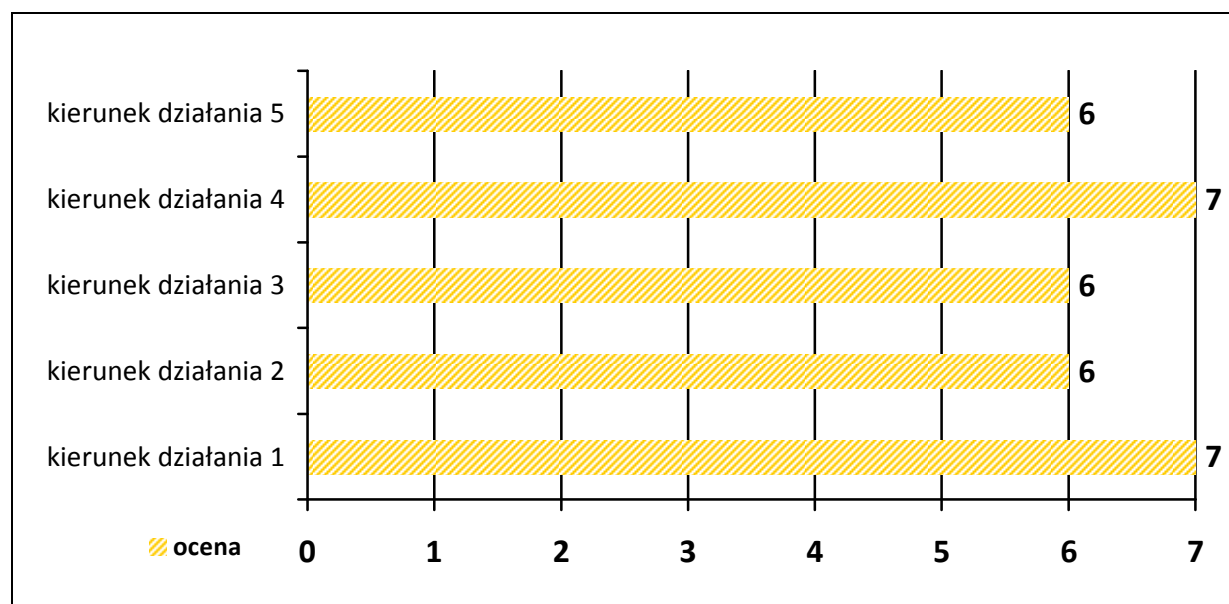
GIMNAZJUM NR 1

- przeprowadzanie zajęć wychowawczych w klasach na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły, bezpiecznego zachowania się w czasie wolnym od zajęć, jasno sprecyzowane regulaminy wyjść i wycieczek szkolnych.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- realizacja zajęć bibliotecznych o tematyce dotyczącej bezpieczeństwa na drodze.

Wykres 10. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 4. i celów operacyjnych 1-2.

Legenda:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych – ocena 7.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa w mieście przez organy i organizacje do tego powołane – policję, straż pożarną – ocena 6.
3. Podejmowanie przez jednostki miasta i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości – ocena 6.
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego – ocena 7.
5. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. remont dróg miejskich, budowę przydrożnych chodników i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół, działania edukacyjne – ocena 6.

Tabela 56. Wskaźniki monitoringowe wyznaczone do celu strategicznego 4.: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście.

Wskaźnik monitoringowy	w 2016 r.	w 2015 r.
Liczba popełnionych i wykrytych przestępstw	2 (dane Straży Miejskiej)	popełnionych – 1329, wykrytych - 923
Liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych	135	136
Liczba osób objętych programami profilaktyczno-edukacyjnymi	7590	8471
Liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	15	19

Cel strategiczny 5.

ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I LUDZKIEGO

CEL OPERACYJNY 1.

DOSKONALENIE KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH

ORAZ ROZWIJANIE INFRASTRUKTURY SOCJALNEJ

Kierunek działania 1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej w mieście.

Tabela 57. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1, w ramach celu strategicznego 5 i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<u>MOPS</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Sieradza na lata 2014 – 2017 w dniu 24.11.2016 r. szkolenia „Algorytm postępowania specjalistów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od dopalaczy”. Adresatami szkolenia byli: pracownicy socjalni MOPS, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, przedstawiciele służby zdrowia. Realizatorem szkolenia był Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji z Krakowa. Łącznie przeszkolonych zostało 27 osób, • organizacja w dniu 25.11.2016 r. szkolenia pt. „Grupa robocza i Zespół Interdyscyplinarny – praktyczne aspekty funkcjonowania”, zorganizowane przez Ośrodek w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sieradzu. Szkolenie było skierowane do przedstawicieli ZI, pracowników socjalnych MOPS, dzielnicowych KPP, przedstawicieli służby zdrowia, pedagogów szkolnych. Realizatorem szkolenia był Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji z Krakowa. Łącznie przeszkolonych zostało 28 osób, • podnoszenie umiejętności zawodowych kadry MOPS poprzez udział w szkoleniach i konferencjach. 	

Kierunek działania 2. Wdrażanie, w miarę potrzeby, nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.

Tabela 58. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena																		
	6																		
<u>MOPS</u>																			
<ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie kadry pomocy społecznej oraz rozwój infrastruktury socjalnej poprzez doszkalanie kadry i umożliwienie podniesienia kwalifikacji, praca socjalna grupowa, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb osób, rodzin i grup społecznych. 																			
<u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u>																			
<ul style="list-style-type: none"> wsparcie finansowe dla mieszkańców zasobów spółdzielczych <p>a) Zarząd SSM podobnie jak w latach ubiegłych udzielał pożyczek z Funduszu Samopomocy Członkowskiej członkom Spółdzielni znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej:</p>																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Rodzaj przeznaczenia pożyczki</th> <th colspan="2">2016r.</th> </tr> <tr> <th>ilość lokat.</th> <th>Kwota udzielonej pożyczki</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- na opłaty za użytkowanie mieszkań</td> <td>25</td> <td>39 257,85</td> </tr> <tr> <td>- na wymianę stolarki okiennej</td> <td>0</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>- na spłatę CO i zużycia wody</td> <td>16</td> <td>16 879,91</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>41</td> <td>56 137,76</td> </tr> </tbody> </table>		Rodzaj przeznaczenia pożyczki	2016r.		ilość lokat.	Kwota udzielonej pożyczki	- na opłaty za użytkowanie mieszkań	25	39 257,85	- na wymianę stolarki okiennej	0	0,00	- na spłatę CO i zużycia wody	16	16 879,91	Ogółem	41	56 137,76
Rodzaj przeznaczenia pożyczki	2016r.																		
	ilość lokat.	Kwota udzielonej pożyczki																	
- na opłaty za użytkowanie mieszkań	25	39 257,85																	
- na wymianę stolarki okiennej	0	0,00																	
- na spłatę CO i zużycia wody	16	16 879,91																	
Ogółem	41	56 137,76																	
<ul style="list-style-type: none"> zorganizowano zebrania z mieszkańcami poszczególnych nieruchomości - 44 zebrania w nieruchomościach w formule spotkań z mniejszymi grupami budynków oraz 8 zebrań z nieruchomościami w formule spotkań poszczególnych osiedli. W zebraniach uczestniczyło 938 os., członkowie Klubów Seniora uczestniczyli w szkoleniu organizowanym przez SSM z zakresu pierwszej pomocy. 																			

Kierunek działania 3. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej np. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta.

Tabela 59. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 1.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena	
	7	
<u>MOPS</u>		
<ul style="list-style-type: none"> coroczne podejmowanie w ramach Dni Sieradza działania mającego na celu identyfikację osób potrzebujących wsparcia - Piknik Informacyjno – Promocyjny, organizowany przed budynkiem MOPS. Piknik pozwala uzyskać niezbędne informacje o możliwości uzyskania wsparcia udzielanego przez MOPS oraz organizacje pozarządowe i inne jednostki działające w Sieradzu w obszarze pomocy społecznej (również spoza Sieradza). Piknik organizowany jest we wtorek, który jest dniem targowym, więc można liczyć na udział w nim sporej liczby osób. Informacja o Pikniku zamieszczana jest na stronie informacyjnej MOPS; działanie jest również propagowane przez wszystkie lokalne media oraz parafie; poprzez to działanie przybliżamy mieszkańcom Sieradza 		

ofercie podmiotów, które przyczyniają się do przewyższania trudnych sytuacji życiowych, w tym materialnych, zdrowotnych i społecznych,

- zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MOPS w Sieradzu oraz poprzez promocję bezpośrednią i promocję w mediach,
- promocja działań MOPS sprzyjają spotkania i imprezy okolicznościowe o charakterze informacyjno – promocyjnym - integracyjnym i dni otwarte organizowane przez MOPS lub inne lokalne podmioty, w których przedstawiciele MOPS uczestniczą.

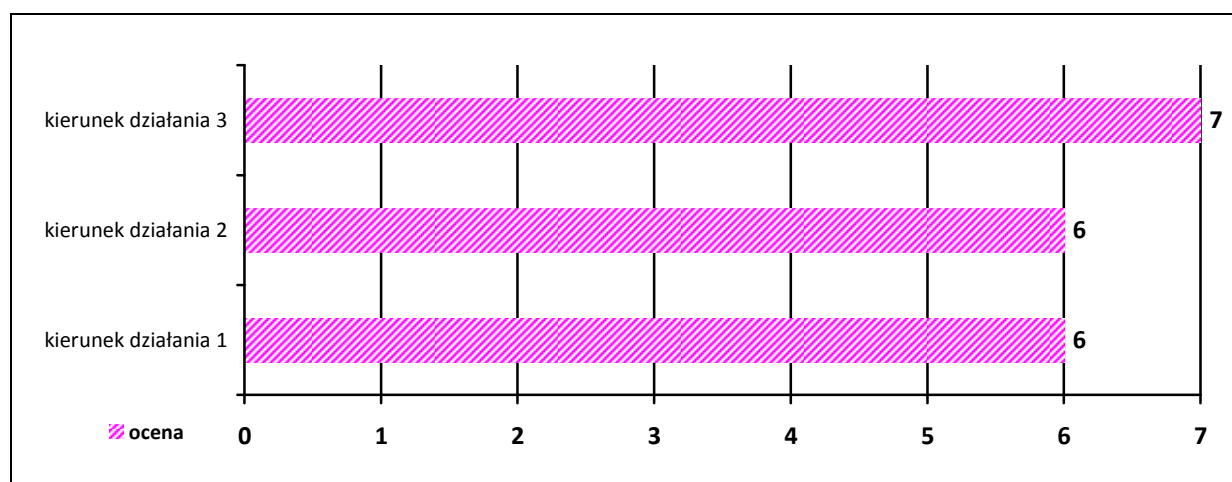
SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- prowadzenie działań informacyjnych przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków (Internetu – do dyspozycji użytkowników dostępne są 4 strony, lokalnej TV Media, NASZEGO RADIA oraz poprzez informacje w gablotach klatek schodowych bloków i w gablotach informacyjnych w SSM) informując spółdzielców o aktualnych planach i działaniach związanych z funkcjonowaniem Spółdzielni jak i przedstawiając propozycje i relacje z działań, w tym także społeczno – kulturalnych,
- prowadzenie reklamy wizualnej (plakaty, informacje, zaproszenia) oraz informację multimedialną (Internet i własną stronę www, stronę na Facebooku, fanpage na Facebooku) oraz informacje do mediów lokalnych,
- zachowanie dotychczasowych kanałów informacyjnych: TV Media, „Nasze Radio”, prasa branżowa i lokalna,
- współpraca z Urzędem Miasta Sieradza - dystrybucja czasopisma informacyjnego wyd. przez UM,
- zamieszczanie na tablicach informacyjnych klatek schodowych komunikatów,
- wydawanie biuletynu „Nasze sprawy”
- funkcjonowanie Kącika Spółdzielczego, w którym wyłożone są materiały i dostępne wydawnictwa spółdzielcze,
- kontynuowanie na antenie lokalnej telewizji kablowej „Sieradzka TV” Media emisji cyklicznego programu pod nazwą „Blok Sieradzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej”,
- emitowanie audycji na antenie „Naszego Radia”, których gościem jest Prezes Sieradzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- umieszczenie na tablicach informacyjnych wykazu instytucji, organizacji z zakresu pomocy socjalnej, psychologiczno – pedagogicznej i prawnej.

Wykres 11. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 1.

Legenda:

- 1 Doskonalenie kadr pomocy społecznej w mieście – ocena 6.
- 2 Wdrażanie, w miarę potrzeby, nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy – ocena 6.
- 3 Zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej np. na stronie

CEL OPERACYJNY 2.

WSPIERANIE INSTYTUCJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO.

Kierunek działania 1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Tabela 60. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 1. w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	7
<u>URZĄD MIASTA</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • na realizację zadań publicznych w 2016 roku z budżetu miasta przeznaczono kwotę 703.627 zł, • organizacje pozarządowe zaangażowały się w realizację zadań publicznych z udziałem dotacji Urzędu Miasta – środki finansowe własne w kwocie niespełna 130.000 zł. Przy realizacji zadań współfinansowanych ze środków Miasta Sieradza pozyskano środki finansowe z innych źródeł w wysokości jedynie niecałe 27.700 zł, • wkład osobowy wyceniono na kwotę 37.144 zł, zadania na które udzielono dotacji dotyczyły: organizacji wycieczki dla dzieci i młodzieży – 89.557 zł, realizacji przedsięwzięć promujących dziedzictwo kulturowe – 22.000 zł, imprez kulturalnych o charakterze środowiskowym, lokalnym i ponadlokalnym – 36.070 zł, upowszechniania i promocji lokalnej twórczości ludowej – 10.000 zł, organizacja projektów kulturalnych związanych z obchodami Dni Sieradza – 20.000 zł, zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych – 159.500 zł, organizacji imprez sportowych – 135.000 zł, organizacja imprez rekreacyjnych – 14.870,86 zł, upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej – 16.500 zł, integracje przez sport i zabawę – 15.000 zł, działalności świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień – 125.000 zł, terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu – 38.000 zł, organizacji turnusów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych – 13.000 zł, edukacji z zakresu profilaktyki uzależnień – 4.000 zł. Popularyzacja turystyki i krajoznawstwa – 20.000 zł. 	
<u>MOPS</u>	
<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego miała na celu umacnianie i rozwój dotychczasowych oraz budowanie nowych form wspólnych działań pomiędzy MOPS a innymi podmiotami w zakresie rozpoznawania potrzeb środowiska lokalnego oraz dążenia do ich zaspokajania, a także uaktywniania różnych kręgów społecznych w kierunku rozwiązywania problemów mieszkańców Sieradza.</p> <p>Podejmowane były działania w formie pomocy rzeczowej, usługowej oraz schronienia, organizacyjne, doradcze, integracyjne, o charakterze profilaktycznym, informacyjnym, leczniczym, edukacyjnym, interwencyjnym, opiekuńczym i wychowawczym.</p> <p>Współpraca MOPS z organizacjami pozarządowymi odbywała się w szczególności w formie: zlecenia realizacji zadań, wzajemnego informowania się o aktualnej ofercie podmiotów oraz propagowania tej oferty wśród mieszkańców Sieradza, realizacji niektórych zadań na rzecz społeczności lokalnej w ramach porozumień i zobowiązań partnerskich, wspomagania informacyjnego, doradczego, organizacyjnego i technicznego.</p>	
<p>Realizowane działania można przypisać następującym sferom zadań publicznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób: <ul style="list-style-type: none"> - zadanie zlecone Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie „AMICUS” w zakresie pomocy usługowej, - pomoc świadczona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD, a także w formie odzieży oraz żywności dystrybuowanej akcyjnie, - współpraca z podmiotami spoza Sieradza w zakresie udzielania schronienia (Schronisko im. bł. Franciszka Drzewieckiego w Henrykowie, Bełchatowskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar - Markot, Fundacja METAMORFOZA Dom dla osób Starszych 	

i Bezdomnych w Feliksowie, MOPS Noclegowania i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie, Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT w Turowie, Schronisko „Dom Bartymeusza” w Domaniewie Caritas Diecezji Kaliskiej, Zgromadzenie Małe Dzieło Boskiej Opatrzności Schronisko Don Orione w Czarnej), Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Łódzkie Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Łodzi, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie we Wrocławiu Schronisko w Szczodrem, Stowarzyszenie Centrum Pomocy „PANECEUM” Regionalny Ośrodek Pomocy w Cielętnikach, Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „AGAPE” w Częstochowie, Stowarzyszenie „Monar” – PCPB „Monar - Markot” Schronisko Readaptacyjne dla Bezdomnych Mężczyzn w Warszawie, Stowarzyszenie (Integracji Społeczności Lokalnych WIELKOPOMOC w Posadówku, Hostel Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem, Wspólnota Chleb Życia w Warszawie Schronisko dla Bezdomnych „Betania”, Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR - MARKOT w Tuchowie,

- organizacja, współdziałanie i współorganizacja spotkań na rzecz osób niepełnosprawnych, oraz ich integracji w środowisku lokalnym (m.in. z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych),

- promowanie i realizacja działań mających na celu zapobieganie izolacji i marginalizacji społecznej – m.in. poprzez zorganizowanie Wigilii dla samotnych mieszkańców miasta (wskazanych również przez organizacje), promowanie aktywności seniorów (poprzez udział w zajęciach Domu Dziennego Pobytu MOPS),

- promocja i organizacja wolontariatu,

- ochrona i promocja zdrowia:

- organizacja punktów profilaktyki zdrowia podczas imprez i spotkań, w tym m.in. bezpłatne badania poziomu cukru i ciśnienia tętniczego, broszury, ulotki, pogadanki – SPR „AMICUS”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Sieradzki Klub „Amazonka”, Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań”, Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń”, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu”, Polski Związek Głuchych,

- bezpłatne prowadzenie w MOPS zajęć rehabilitacyjnych i udostępnienie sali oraz sprzętu członkiniom SSK „AMAZONKA”;

- wypoczynek dzieci młodzieży:

- współpraca z KH ZHP w ramach Harcerskiej Akcji Letniej - Sieradz Męka 2016;

- kultura i sztuka:

- udział uczestników dziennych form zajęć realizowanych przez MOPS w przeglądach twórczości artystycznych (na zaproszenie - również zamiejscowych - organizacji),

- organizacja Wieczoru Kolęd;

- działalność na rzecz rodziny:

- współpraca z Wspólnotą „Wiara i Światło” w zakresie organizacji „Rodzinnego Turnusu Wypoczynkowego”,

- organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Rodziny oraz Rodzinnego Pikniku Integracyjnego – z udziałem organizacji,

- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym:

- bieżąca współpraca ze Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań” oraz Sieradzkim Towarzystwem Trzeźwości „Przyjaźń” (promocja zdrowego stylu życia, działania zmierzające do podjęcia terapii przez osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu),

- współpraca z jednostkami MONAR spoza Sieradza w zakresie podjęcia leczenia i terapii przez osoby uzależnione od narkotyków, leków,

- współpraca m.in. z organizacjami pozarządowymi w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do zadań którego należy m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.

Ponadto MOPS udziela organizacjom i podmiotom kościelnym wsparcia technicznego i informacyjnego oraz w zakresie promocji i realizacji ofert statutowych:

- propagowanie działalności poprzez promocję bezpośrednią wśród Klientów Ośrodka, poprzez ekspozycję plakatów, informatorów i ulotek,

- organizacja w ramach obchodów Dni Sieradza VIII Pikniku Informacyjno – Promocyjnego

„MOPS i Partnerzy”.

Ośrodek nasz, poprzez przedstawiciela, uczestniczy w spotkaniach o charakterze doradczym i inicjatywnym Zespołu Doradczego ds. współpracy Samorządu Miasta Sieradza z organizacjami pozarządowymi.

Powyższe działania MOPS realizował jako projektodawca, partner zadaniowy lub uczestnik projektu, współpraca taka pozwalała na uzupełnianie i poszerzanie oferty Ośrodka dla mieszkańców Sieradza w zakresie profilaktyki zagrożeń, zaspokajania niezbędnych potrzeb oraz przeciwdziałania izolacji społecznej.

Nasze działania wpisywały się w realizację Programu współpracy Samorządu Miasta Sieradza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2016.

W ramach realizacji zadań ustawowych MOPS podejmował działania:

- podejmowanie bieżącej współpracy z licznymi podmiotami w zakresie realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych,
- monitorowanie zapisów strategicznych poprzez systematyczne zbieranie i analizowanie informacji dotyczących realizowanych na terenie Sieradza działań,
- w celu uzupełnienia i poszerzenia swojej oferty, a także korzystania z dobrych praktyk, od wielu lat stara się podejmować i podejmuje na zasadzie partnerstwa współpracę z licznymi podmiotami i osobami wskazanymi w art. 2 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej; współdziałanie to nie zawsze przyjmuje sformalizowany charakter, tj. umowę bądź porozumienie; najczęściej współpracujemy w oparciu o pisemne zaproszenie, a także w oparciu o ustalenia osobiste (rozmowy telefoniczne i kontakty bezpośrednie),
- Współpraca z partnerami działającymi w obszarze pomocy społecznej do monitorowania i ulepszania sytuacji społecznej naszego miasta w zakresie realizowanych lokalnych działań wpisujących się w cele i kierunki działań nakreślone Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- w ramach dobrych praktyk na początku każdego roku organizujemy spotkanie informacyjno-promocyjno-okolicznościowe „Wieczór kolęd”, jest ono okazją do przekazania relacji przez reprezentantów miejscowych podmiotów z podejmowanych w minionym roku zadań oraz do wspólnego inicjowania nowych,
- współpraca z pracownikami socjalnymi Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa kardynała Stefana Wyszyńskiego, z którymi wymieniamy na bieżąco istotne informacje oraz w zaistniałej potrzebie podejmujemy niezwłocznie stosowne działania,
- udział w spotkaniach organizowanych przez Urząd Miasta w Sieradzu z przedstawicielami organizacji pozarządowych współpracujących z gminy miasto Sieradz, tematem których jest m.in. omówienie sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Samorządu Miasta Sieradza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W spotkaniach tych każdorazowo uczestniczy dyrektor i pracownik MOPS, który uczestniczy jednocześnie w roboczych spotkaniach Zespołu ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, na których omawiane są bieżące i powstają nowe inicjatywy społeczne,

- Udział w wymianie doświadczeń, dotyczących identyfikacji i monitorowania sytuacji społecznej, m.in. poprzez pracę Kapituły Plebiscytu na „Sieradzkiego Wolontariusza Roku” organizowanego przez Prezydenta Miasta Sieradza, która dokonuje rozstrzygnięcia Plebiscytu (wybiera kandydatów spośród nadesłanych zgłoszeń nominowanych do tytułu). Zgłoszeń do Plebiscytu mogą dokonywać: organizacje pozarządowe działające na terenie Sieradza lub na rzecz jego mieszkańców, placówki publiczne z terenu miasta Sieradza, osoby fizyczne korzystające z pomocy wolontariuszy. Rozdanie nagród dla wyróżnionych wolontariuszy ma miejsce podczas Gali Plebiscytu,
- w celu dokonania oceny realizacji Strategii na lata 2014 – 2020 zaprosiliśmy do współpracy liczne instytucje i organizacje działające w mieście bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców,
- Udział w licznych spotkaniach na zaproszenie lokalnych podmiotów, na których każdorazowo wymieniane są informacje dot. sytuacji społecznej, problemów środowiska lokalnego, możliwości oraz sposobów ich rozwiązywania.,

Wymienione wyżej przykłady współpracy wynikają z inicjatywy MOPS, ale należy podkreślić,

że przedstawiciele Ośrodka, odpowiadając na liczne zaproszenia lokalnych podmiotów – w tym organizacji pozarządowych – uczestniczą w realizowanych zadaniach. Udział nasz to zazwyczaj przedstawienie oferty MOPS, doradztwo, analiza konkretnej potrzeby środowiskowej lub rodzinnej, doradztwo, pomoc organizacyjna.

Należy podkreślić, że MOPS w Sieradzu jest otwarty na wspólne lokalne inicjatywy. Szeroko propagujemy naszą ofertę i bieżącą dostępność. Jednocześnie – ograniczeni środkami finansowymi, a tym samym kadrowo – nie jesteśmy w stanie podejmować wszystkich działań z wszystkimi lokalnymi podmiotami wskazanymi w ustawie o pomocy społecznej, a prowadzącymi swoją działalność na terenie miasta Sieradza.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- współpraca z wieloma stowarzyszeniami między innymi z: Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków, Towarzystwem Trzeźwości PRZYJAŹŃ, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Związkiem Harcerstwa Polskiego, Polskim Stowarzyszeniem Spadochroniarzy, Sieradzkim Stowarzyszeniem Klubu AMAZONKA, Związkiem Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, Polskim Związkiem Głuchych, Kołem Szachowym Sieradzkiego Klubu Sportowego PIAST, Rejonowym Związkiem Żołnierzy Wojska Polskiego w Sieradzu oraz Sieradzkim Klubem Krótkofalowców, szkołami, przedszkolami i ośrodkami kultury, którym Spółdzielnia użycza pomieszczeń na imprezy okolicznościowe, stałe i przedsięwzięcia w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i dzieciom szczególnie w sytuacji, gdy uczestnikami są mieszkańcy zasobów SSM,
- w okresie I-XII 2016 roku udzielono wsparcia na kwotę 28.599,56 zł dwunastu stowarzyszeniom i instytucjom,
- stała współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci poprzez: użyczenie pomieszczeń SDK z przeznaczeniem na świetlicę terapeutyczną dla 25 dzieci, bezpłatne umieszczanie w gablotach klatek schodowych SSM i bieżących informacji o ofertach TPD, użyczono salę widowiskową Towarzystwu Przyjaciół Dzieci na spotkanie mikołajkowo - wigilijne zapewniając obsługę techniczną i wystrój,
- zapraszanie przedstawicieli organizacji społecznych na imprezy organizowane przez Spółdzielczy Dom Kultury.

Kierunek działania 2. Udostępnianie informacji o sektorze pozarządowym działającym w mieście, promowanie jego działań.

Tabela 61. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 2. w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>URZĄD MIASTA</u> Prowadzenie linku na stronie internetowej odsyłającego do informacji związanych ze współpracą z organizacjami pozarządowymi, między innymi: aktualny program współpracy, ogłoszenia o otwartych konkursach ofert, informacje o przebiegu postępowania konkursowego oraz rozstrzygnięcia konkursów, akty prawne dotyczące wzajemnej współpracy oraz regulacje obowiązujące przy ocenie ofert w otwartych konkursach, jak również przydatne w tym zakresie formularze i instrukcje, ponadto znajduje się wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie naszego miasta i współpracujących z Samorządem Miasta Sieradza.</p> <p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie informacji na stronie internetowej Ośrodka oraz w ramach Pikniku Informacyjno - Promocyjnego, a także poprzez bieżącą promocje bezpośrednią. <p><u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielanie przez specjalistę d/s społecznych SSM w sposób ciągły informacji o zakresie działania i możliwości skontaktowania się z przedstawicielami organizacji i stowarzyszeń. Przedstawiciele organizacji korzystających z użyczenia pomieszczeń w zasobach SDK aktywnie uczestniczą w działalności społeczno – kulturalnej SSM. W obiekcie SSM przy Al. Pokoju 11c wywieszona jest informacja o miejscu i godzinach urzędowania przedstawicieli organizacji społecznych współpracujących z SSM. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • umieszczenie wykazu danych na tablicach informacyjnych. 	

Kierunek działania 3. Propagowanie idei pomocy innym oraz pozyskiwanie darczyńców w celu możliwości jej realizacji.

Tabela 62. Ocena wdrożenia w 2016 roku kierunku działania 3. w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 2.

Działania podjęte w 2016 roku	Ocena
	6
<p><u>MOPS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie przez MOPS idei wolontariatu poprzez cykliczną organizację spotkań okolicznościowych z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariatu, na których uhonorowani zostają wolontariusze, • zamieszczanie informacji w mediach, • propagowanie idei pomocy innym. <p><u>SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie na akcję MIKOŁAJ I SPONSOR: darowizny rzeczowe (m.in. słodycze, maskotki, nagrody do konkursu WORD), darowizny finansowe w łącznej kwocie 3.548,66 zł. <p><u>SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność wychowawcza szkoły, Samorządu Szkolnego, Szkolnego Kola Caritas, propagowanie postaw charytatywnych: ogólnoszkolna akcja z zaangażowaniem rodziców – zorganizowanie jednej obfitej paczki dla wybranej rodziny w ramach akcji „Szlachetna Paczka”; Szkolny konkurs plastyczny „Pomaganie jest fajne”; Paczka świąteczna dla emerytowanego nauczyciela SP 4 	

w trudnej sytuacji materialnej (akcja wśród nauczycieli); Sprzedaż znaczków TPD, Zbieranie słodczy „Słodka paczka” dla dzieci w Domu Dziecka w Tomisławicach; Sprzedaż cegiełek Fundacji na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych „Pomóż i Ty”, „Wrzuć korek w nasz worek!” zbieranie nakrętek dla Mateuszka z Sieradza; „Uśmiech za znaczek” – wsparcie dzieła misyjnego; Ogólnopolska akcja charytatywna „Zaczarowany Ołówek” - zbiórka przyborów dla dzieci z krajów najuboższych; „Pomocna dłoń – zbiórka bożonarodzeniowa dla dzieci niepełnosprawnych z Domu Pomocy Społecznej przy klasztorze Sióstr Urszulanek w Sieradzu; włączenie się w akcje: Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom – Caritas Polska – sprzedaż świec w Farze; „Tak, pomagam!” wielkopostna akcja Caritas – zbiórka żywności w Biedronce; Aukcja szopek bożonarodzeniowych i kartek świątecznych wykonanych przez uczniów; Akcja poczytaj mi kolego” – uczniowie klas IV-VI czytają dzieciom z klas I-III i z sieradzkich Przedszkoli; Samopomoc na rzecz uczniów w szkole – pomoc w nauce, podczas dyżurów na przerwie.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

- pozyskiwanie sponsorów.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- Szkolny Sztab WOŚP,
- akcje charytatywne Samorządu Uczniowskiego – zbiórka nakrętek plastikowych, zbiórka pokarmu i zabawek dla zwierząt z schroniska,
- zbiórka alb komunijnych, znaczków, starych telefonów komórkowych – Pallotyńska Fundacja Misyjna „SALVATTI”,
- organizacja przez dzieci komunijne w „Białym tygodniu” zbiórki pieniędzy i przekazanie ich z rodzicami na Papieskie Dzieło Misyjne Dzieciom.

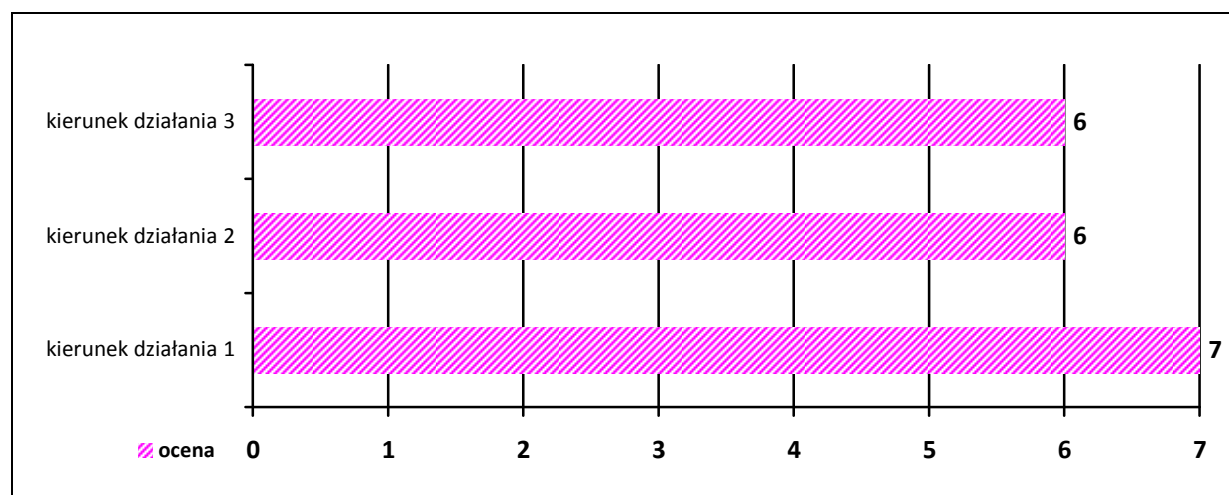
GIMNAZJUM NR 3

- uwrażliwianie młodzieży na los i potrzeby drugiego człowieka. Włączanie w realizację licznych akcji charytatywnych,
- zbiórka pieniędzy dla bardzo chorej Oliwki ze Zduńskiej Woli – inicjatywa samorządu uczniowskiego,
- zbieranie nakrętek dla niepełnosprawnego Mateusza – inicjatywa samorządu uczniowskiego.

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

- włączanie się placówki w akcje charytatywne typu Nakrętka czy Bookcrossing.

Wykres 12. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 5. i celu operacyjnego 2.

Legenda:

- 1 Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego – ocena 7.
- 2 Udostępnianie informacji o sektorze pozarządowym działającym w mieście, promowanie jego działań – ocena 6.
- 3 Propagowanie idei pomocy innym oraz pozyskiwanie darczyńców w celu możliwości jej realizacji – ocena 6.

Tabela 63. Wskaźniki monitoringowe wyznaczone do celu strategicznego 5.: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

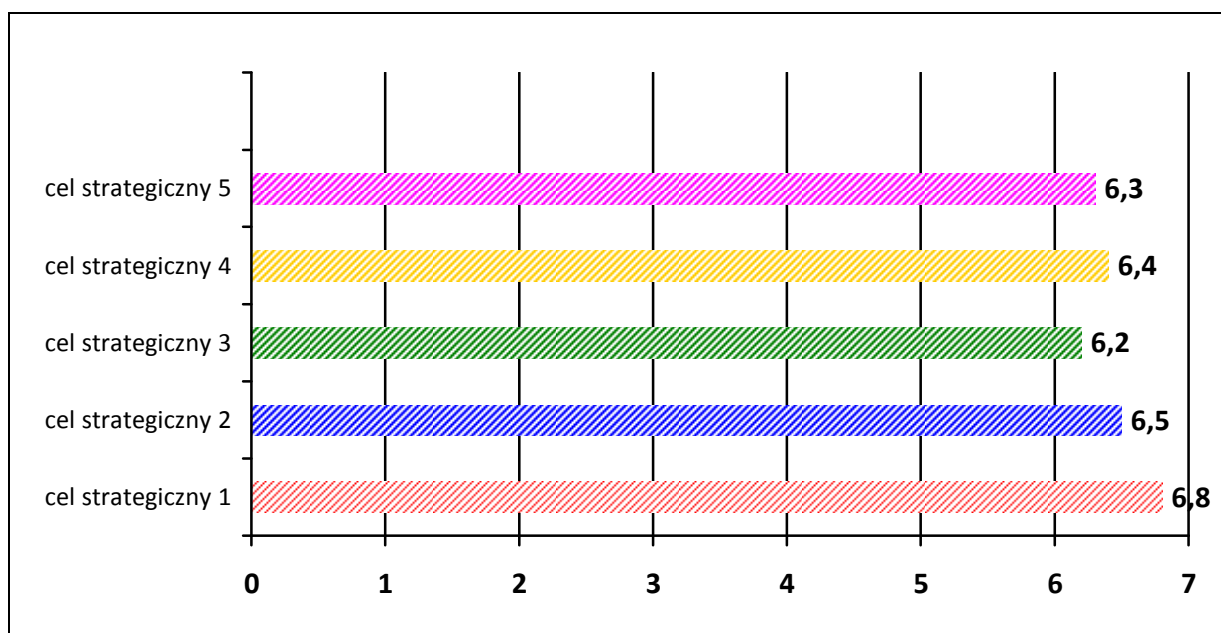
Wskaźnik monitoringowy	w 2016 r.	w 2015 r.
Liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	18	30
Liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w mieście, zajmujących się zagadnieniami z zakresu polityki społecznej	21	21
Liczba wolontariuszy w jednostkach pomocy społecznej funkcjonujących w mieście	20 (w tym 12 w Stowarzyszeniu AMAZONKA)	14
Liczba informacji zamieszczonych na stronie internetowej miasta o sektorze pozarządowym działającym w mieście, w tym promującym jego działania	63 (wg wykazu stałego)	79

3. PODSUMOWANIE

Dokonując podsumowania realizacji zapisów strategicznych w 2016 roku, należy zauważyć, że oceny stopnia wdrożenia kierunków działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów mieszczą się z reguły w przedziale między 5 a 7, natomiast oceny wdrożenia poszczególnych celów strategicznych kształtują się na poziomie od 6,2 do 6,8. Najwyżej oceniono przedsięwzięcia służące przeciwdziałaniu ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganiu ich skutkom (cel strategiczny 1 – średnia 6,8), a także wspieraniu rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży (cel strategiczny 2 – średnia 6,5). Wysoko też zostały ocenione działania mające za zadanie podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie (cel strategiczny 4 – średnia 6,4). Najniższą ocenę (choć również wysoką) otrzymały natomiast działania w obszarze utrzymania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienia im udziału w życiu społecznym (cel strategiczny 3 – średnia 6,2) oraz na rzecz rozwoju kapitału społecznego i ludzkiego (cel strategiczny 5 – średnia 6,3).

Sumując średnie oceny dla poszczególnych kierunków działań i dzieląc wynik przez liczbę wytyczonych celów strategicznych uzyskano syntetyczny wskaźnik stopnia wdrożenia strategii rozwiązywania problemów społecznych, który wyniósł 6,4 punktu (zaawansowany stopień wdrożenia). Poziom wdrożenia poszczególnych celów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 13. Ocena celów strategicznych 1-5 i celów operacyjnych dokonana w oparciu o średnią ocen działań wyznaczonych w ramach tych celów.

Legenda

Cel strategiczny 1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom – uśredniona ocena 6,8.

Cel strategiczny 2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży – uśredniona ocena 6,5.

Cel strategiczny 3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym – uśredniona ocena 6,2.

Cel strategiczny 4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie – uśredniona ocena 6,4.

Cel strategiczny 5. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego – uśredniona ocena 6,3.

Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1 „Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom” wyniosła w 2016 roku 6,8 osiągając poziom zaawansowanego stopnia wdrożenia. Najwyższą ocenę przyznano między innymi: wsparciu osób ubogich pracą socjalną, udzielaniu przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku), zabezpieczeniu potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, podejmowaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołem, podejmowaniu współpracy

z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, prowadzeniu pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, zmniejszaniu skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez MOPS, promowaniu miasta w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy, opracowywaniu i realizowaniu projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, udzielaniu przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnieniu im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego, zapewnieniu osobom bezdomnym schronienia oraz podejmowaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych. Najniższą ocenę (6) przyznano pozostałym działaniom w obszarze celu strategicznego 1: organizowaniu akcji charytatywnych na rzecz ubogich, utrzymaniu i rozwojowi w mieście zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych oraz prowadzeniu pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.

Średnia ocen stopnia wdrożenia kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2 „Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży” wyniosła w 2016 roku 6,5 również osiągając poziom zaawansowanego wdrożenia. Wśród działań, które osiągnęły pełne i skuteczne wdrożenie (ocena 7), znalazły się: udzielanie przez MOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomani i przemocą w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, kontynuowanie działalności funkcjonującego Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w Sieradzu i świetlic środowiskowych, prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie działalności przez zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.

Najniżej ocenionym kierunkiem działania w tym celu było: zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii. W 7 punktowej skali, kierunki te otrzymały 5 punktów. Pozostałe kierunki w ramach celu strategicznego 2 otrzymały notę 6.

Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 3 „Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym” wyniosła w 2016 roku 6,2 (zaawansowane wdrożenie). Najwyżej oceniono: prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi, udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym oraz niepełnosprawnym, podejmowanie współpracy z PCPR i PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Na poziomie rozpoczętego wdrożenia oceniono organizowanie w mieście specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, natomiast pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze oceniono na poziomie częściowego wdrożenia. Pozostałe kierunki w obszarze celu strategicznego 3 oceniono na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

Średnia ocen stopnia wdrożenia kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 4 „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście.” wyniosła w 2016 roku 6,4 (zaawansowane wdrożenie). Najwyżej oceniono (na 7 – pełne i skuteczne wdrożenie) oceniono: opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Stopień

wdrożenia pozostałych kierunków działania w celu strategicznym 4 oceniono na 6 (zaawansowane wdrożenie).

Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 5 „Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego” wyniosła w 2016 roku 6,3 (zaawansowane wdrożenie). Najwyżej (7 - pełne wdrożenie) oceniono: zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i dostępnych formach świadczeń pomocowych oraz realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Pozostałe kierunki w tym obszarze uzyskały 6 punktów (zaawansowany stopień wdrożenia).

ANALIZA DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH: STOSOWANYCH I MOŻLIWYCH DO ZASTOSOWANIA FORM POMOCY, DOSTĘPNOŚCI NARKOTYKÓW I DOPALACZY, TRUDNOŚCI I OSIĄGNIĘĆ WE WDRAŻANIU STRATEGII, ZREALIZOWANYCH PROGRAMÓW I PROJEKTÓW, WSKAZÓWEK DLA REALIZATORÓW ZADAŃ ORAZ INNYCH UWAG I SPOSTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH WDRAŻANIA STRATEGII

1. Działania w obliczu problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży (gry komputerowe, Internet, telefony komórkowe, inne)

a/ stosowane formy pomocy

- pomoc psychologów, psychiatrów i terapeutów,
- pomoc rodzinie w umieszczeniu dziecka w ośrodku leczenia uzależnień,
- działania profilaktyczne i prewencyjne: warsztaty, pogadanki, lekcje wychowawcze,
- przedstawianie negatywnych skutków zbyt długiego korzystania z Internetu, telefonu komórkowego i długotrwałego grania w gry komputerowe niedostosowane tematycznie do wieku odbiorcy,
- blokada odpowiednich stron internetowych, ograniczanie czasowe korzystania z komputera i z telefonu komórkowego, wprowadzane przez rodziców, zakup telefonów komórkowych dla osób w odpowiednim wieku,
- spotkania edukacyjne prowadzone przez policję,
- wprowadzenie Regulaminu używania telefonów komórkowych w szkole – wprowadza on praktyczny zakaz używania telefonu na terenie szkoły poza uzasadnionymi sytuacjami. Zamiast tego proponowane są „aktywne przerwy” oraz propagowanie kontaktów „twarzą w twarz” (Szkoła Podstawowa nr 4),
- zajęcia profilaktyczno – edukacyjne w szkołach i świetlicach środowiskowych; konsultacje i poradnictwo prowadzone przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną,
- zajęcia lekcyjne – godziny do dyspozycji wychowawcy klasy, podczas których omawiane są zagrożenia wynikające z braku kontroli podczas korzystania z gier komputerowych, Internetu, telefonów itp.,
- oferta ośrodków dla młodzieży uzależnionej,
- bieżąca praca psychologów i pedagogów szkolnych,
- porady i konsultacje specjalistów szkolnych dla rodziców na temat sposobu ochrony dzieci przed uzależnieniami,
- rozmowy prowadzone przez rodziców i najbliższe otoczenie,
- pogadanki podczas zajęć z wychowawcą,
- pomoc prawna,
- praca edukacyjno – profilaktyczna – profilaktyka trzeciorzędowa (w szkołach i świetlicach środowiskowych),
- organizacja obchodów dni bezpiecznego Internetu,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i wychowawcami.

b/ możliwe do zastosowania formy pomocy

- terapia psychologiczna dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- leczenie psychiatryczne,
- turnusy rehabilitacyjne,
- spotkania edukacyjne prowadzone przez policję,
- oferta alternatywnych form spędzania czasu wolnego w placówkach kulturalno – oświatowych oraz sportu i rekreacji (stworzenie młodzieży warunków do nawiązywania konstruktywnych relacji z grupą rówieśników, opartych na silnych, głębokich więziach),
- blokada niektórych stron internetowych, ograniczone korzystanie z gier komputerowych,
- zajęcia profilaktyczno – prospołeczne dla uczniów, ukazujące atrakcyjne i bezpieczne formy spędzania czasu wolnego, uczące właściwego funkcjonowania dzieci w świecie realnym, dostrzegania zagrożeń związanych z użytkowaniem nowych mediów,
- profilaktyka skierowana zarówno do młodzieży, jak również do rodziców, wychowawców, władz różnego szczebla poprzez prowadzenie zajęć dotyczących technologii informatycznej, zajęć z Bezpiecznego Internetu, zajęć edukacyjnych ułatwiających nauczycielom i opiekunom odnalezienie się w społeczeństwie informacyjnym,
- zajęcia lekcyjne – godziny do dyspozycji wychowawcy klasy, podczas których omawiane są zagrożenia wynikające z braku kontroli podczas korzystania z gier komputerowych, Internetu, telefonu itp.,
- oferta ośrodków dla młodzieży uzależnionej,
- porady i konsultacje specjalistów szkolnych dla rodziców na temat sposobu ochrony dzieci przed uzależnieniami,
- rozmowy prowadzone przez rodziców i najbliższe otoczenie,
- pogadanki podczas zajęć z wychowawcą,
- praca edukacyjno – profilaktyczna – profilaktyka trzeciorzędowa (w szkołach i świetlicach środowiskowych),
- organizacja obchodów dni bezpiecznego Internetu,
- rozmowy z pedagogiem szkolnym – informowanie uczniów i rodziców o podmiotach świadczących pomoc specjalistyczną,
- objęcie uczniów i rodziców wsparciem psychologiczno – pedagogicznym na terenie szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia i wspieranie zdrowia rodziny,
- propagowanie uprawiania sportu – upodobania i aspiracje młodych ludzi należy kształtować poprzez zachęcanie do aktywności ruchowej, rekreacji i turystyki oraz szeroko pojętej dbałości o zdrowie, organizowanie imprez rekreacyjnych propagujących zdrowy styl życia,
- terapia indywidualna i grupowa,
- rozszerzenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego w placówkach kulturalno – oświatowych oraz sportu i rekreacji,
- promowanie roli harcerstwa,
- udział Parafii w tym obszarze,
- organizowanie i koordynowanie grup wsparcia,
- rozwój poradni dziecięcej w Poradni Zdrowia Psychicznego, w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia,
- zestawienia bibliograficzne i spotkania edukacyjne,
- działania zmierzające do zaangażowania młodzieży w działalność społeczną na różnych szczeblach środowiska lokalnego i szkolnego (wolontariat, spotkania grup młodzieży),
- pomoc prawna.

2. Działania w obliczu problemu eurosieroctwa:

a/ stosowane formy pomocy

- wsparcie szkoły: rozmowy wspierające - pomoc psychologiczna, pedagogiczna, zajęcia świetlicowe i pozalekcyjne, ocena sytuacji dzieci (dokonywanie stałej obserwacji zachowań, frekwencji oraz postępów w nauce),
- diagnoza dzieci i współpraca z rodzicami,
- empatia wychowawców,
- motywowanie ucznia do budowania poczucia swojej wartości,
- funkcjonowanie świetlic środowiskowych,
- porady psychologa, pedagoga oraz opieka wychowawcy,
- zajęcia o charakterze terapeutycznym dla uczniów wymagających tego rodzaju wsparcia,
- monitoring frekwencji uczniów i ich postępów w nauce,
- budowanie ściślejszej współpracy z rodziną, także z rodzicem przebywającym za granicą (kontakt telefoniczny, udostępnianie dziennika w wersji elektronicznej, informowanie o postępach dzieci w nauce),
- prowadzenie bezpłatnego poradnictwa prawnego;
- opieka pracownika socjalnego i asystenta rodziny nad rodziną,
- praca socjalna.

b/ możliwe do zastosowania formy pomocy

- wsparcie szkoły: pomoc psychologiczna, pedagogiczna, zajęcia świetlicowe i pozalekcyjne, ocena sytuacji dzieci (dokonywanie stałej obserwacji zachowań, frekwencji oraz postępów w nauce),
- współpraca z rodzicami,
- pomoc rodziny (w tym poradnictwo w zakresie ustalenia rodziny zastępczej),
- empatia wychowawców,
- funkcjonowanie świetlic środowiskowych,
- współpraca jednostek właściwych oraz rodziny,
- zajęcia o charakterze terapeutycznym dla uczniów wymagających tego rodzaju wsparcia,
- budowanie ściślejszej współpracy z rodziną, także z rodzicem przebywającym za granicą,
- wsparcie terapeutyczne ze strony jednostek do tego uprawnionych,
- utworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych euro sieroctwem (dla dzieci oraz rodziców, którzy pozostali w kraju),
- zwiększenie ilości miejsc pracy w mieście i kraju,
- godne wynagrodzenie za pracę,
- szkolenie pracowników szkół i kadry MOPS,
- ułatwienie dostępu do pomocy psychologicznej i terapeutycznej w szkołach, przedszkolach oraz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- propagowanie funkcji rodziny zastępczej, uproszczenie i skrócenie procedur,
- zmniejszenie bezrobocia,
- zwiększenie opieki i monitoringu wychowawczego,
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi (m.in. z MOIK i Sądem),
- uświadamianie rodziców na temat negatywnych skutków pozostawiania dzieci – rodzice niejednokrotnie nie wiedzą, jak sobie w takiej sytuacji radzić,
- stworzenie przepisów, które jasno będą precyzowały, kto przejmuje nad dzieckiem opiekę i w zastępstwie rodziców może decydować w nagłych wypadkach,
- bezpłatne poradnictwo prawne.

3. Ocena dostępności narkotyków, dopalaczy w szkołach i miejscach powszechnie dla mieszkańców naszego miasta dostępnych (w opinii nielicznych ankietowanych):

- prowadzone diagnozy nie wskazują na dostępność narkotyków w szkole,
- młodzież przyznaje się, że poza terenem szkoły narkotyki są łatwo dostępne, m.in. u dealerów, którzy rozprowadzają je w pobliżu punktów, gdzie sprzedawane są dopalacze. Dopapalacze są dostępne w okresowo otwartych punktach (sklepach), pod nazwą innych towarów,
- łatwa dostępność narkotyków i dopalaczy drogą internetową.

4. Trudności we wdrażaniu strategii

Wpływ na ocenę stopnia realizacji zapisów strategicznych miały m.in.

- mała motywacja kadr z uwagi na niskie wynagrodzenia,
- trudności kadrowe w związku z bardzo niskimi wynagrodzeniami w pomocy społecznej,
- trudności organizacyjno – finansowe dot. zwiększenia ilości miejsc dla osób niepełnosprawnych w istniejących bądź nowopowstałych ośrodkach wsparcia,
- zbyt duży nakład obowiązków pracowników nieadekwatny do wysokości wynagrodzenia,
- trudności prawne,
- rozbudowane procedury i wymogi (trudne do wypełnienia wnioski, formularze, liczne arkusze itp.),
- brak zainteresowanych odbiorców proponowanych działań,
- brak doświadczonych specjalistów zaangażowanych i przeszkolonych w danej dziedzinie,
- brak miejsc pracy na rynku lokalnym, co powoduje bezrobocie i ubożenie społeczeństwa,
- brak odpowiedniej liczby lokali mieszkalnych (w zasobach komunalnych), w tym także socjalnych,
- trudności lokalowe instytucji, brak odpowiedniego wyposażenia,
- ograniczone środki finansowe na realizację zadań programowych, w tym zatrudnianie specjalistów,
- ograniczona i często nieodpowiednia baza lokalowa podmiotów,
- brak wsparcia w kierunku sprawnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy (asystentów, trenerów pracy),
- brak lokali odpowiednio zaadoptowanych i wyposażonych, wysokie koszty mediów,
- brak hosteli, schroniska dla bezdomnych, izby noclegowej, łaźni,
- niespójność przepisów prawa, brak przepisów wykonawczych (dot. np. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), zbyt częste zmiany w przepisach prawa, brak komentarzy do ustaw,
- ograniczone środki finansowe przeznaczone na realizację zadań,
- ograniczenia lokalowe i czasowe w szkołach spowodowane różnorodnością realizowanych zajęć programowych,
- brak chęci/woli do samorozwoju, uczestniczenia w życiu społecznym, korzystania z ofert kulturalnych, aktywizujących, rehabilitacyjnych i innych,
- ograniczenia kadrowe spowodowane niskim budżetem,
- bariery emocjonalne i natury psychicznej docelowych beneficjentów,
- częsty brak motywacji beneficjentów wykazujących wieloletnie, często dziedziczone bierne postawy społeczne do korzystania z ofert niosących wyłącznie pomoc niewymierną,
- w realizacji działań aktywizujących na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych występują trudności związane z ograniczeniami psychosomatycznymi, rodzinnymi i materialnymi,
- niedofinansowana w stosunku do potrzeb sfera pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkół,
- wymagająca wzmocnienia rola wychowawcza szkoły,
- niedoskonałość przepisów prawnych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności w kwestii dopalaczy,

- zbyt łatwa możliwość obejścia wykazu środków niebezpiecznych i zakazanych, będących w składzie dopalaczy, a tym samym nieznaczące zmienianie ich składu chemicznego by ponownie wprowadzić je do sprzedaży rynkowej,
- spadek zainteresowania pracą w usługach opiekuńczych, przyczynę takiego stanu rzeczy upatruje się w szarej strefie i w podejmowaniu pracy za granicą zwłaszcza po zdobyciu doświadczenia,
- brak osób zainteresowanych prowadzeniem działalności wolontarystycznej,
- wysokość składek członkowskich w organizacjach pozarządowych powoduje niekiedy rezygnację z członkostwa,
- konieczność pokrywania kosztów obsługi biura organizacji pozarządowej ze składek członkowskich,
- zbyt mała liczba lekarzy specjalistów w NZOZ,
- bardzo niska wycena usług psychiatryczno – psychologiczno – terapeutycznych przez NFZ,
- niepewna sytuacja lokalowa podmiotów funkcjonujących nie we własnych lokalach,
- brak działań zgodnych z Narodowym Programem Zdrowia Psychicznego,
- brak należytego finansowania oraz duże braki kadrowe szczególnie w zawodach lekarskich i terapeutycznych,
- stały wzrost liczby usług psychiatryczno – psychologicznych bez zwiększenia finansowego.

5. Osiągnięcia w realizacji strategii

W procesie wdrażania zapisów strategii w 2016 roku odnotowano wiele osiągnięć. Do największych zaliczono:

URZĄD MIASTA SIERADZA

- współfinansowano organizację spotkania mikołajkowego dla 460 dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym w kwocie 24.821 zł oraz spektaklu teatralnego i animatorów za kwotę 3.799 zł.
- w ramach „Organizacji wypoczynku wakacyjnego dla dzieci i młodzieży” dofinansowano:
  - ✓ Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Sieradzu. Wypoczynek wakacyjny dla (41 dzieci i młodzieży) w miejscowości Stegna (14.08.2016 r. – 23.08.2016 r.) w kwocie 34.465 zł,
  - ✓ Polski Komitet Pomocy Społecznej. Wypoczynek wakacyjny dla (71 dzieci i młodzieży) – w miejscowości Biały Dunajec (20.07.2016 r. – 29.07.2016 r.) w kwocie 55.092 zł,
  - ✓ organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas wakacji w ramach programu „Wakacje bez używek” dla 12.115 dzieci i młodzieży, w kwocie 98.616 zł w tym:
    - SP nr 4 dla (30 uczniów) – (półkolonie z orlikiem 2016) w kwocie 12.000 zł,
    - SP nr 10 dla (45 uczniów – (Wakacje 2016) w kwocie 15.500 zł,
    - Gimnazjum nr 3 dla (180 uczniów) - (Sieradzki Trener Osiedlowy) w kwocie 12.754 zł,
    - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sieradzu (11.860 zł) – osiedlowy animator sportowy, wakacyjny cykl turniejów piłki plażowej oraz piłki nożnej, park linowy, ścianka wspinaczkowa w kwocie 58.498 zł.
- aktywna polityka miasta na rynku nieruchomości oraz stworzenie przyjaznego klimatu inwestycyjnego, które pozwoliły na przygotowanie w Sieradzu profesjonalnej i kompleksowej oferty dla potencjalnych przedsiębiorców,
- posiadanie w ofercie uzbrojonych terenów inwestycyjnych w specjalnej strefie ekonomicznej (Podstrefa 1-7), jak również w miejskich strefach gospodarczych, które są alternatywą dla inwestycji strefowych,
- pozyskanie nowych inwestorów strategicznych „strefowych” oraz inwestycje takich firm jak: Ceramika Tubądzin III – Zakład Płytek Ceramicznych w Sieradzu, Zarecki Food Sp. z o.o. – Zakład Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego, Medana S.A., Cornette Underwear, Scanfil Poland Sp. z o.o., w Sieradzu, oraz inwestorów poza strefowych np. Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. – Centrum Logistyczne „Sieradz”,

- dzięki nowym zakładom produkcyjnym w Sieradzu w latach 2016 – 2019 utworzono i utworzy się ponad 500 nowych miejsc pracy: Ceramika Tubądzin – 221 nowych miejsc pracy (2016 – 2017), Scanfil Poland – 200 (2017 – 2018), Medana S.A. – około 20, Cornette Underwear – około 30, Zarecki Foods – 30 miejsc pracy. Wszystkie firmy działające w specjalnych strefach ekonomicznych muszą nie tylko zatrudnić deklarowaną liczbę nowych pracowników na pełnoetatowych miejscach pracy, ale również utrzymać dotychczasowe zatrudnienie w zależności od wielkości firmy w okresie od 3 do 5 lat, co daje gwarancję braku zwolnień na większą skalę,
- miasto oferuje ulgi i preferencje inwestycyjne w postaci zwolnienia podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz w podatku dochodowym w ramach inwestycji lokalizowanych na terenach objętych statusem specjalnej strefy ekonomicznej.

W ramach zadania „Terapia i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu” - dofinansowano:

- Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” na wsparcie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych i członków ich rodzin (65 uczestników) w kwocie 19.000 zł,
- sieradzkie Towarzystwa Trzeźwości „Przyjaźń” przy na wsparcie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych i członków ich rodzin (33 uczestników) w kwocie 19.000 zł.

Ponadto w ramach pomocy rehabilitacyjnej przygotowano w roku 2016 Program psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu – ponadpodstawowy z terenu miasta Sieradza (83 osoby) za kwotę 13.500 zł.

- sfinansowano w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej na kwotę 36.895,54 zł:
  - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konsultanci z zakresu psychologii i prawa) dla mieszkańców Miasta Sieradza,
  - prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
  - prowadzenie warsztatów korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- sfinansowano we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych (9) zatrudnienie psychologów dla potrzeb uczniów, rodziców, pedagogów i wychowawców w kwocie 106.243 zł .
- dofinansowano współudział w organizacji koncertu profilaktycznego pod nazwą: „Jestem trzeźwy, myślę trzeźwo” dla młodzieży gimnazjalnej oraz zakup poczęstunku dla uczestników Konferencji Profilaktycznej z okazji Ogólnopolskiego Dnia Trzeźwości w miesiącu marcu w kwocie 2.500 zł,
- dofinansowano współudział w organizacji konferencji z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom – „Nie daj się nabrać” ponadto sfinansowano zakup nagród i poczęstunku dla młodzieży gimnazjalnej – koszt przedsięwzięcia to ok. 2.000 zł,
- wydruk ulotek skierowany do rodziców z terenu miasta Sieradza dotyczący szkodliwego wpływu dopalaczy na zdrowie i życie dzieci i młodzieży,
- sfinansowano realizację programów profilaktycznych z zakresu uzależnień w szkołach podstawowych i gimnazjalnych:
  - edycję wiosenną dla (2088 uczni) w kwocie 17.175 zł,
  - edycję jesienną dla (2354 uczni) w kwocie 19.436 zł.
- udział członków Stowarzyszeń Trzeźwościowych z terenu miasta Sieradza w seminarium – ogólnopolskim programie propagującym zagadnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym pn. „Bezpiecznie – Chce się Żyć” oraz z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii w miesiącu wrześniu,
- współudział wraz z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu w organizacji konkursu wiedzy o bezpieczeństwie.

Dofinansowano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu na prowadzenie następujących świetlic:

- Świetlicę środowiskową „Promyk” dla 34 dzieci w kwocie 11.834 zł,
- Świetlicę środowiskową „U Żaków” dla 31 dzieci w kwocie 30.802 zł.

Na zadanie „Działalność świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień” dofinansowano:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” przy SPI nr 8 w Sieradzu na prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży (80 osób) w kwocie 33.797 zł,
- Zgromadzenie SS Urszulanek SJK - Świetlica Środowiskowa „Świąteczko Dzikuska” na prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży (25 osób) w kwocie 31.000 zł,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci na prowadzenie świetlicy środowiskowej w Sieradzu przy ul. Aleja Pokoju 11C dla dzieci i młodzieży (20 osób) w kwocie 32.200 zł,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” na prowadzenie świetlicy środowiskowej przy SOSW w Sieradzu przy ul. Krakowskie Przedmieście 58 dla dzieci i młodzieży (20 osób) w kwocie 28.000 zł.

W ramach zadania **„Organizacja Turnusów Terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych”** dofinansowano:

- Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” na organizację obozu terapeutycznego w Załęczu Wielkim (8 uczestników) w kwocie 6.500 zł,
- Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” na organizację obozu terapeutycznego w miejscowości Sieradz-Męka (10 uczestników) w kwocie 6.500 zł.

W ramach zadania **„Edukacja z zakresu profilaktyki uzależnień”** dofinansowano:

- Stowarzyszenie Abstynentów „Przystań” na organizację Pikniku Trzeźwościowego „Pożegnanie Lata 2016” (ok. 80 beneficjentów) w kwocie 2.000 zł,
- Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „Przyjaźń” na organizację X Amatorskiego Turystycznego Rajdu Samochodowego (14 załóg – ok. 150 beneficjentów) w kwocie 2.000 zł,
- przeprowadzono szkolenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Sieradza łącznie dla 200 nauczycieli za kwotę 7.600 zł,
- program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie. Adresaci programu – Mieszkańcy z terenu miasta Sieradza w wieku 65 lat i więcej. Ogółem w ramach programu zaszczepiono 400 osób, w tym 237 kobiet i 163 mężczyzn. Kwota wykorzystana na realizację programu – 13.960 zł.
- program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku. *Adresaci programu* – Dzieci z terenu miasta Sieradza urodzone w 2008 r. Ogółem w programie uczestniczyło 293 dzieci. Kwota wykorzystana na realizację programu – 18.166 zł.
- program profilaktyczno – edukacyjny przeciwdziałania zachorowalności na cukrzycę. Adresaci programu – Młodzież z I klas szkół gimnazjalnych. Badania prowadzono w trzech szkołach Gimnazjalnych na terenie Miasta Sieradza. Łącznie przebadano 253 uczniów. Kwota wykorzystana na realizację programu – 2.012 zł.
- program profilaktyczno - edukacyjny wykrywania raka piersi dla dziewcząt w okresie dojrzewania (nauka samobadania piersi). Adresaci programu – Dziewczęta z III klas szkół gimnazjalnych. Ogółem w programie uczestniczyło 106 dziewcząt oraz personel nauczycielski. Kwota wykorzystana na realizację programu – 1.540 zł.
- program profilaktyczno – edukacyjny pn: „ZDROWE ODŻYWANIE”. Adresaci programu – Dzieci z VI klas szkół podstawowych. Ogółem w programie uczestniczyło 400 dzieci. Kwota wykorzystana na realizację programu – 50 zł.
- program profilaktyki raka piersi – USG dla kobiet z terenu miasta Sieradza. Adresaci programu – Kobiety w wieku od 30 do 49 roku życia z terenu miasta Sieradza. Ogółem w programie uczestniczyło 454 kobiety. Kwota wykorzystana na realizację programu – 24.970 zł.
- program aktywności ruchowej 60+. Adresaci programu – Mieszkańcy z terenu miasta Sieradza w wieku 60 lat i więcej. Realizator – NZOZ „ZDROWIE” Sp. z o.o. ZDROWIE w Sieradzu. Ogółem w programie uczestniczyło: 120, w tym: 110 kobiet i 10 mężczyzn. Kwota wykorzystana na realizację programu – 24.650 zł.

Ponadto w ramach programów profilaktycznych został wyprodukowany materiał edukacyjny z zakresu ochrony zdrowia dotyczący badań mammograficznych i cytologicznych w życiu kobiety – koszt emisji 2.994 zł.

- sfinansowano produkcję i emisję w sieci Telewizji Kablowej w Sieradzu materiału filmowego z zakresu ochrony zdrowia. Koszt trzech emisji to 5.208 zł.
- sfinansowano realizację programów profilaktycznych z zakresu uzależnień w szkołach podstawowych i gimnazjalnych:
  - edycję wiosenną dla (2088 uczniów) w kwocie 17.175 zł,
  - edycję jesienną dla (2078 uczniów) w kwocie 19.436 zł.

Sfinansowano alternatywne formy spędzania czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu miasta Sieradza:

- organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas ferii zimowych dla (1663 dzieci) w kwocie 19.415 zł,
- organizację zajęć sportowo rekreacyjnych podczas wakacji w ramach programu „Wakacje bez używek ” dla (375 uczniów) w kwocie 40.119 zł w tym:
  - SP nr 4 dla (30 uczniów) – (półkolonie z orlikiem 2016),
  - SP nr 10 dla (45 uczniów) – (Wakacje 2016),
  - Gimnazjum nr 3 dla (180 uczniów) - (Sieradzki Trener Osiedlowy),
- dofinansowano działania realizowane przez MOPS w Sieradzu:
  - wycieczki dla (20 uczestników) niepełnosprawnych Warsztatów Terapii Zajęciowej w kwocie 6.000 zł,
  - organizację rodzinnego turnusu wypoczynkowego wspólnoty „Wiara i Światło” dla osób niepełnosprawnych z rodzicami – opiekunami indywidualnymi łącznie (22 osoby) kwocie 2.667 zł,
  - organizację Rodzinnego Pikniku Integracyjnego o charakterze sportowo – rekreacyjnym dla (około 200 osób, dzieci i młodzieży specjalnej troski wraz z rodzinami) w kwocie 3.462 zł,
- dofinansowano działania realizowane przez MOSIR w Sieradzu w kwocie 58.498 zł:
  - ferii z MOSIR-em (ok. 500 dzieci i młodzieży),
  - osiedlowego animatora sportowego (1.700 dzieci i młodzieży),
  - wakacyjnego cyklu turniejów piłki plażowej (40 dzieci i młodzieży),
  - wakacyjnej ligi osiedlowej - piłki nożnej (120 dzieci i młodzieży),
  - parku linowego (ok.5.000 uczestników),
  - ścianka wspinaczkowa (ok. 5.000 uczestników),
- dofinansowano działania realizowane przez Straż Miejską w Sieradzu:
  - wyjazd dzieci z terenu miasta Sieradza do Wrocławia w miesiącu lipcu w kwocie 1.500 zł.
- dowożenie dzieci do szkoły. Dowożeniem objętych zostało blisko 200 uczniów. Zadanie to realizowane jest przez:
  - zakup biletów MPK – migawek dla uczniów,
  - wynajęcie zbiorowego środka transportu dla uczniów ze Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 8w Sieradzu – wykonanie 209.441,68 zł.

W roku 2016 Referat Drogownictwa Urzędu Miasta Sieradza zarządzał siecią dróg gminnych oraz wewnętrznych będących własnością Miasta Sieradza. W ramach przydzielonych środków finansowych wykonano:

- odwodnienie chodnika Grota Roweckiego 3 (w szczycie budynku), oraz odwodnienie parkingu przy ul. Piastowskiej obok Szkoły Muzycznej wraz z nową nawierzchnią mineralno - bitumiczną,
- wymianę nawierzchni chodników: Aleja Pokoju 1 (przy budynku Ruchu), ul. Armii Krajowej 20 i 22, ul. Braterstwa Broni (przy Smaczku), ul. Sikorskiego 5, ul. Pułaskiego, ul. Wierzbowej, ul. Pogorzelskiego, Placu Wojewódzkim (na dojściu do DH Warta od strony ul. Kościuszki) i w ul. Partyzantów łącznie z wymianą nawierzchni jezdni,

- prace konserwacyjne na mostach w ulicach: Wierzbowej, Portowej, Podrzecze, Obwodowej i Dolnej,
- prace konserwacyjne nawierzchni dróg dojazdowych do bloków przy ul. Łokietka (z uwagi na warunki atmosferyczne część prac zostanie wykonana w 2017 r.),
- wzmocnienie nawierzchni ul. Glinianki (z uwagi na warunki atmosferyczne część prac zostanie wykonana w 2017 r.),
- utrzymanie zimowe dróg gminnych,
- remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg,
- remonty tłuczniami i destruktem nawierzchni odcinków dróg w tym między innymi: w ul. Ceramicznej, na parkingu przy ul. Piastowskiej 12, Jana Pawła II,
- profilowania dróg nieutwardzonych.

Ponadto:

- opracowano kosztorysy na wykonanie remontów cząstkowych i remontów dróg tłuczniami i profilowań, wykonanie remontów nawierzchni chodników, wykonanie remontów poprzez ułożenie nakładek bitumicznych, pełniono nadzór inwestorski nad robotami utrzymaniowymi na drogach, uregulowano składkę ubezpieczeniową OC – majątku drogowego,
- utrzymywano we właściwym stanie technicznym oznakowanie pionowe i poziome oraz wprowadzano nowe oznakowanie zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Bezpieczeństwa Ruchu,
- książki dla dróg gminnych i roczne przeglądy techniczne dróg.

Wydano łącznie 353 decyzje w tym:

- 129 decyzji administracyjnych w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu prowadzenia robót w pasie drogowym w celach nie związanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg,
- 66 decyzje administracyjne w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej nie związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
- 10 decyzji w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych w celu umieszczenia w pasie drogowym reklam,
- 13 decyzji administracyjnych w związku z zajęciem pasa drogowego dróg gminnych na prawach wyłączności,
- 135 uzgadniających lokalizację urządzeń w pasach drogowych dróg gminnych.

Podpisano 18 umów w tym:

- 4 umów na wydzielenie miejsca parkingowego dla osoby niepełnosprawnej na prawach wyłączności,
- 7 umów na zajęcie pasa drogowego dróg wewnętrznych,
- 7 umów na umieszczenie urządzeń w pasach drogowych dróg wewnętrznych.

Ponadto Referat Drogownictwa realizował zadanie inwestycyjne:

- „Kompleksowy remont i przebudowa systemu oświetlenia drogowego na terenie miasta Sieradza.” W ramach zabezpieczonych środków finansowych przebudowano oświetlenie uliczne w os. Jaworowe, ul. Pułaskiego, ul. Braterstwa Broni (przy Smaczku) oraz na skrzyżowaniu ul. Jana Pawła II i ul. 1 Maja. Wykonawcą prac był EL-MAR Sp. z o. o. z siedzibą w Toruniu,
- „System informacji wizualnej Sieradza”. W ramach wydatkowanej kwoty zamontowano w pasach drogowych tablice kierunkowe naprowadzające do ważnych punktów turystycznych miasta zgodnie z projektem pn: „Opracowanie systemu informacji turystycznej na terenie miasta Sieradza z uwzględnieniem celów turystycznych znajdujących się poza miastem”. Wykonawcą prac był ZPG Jonkowo,
- „Zagospodarowanie terenu przy Pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego w Sieradzu”. W ramach wydatkowanej kwoty przebudowano oświetlenie, wykonano nowe posadzki, założono zieleni, zamontowano kosze, ławki i maszt. Wykonawcą prac był Zakład Usług Komunalnych B&J PABICH ze Zduńskiej Woli.

W ramach zakupów inwestycyjnych zakupiono i zamontowano 12 wiat przystankowych w ulicach: Krakowskie Przedmieście (2 sztuki), Broniewskiego (2 sztuki), Targowa (2 sztuki), Polskiej Organizacji Wojskowej (2 sztuki), Aleja Pokoju (1 sztuka), Uniejowska (1 sztuka), Wyzwolenia (1 sztuka), Podgórze (1 sztuka).

- podjęto działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drogach poprzez remonty i modernizację dróg i chodników oraz oświetlenia.
- na realizację zadań publicznych w 2016 roku z budżetu miasta przeznaczono kwotę 703.627 zł,
- organizacje pozarządowe zaangażowały się w realizację zadań publicznych z udziałem dotacji Urzędu Miasta – środki finansowe własne w kwocie niespełna 130.000 zł. Przy realizacji zadań współfinansowanych ze środków Miasta Sieradza pozyskano środki finansowe z innych źródeł w wysokości jedynie niecałe 27.700 zł,
- wkład osobowy wyceniono na kwotę 37.144 zł, zadania na które udzielono dotacji dotyczyły: organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży – 89.557 zł, realizacji przedsięwzięć promujących dziedzictwo kulturowe – 22.000 zł, imprez kulturalnych o charakterze środowiskowym, lokalnym i ponadlokalnym – 36.070 zł, upowszechniania i promocji lokalnej twórczości ludowej – 10.000 zł, organizacja projektów kulturalnych związanych z obchodami Dni Sieradza – 20.000 zł, zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych – 159.500 zł, organizacji imprez sportowych – 135.000 zł, organizacja imprez rekreacyjnych – 14.870,86 zł, upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej – 16.500 zł, integracje przez sport i zabawę – 15.000 zł, działalności świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień – 125.000 zł, terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu – 38.000 zł, organizacji turnusów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych – 13.000 zł, edukacji z zakresu profilaktyki uzależnień – 4.000 zł. Popularyzacja turystyki i krajoznawstwa – 20.000 zł.

UM WYDZIAŁ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I INWESTYCJI

- podjęto działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drogach poprzez remonty i modernizację dróg i chodników oraz oświetlenia.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

- funkcjonowanie w ramach MOPS Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Domu Dziennego Pobytu, Jadłodajni, Ośrodka Adaptacyjnego, Warsztatu Terapii Zajęciowej, świetlic środowiskowych, mieszkania interwencyjnego,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego np. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- zatrudnianie w MOPS asystentów rodziny, psychologów, prawników,
- funkcjonowanie w MOPS grupy wsparcia dla ofiar przemocy,
- mieszkania interwencyjne dla ofiar przemocy domowej,
- rehabilitacja ruchowa i społeczna oraz integracja osób niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach prowadzonych w Ośrodku Adaptacyjnym,
- rozwój Warsztatu Terapii Zajęciowej,
- propagowanie działalności Świetlic Środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- organizowanie wypoczynku zimowego i letniego w ramach świetlicy zimowej i wakacyjnej,
- organizacja Rodzinnego Pikniku Integracyjnego, Pikniku Informacyjno – Promocyjnego „MOPS i Partnerzy”,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach zajęć prowadzonych w Placówkach Wsparcia Dziennego - Świetlicach Środowiskowych MOPS,
- działania w obrębie aktywizacji zawodowej i usamodzielniania osób i rodzin – współpraca w tym obszarze z PUP, WUP CiPKZ, OHP, CEiPM OHP.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

- funkcjonowanie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Punktu Interwencji Kryzysowej z poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i w zakresie terapii uzależnień skorzystało około 100 mieszkańców Sieradza,

- z pomocy udzielanej w ramach programu pilotażowego PFRON „Aktywny samorząd” skorzystało 27 osób,
- objęcie usługami w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy w Rożdżalich 16 mieszkańców Sieradza,
- dofinansowywanie m.in. dla mieszkańców miasta przez PCPR turnusów rehabilitacyjnych (85 osób), do likwidacji barier architektonicznych (5 osób), 1 do likwidacji barier w komunikowaniu się (12 osób), do likwidacji barier technicznych (6 osób), zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (215 osób), dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki - 7 organizacji pozarządowych obejmujących swoimi działaniami m.in. mieszkańców Sieradza,
- umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej 40 osób z terenu Sieradza,

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- opracowano dokumentację techniczną, uzyskano pozwolenie na budowę i ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy robót na budynek pięciokondygnacyjny, trzyklatkowy, podpiwniczony, wyposażony w windy, o mieszkaniach 2 i 3 pokojowych. Teren wokół wyposażony będzie w elementy małej architektury i plac zabaw. Oddanie obiektu do eksploatacji przewidywane jest w połowie 2018 r. W budynku znajdować się będą lokale dla 40 rodzin,
- wykonano dokumentację techniczną, wizualizację graficzną i złożono dokumenty w celu uzyskania pozwolenia na budowę „Domku Myśliwskiego” przy J. Pawła 41 A, z przeznaczeniem na potrzeby integracji środowiska spółdzielców oraz wynajmu niekomercyjnego,
- aktywizacja osób w wieku poprodukcyjnym i osób niepełnosprawnych, zapewnienie rozwoju zainteresowań najmłodszych mieszkańców zasobów SSM.

PRZEDSZKOLE NR 1

- oszczędne korzystanie z wody i prądu, ograniczenie przez rodziców palenia papierosów, przestrzeganie przepisów pieszego ruchu drogowego, segregacja odpadów, zbiórka plastikowych nakrętek, wprowadzenie zdrowych produktów do codziennej diety.

PRZEDSZKOLE NR 4

- bezpieczna i przyjazna uczniowi szkoła (brak poważnych problemów wychowawczych i zgłoszeń, np. związanych z uzależnieniami, przemocą),
- wysokie wyniki dydaktyczne,
- organizacja kształcenia specjalnego,
- aktywna i wszechstronna działalność dydaktyczno – wychowawcza oraz organizacja zajęć pozalekcyjnych – różne formy, wiele wyjść i wyjazdów; pisanie projektów i pozyskiwanie finansowych środków zewnętrznych,
- podnoszenie przez zdecydowaną większość grona nauczycieli kwalifikacji; udział w licznych szkoleniach; posiadanie przez wybranych nauczycieli kwalifikacji do prowadzenia zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- posiadanie dobrej bazy lokalowej, zaplecza sportowego (boiska Orlik); estetyka otoczenia szkoły – dużo zieleni; parking szkolny; korzystne usytuowanie wejścia szkoły w spokojnym miejscu wolnym od wzmożonego ruchu ulicznego.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

Współpraca:

- z Urzędem Miasta w zakresie:

- zabezpieczenia środków finansowych na realizację działań profilaktycznych. W edycji wiosennej uczniowie z klas IV – VI obejrzeni spektakl profilaktyczny „Dzieci sieci – dzieci aktywne online,
- zorganizowania spotkania świątecznego. Do udziału w spotkaniu zostało wytypowanych 136 uczniów z klas I – VI. Uczniowie otrzymali paczki ze słodyczami,
- typowania uczniów do udziału w koloniach, które odbyły się w miejscowości Biały Dunajec (40 uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym, w tym 12 dzieci ze średnią ocen powyżej 4,1),
- organizacji półkolonii „Wakacje 2016” (35 uczniów z SP 10 oraz 10 dzieci z SP 9),

- z Kuratorium Oświaty:

- typowanie 4 uczniów do wypoczynku letniego finansowanego przez Łódzkiego Kuratora Oświaty,
- z **Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną** w zakresie diagnozowania uczniów oraz wspierania ich o diagnozę),
- z **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** w zakresie wsparcia dzieci przebywających w rodzinie zastępczej (6 dzieci) oraz przygotowanie pisemnych informacji na temat funkcjonowania uczniów. Pedagog uczestniczył w spotkaniach PCPR – u w celu oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- z **Sądem Rejonowym** (przygotowano 2 pisma informujące o sytuacjach uczniów),
- z **kuratorami sądowymi**, którzy uzyskali informacje na temat funkcjonowania uczniów oraz współpracy z rodzinami dzieci (rodziny 6 uczniów objęte są opieką kuratorską). Odbyły się cykliczne spotkania z kuratorami sądowymi,
- z **Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej** w zakresie dożywiania (średnio 20 uczniów korzystało z finansowanych obiadów),
- z **Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej** (proszono o interwencje i objęcie opieką 2 rodzin). Pedagog brał udział w 2 spotkaniach roboczego zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- z **Komendą Powiatową Policji** w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom (prelekcje dla uczniów wybranych klas IV-VI na temat bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej dzieci, konkurs Akademia Bezpieczeństwa dla klas II),
- z **Muzeum Okręgowym w Sieradzu** – uczniowie obejrzały wystawy stałe i czasowe, uczestniczyli w zajęciach terenowych w Skansenie Sieradzkim,
- z **Agencją Rynku Rolnego** (mleko otrzymywało średnio 933 uczniów z klas I – VI, a owoce i warzywa 528 dzieci z klas I – III),
- z **Biblioteką Pedagogiczną** – spotkania z pracownikami, warsztaty,
- z **WFOŚiGW** w zakresie finansowania środków na realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej. Opracowano program „Odkrywczy zielonej energii”. Uczniowie z klas I – VI wzięli udział w konkursach, przedstawieniach, wycieczkach ekologicznych,
- z **Oddziałem Terenowym Sieradzkich Parków Krajobrazowych w Sieradzu** – uczniowie z klas I – VI uczestniczyli w zajęciach proekologicznych nt. selektywnej zbiórki odpadów, badania stanu czystości środowiska naturalnego, biologii ptaków Załęczańskiego Parku Krajobrazowego,
- z **nadleśnictwem Złoczew** – odbył się cykl zajęć w klasach I – VI poświęconych roli i znaczeniu lasów w środowisku naturalnym,
- z **Centrum Edukacji Ekologicznej** – uczniowie z klas I – VI brali udział w warsztatach nt. „Stanu czystości wód rzeki Warty”,
- z **Sanepidem** – realizacja programu profilaktycznego mającego na celu przeciwdziałanie gruźlicy. Uczniowie brali udział w konkursie „Zadbaj o swoje płuca”,
- z **Instytutem Pamięci Narodowej** – uczniowie klas VI mieli możliwość obejrzenia wystawy „Zbrodnia katyńska”,
- z **Bractwem Rycerskim** – dzieci z klas IV – VI uczestniczyli w żywej lekcji historii na temat: „Mieszko I i Wikingowie”,
- z **Oddziałem Polskiego Związku Łowieckiego w Sieradzu** (pogadanki),
- z **Sieradzką Spółdzielnią Mieszkaniową** w celu pozyskania funduszy na organizację Festynu charytatywnego,
- z **Towarzystwem Przyjaciół Dzieci** – rozprowadzono znaczki „Pomagam, bo tak trzeba”.
  - szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie spraw wychowawczych na następujące tematy:
    - „Reagowanie na łamanie dyscypliny podczas lekcji”,
    - „Pomoc ofiarom dokuczania w szkole”,
    - „Kształtowanie postaw prospołecznych. Jak uczyć uczniów odpowiedzialności”,

- dyrekcja, nauczyciele, pedagog szkolny uczestniczyli w licznych warsztatach, szkoleniach, konferencjach służących podniesieniu poziomu i jakości edukacji, wzmocnieniu kompetencji wychowawczych do pracy z dzieckiem i jego rodziną,
- organizacja w szkole zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, zajęć socjoterapeutycznych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć rewalidacyjnych,
- opracowano atrakcyjną ofertę planu zajęć pozalekcyjnych wynikającą z diagnozy potrzeb. Uczniowie korzystali z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych. Były to sekcje sportowe, chór, trening ortograficzny, koło informatyczne, plastyczne, techniczne, teatralne, matematyczne, koła języków obcych: angielskiego, a także koło historyczne, czytelnicze, recytatorskie, zajęcia taneczne, zajęcia rozwijające twórcze myślenie, zajęcia edukacyjne rozwijające twórczą aktywność dziecka w zakresie matematyki i języka polskiego. Nauczyciele organizowali rajdy, wycieczki, turnieje,
- uczniowie w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieli zorganizowane pogadanki na temat odpowiedzialności małoletnich w sytuacji niepożądanych zachowań. Spotkania były przeprowadzone przez wychowawców, pedagoga oraz pracowników Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu,
- organizacja wypoczynku w trakcie ferii zimowych, wakacji,
- organizacja debat, konkursów, zawodów.

GIMNAZJUM NR 2

- w roku szkolnym 2015/2016 w wyniku działań prowadzonych przez szkołę we współpracy z matką ucznia, uczeń uzależniony od substancji odurzających podjął terapię w placówce leczenia uzależnień.

GIMNAZJUM NR 3

- udział uczniów w ogólnopolskiej akcji „Podziel się posiłkiem”,
- udział uczniów w Świątecznej zbiórce żywności na rzecz osób potrzebujących,
- wieloletnia współpraca szkoły ze stowarzyszeniem „Dary Losu”,
- zapewnienie dożywiania uczniów w formie obiadów – stołówka szkolna,
- wszyscy uczniowie klas pierwszych i drugich (233 osoby) otrzymały w ramach dotacji celowej podręczniki i ćwiczenia,
- udział uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym w programie „Ferie z piłką”,
- sfinansowanie przez Radę Rodziców wyjazdu uczennicy na zagraniczny turniej koszykówki.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH

- usprawnienie poprzez kulturę i integrację,
- organizacja pokazów filmów z audio deskrypcją,
- organizacja spotkań integracyjnych,
- rehabilitacja społeczna poprzez kursy i szkolenia,
- aktywizacja społeczna/zawodowa/rozwój osobisty poprzez pomoc w doborze właściwego specjalistycznego sprzętu,
- organizacja spotkań kulturalnych, imprez sportowych.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

- biblioteka swoim czytelnikom (w tym dzieciom, młodzieży, dorosłym, seniorom, osobom niepełnosprawnym), z których 75% to mieszkańcy Sieradza, w 2016 r. wypożyczyła blisko 118.439 tyś. jednostek inwentarzowych swoich zbiorów. Na miejscu, w czytelniach dla dorosłych i dla dzieci, udostępniono 1.616 wol. księgozbioru podręcznego, regionalnego, informacyjnego, 445 wol. czasopism oprawnych, 13.645 czasopism bieżących oraz 2.288 jednostek zbiorów specjalnych. Z 12 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu skorzystało 4.442 osób, z sieci bezprzewodowej wi-fi – 86. Udzielono 1.432 informacji oraz pomocy w poszukiwaniu materiałów na określony temat, także w zasobach Internetu.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

- prowadzenie pracy socjalnej z Mieszkańcami,

- zapewnienie całodobowych usług opiekuńczych dla Mieszkańców,
- zapewnienie usług wspomagających,
- zapewnienie dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego dla Mieszkańców,
- zapewnienie kontaktów z otoczeniem poprzez prowadzenie terapii zajęciowej i zajęć kulturalno – oświatowych dla Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Sieradzu. Mieszkańcy DPS uczestniczyli w spotkaniach i imprezach kulturalno – oświatowych organizowanych na terenie miasta Sieradza. Dla Mieszkańców organizowane były wycieczki, spotkania integracyjne, zabawy taneczne.

6. Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować w 2016 roku

W Sieradzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, w ramach działalności społeczno – kulturowej i oświatowej:

- dla dzieci: Koło Teatralne – brak chętnych,
- dla dorosłych: Yoga – zawieszona od XII 2016 r. – brak chętnych,
- dla dorosłych: język angielski – brak chętnych.

W ramach inwestycji:

- nie opracowano dokumentacji technicznej na wykonanie parkingu w rejonie budynku przy ul. Władysława Łokietka 39 ze względu na brak stanowiska Urzędu Miasta Sieradza w sprawie zbycia terenu, na którym miałyby być wykonany parking.

W Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS w Sieradzu nie doszło do skutku:

- poszerzenie bazy lokalowej,

W Sieradzkim Klubie AMAZONKA nie udało się zrealizować terapii psychologicznej.

W Niepublicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Mark-Med. - brak rozwoju działań Zespołu Leczenia Środowiskowego.

7. Zrealizowane programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych

W 2016 roku zrealizowano poniżej przedstawione programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych:

MOPS

- „Projekt „Rodzina Razem” – jest skierowany do grup docelowych z obszaru Gminy Miasta Sieradz – 30 rodzin, osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego i jednocześnie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych). Celem głównym jest zwiększenie dostępu do usług specjalistycznych dla 30 rodzin,
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Sieradza na lata 2014 – 2017 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przed przemocą; program skierowany do rodzin zagrożonych pojawieniem się przypadków przemocy ze strony członków rodziny, ofiar i świadków przemocy w rodzinie (współmałżonków, partnerów, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, służb i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, społeczności lokalnej – mieszkańców Sieradza,
- Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sieradza na lata 2014-2017 – ograniczenie używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Miasta Sieradza; program skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej, rodziców i opiekunów, pracowników oświaty, pracowników służb, instytucji oraz członków organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, społeczności lokalnej,

- w Sieradzu realizowany jest również Program Wspierania Rodziny dla Miasta Sieradza na lata 2014 - 2016.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

- z pomocy udzielanej w ramach programu pilotażowego PFRON „Aktywny samorząd” skorzystało 27 osób.

SIERADZKI KLUB „AMAZONKA”

- zrealizowano 2 projekty integracyjne - sfinansowane ze środków własnych,
- zrealizowano 4 projekty o charakterze integracyjno – rekreacyjnym z dofinansowaniem ze środków PFRON oraz 1 projekt dofinansowany przez Urząd Miasta.

PROKURATURA REJONOWA

- działania związane z realizacją pomocy ofiarom przemocy w ramach programu „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Celem programu jest pomoc osobom, które doznały przemocy, także w zakresie doradztwa. Beneficjenci – adresaci obszaru działań Prokuratury Rejonowej.

ZAKŁAD KARNY

- Klub Pracy – 8 edycji dla 82 skazanych,
- Aktywizacja zawodowa – 3 edycje dla 29 osadzonych,
- Kursy zawodowe – 4 dla 40 osadzonych,
- Program wg Modelu the Duluth dla sprawców przemocy w rodzinie – 4 osoby,
- Program z zakresu przeciwdziałania przemocy „ART.” – 4 edycje dla 44 osób,
- Program z zakresu przeciwdziałania przemocy „Moje emocje” – 2 edycje dla 29 osób,
- Program z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Stop przemocy ...” – 2 edycje dla 22 osadzonych,
- Program z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom „Piję odpowiedzialnie” – 4 edycje dla 54 osób,
- Program z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom „Dopalacze ryzyko upadku” – 4 edycje dla 52 osadzonych,
- Program z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom „Wybieram wolność” – 5 edycji dla 65 osadzonych,
- Program z zakresu integracji rodzin „Tato wróć do mnie” – 2 edycje dla 20 osadzonych,
- „Szczęśliwa rodzina” – 1 edycja dla 8 osób,
- Program z zakresu kształtowania umiejętności społecznych i poznawczych kierowany do osób w podeszłym wieku „Wiem czego chcę” – 1 edycja dla 10 osób,
- Program z zakresu kształtowania umiejętności społecznych i poznawczych kierowany do osób w młodym wieku „Młodzi wiekiem bogaci doświadczeniem” – 1 edycja dla 20 osób,
- Program z zakresu promocji zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom „Żyję zdrowo” – 6 edycji dla 67 osób.

POWIATOWY URZĄD PRACY

- PUP w Sieradzu realizował projekt pn. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sieradzkim (II) w ramach **Działania 1.1** „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe” – **Poddziałanie 1.1.2** „Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt skierowany był do osób młodych w wieku do 30 r. życia (do dnia ukończenia 30 roku życia (do dnia 30 urodzin) bez pracy, zarejestrowanych w PUP, jako bezrobotne, (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET. Za osobę z kategorii NEET uznaje się osobę młodą w wieku do 30 lat, która spełnia łącznie trzy warunki:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo);

- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym – nauka w systemie dziennym);

- nie szkoli (tj. czy brała ona udział w szkoleniu, finansowanym ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni).

- PUP w Sieradzu realizował projekt pn. Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie sieradzkim (II) współfinansowany z EFS w ramach Osi priorytetowej VIII „Zatrudnienie” Działanie VIII.1 „Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia przez powiatowe urzędy pracy.” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego Projekt skierowany jest do osób po 29 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP, jako bezrobotne, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: osób po 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach.

Wsparcie aktywizacyjne skierowane było do osób bezrobotnych, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdowały się w grupie pierwszej (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiej (tzw. wymagający wsparcia) oddalenia od rynku pracy.

Ponadto w roku 2016, Powiatowy Urząd Pracy w Sieradzu zrealizował niżej wymienione programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych:

1. Program z rezerwy ministra dla bezrobotnych POW. 50 roku życia.
2. Programy z rezerwy ministra dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w np. 49 pkt 2 – 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
3. Programy z rezerwy ministra dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w np. 49 pkt 2 i 4 – 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
4. Program Zlecenie Działań Aktywizacyjnych dla długotrwale bezrobotnych, dla których jest ustalony profil II lub III pomocy.

SIERADZKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

- projekt pn. „Aktywnie pomagam sobie i innym” – celem projektu było ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych; beneficjenci to osoby w wieku emerytalnym i osoby niepełnosprawne zamieszkujące na terenie miasta Sieradza (członkowie Klubów Seniora i zespołów seniorów SSM, osoby zaprzyjaźnione, organizacje społeczne współpracujące z SSM).

STOWARZYSZENIE „DARY LOSU”

- realizacja programu profilaktycznego z zakresu przeciwdziałania agresji, uzależnieniom, „Przeciwdziałanie zagrożeniom”,
- zajęcia psychologiczne – pedagogiczne i socjoterapeutyczne.

Beneficjentami byli uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym, z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnych wychowawczo.

POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH

- w ramach Sekcji Koneserów Sztuki Koła Terenowego PZN „Oko Wyobraźni” organizowano cykliczne pokazy filmów z audio deskrypcją,
- w ramach Sekcji Warcabowej organizowano integracyjne spotkania warcabowe; zorganizowano integracyjny turniej warcabowy; beneficjentami byli głównie członkowie Koła Terenowego PZN z Sieradza; beneficjentami rozgrywek warcabowych były także osoby z innymi niepełnościami.

NIEPUBLICZNY SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ MARK – MED

- utworzenie placówki kompleksowo zajmującej się działaniami psychiatryczno –psychologicznymi na terenie miasta Sieradza i okolic, co pozwala na redukcję stygmatyzacji, wzrost dostępności, większą efektywność w działaniach. Beneficjenci – mieszkańcy Sieradza i okolic.

Szkoły i przedszkola: opracowanie i realizacja wielu projektów i programów, dzięki którym możliwe było wyposażenie dzieci w wiadomości i umiejętności niezbędne do ich wszechstronnego i prawidłowego rozwoju:

PRZEDSZKOLE NR 1

- program „Jesteśmy bezpieczni na drodze i w przedszkolu” – jak zachować się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu,
- program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”: wzrost świadomości rodziców zakresie ochrony dzieci przed bezpośrednim kontaktem z dymem papierosowym,
- program „Zdrowo jemy, zdrowo żyjemy” – wpływ prawidłowego żywienia dla zdrowia,
- program „Z ekologią za pan brat” – konieczność ochrony środowiska naturalnego i segregacji odpadów,

Podczas realizacji programów i zaplanowanych przedsięwzięć dzieci i ich rodzice brali udział w różnorodnych formach:

- kolorowy tydzień – zachęcanie do spożywania owoców i warzyw w różnych postaciach (surówki, kanapki, musy, koktajle, szaszłyki owocowe np.),
- przedstawienie w wykonaniu dzieci grupy najstarszej „Draka o drogowych znakach” – jak bezpiecznie poruszać się po drogach,
- przedstawienie w teatrze „Przygoda Smerfów” w wykonaniu opiekunów OSzW w Sieradzu,
- spotkania z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnymi za zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta: policja, straż miejska, straż pożarna, służba zdrowia, dietetyk,
- spotkania z leśnikiem – co nam daje las,
- oglądanie filmów edukacyjnych połączonych z pogadankami (zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przygoda kropli wody),
- happening: „Powitanie wiosny” – przejście ulicami miasta oraz odwiedzanie instytucji (urząd miasta, rozgłośnia radiowa, redakcja, poczta), wręczanie „apelu przyrody” napotkanym mieszkańcom,
- obchody Światowego Dnia Wody – znaczenie wody dla życia na naszej planecie, umiejętne korzystanie z jej zasobów,
- obchody Dnia Ziemi – wiersze, piosenki – jak mądrze gospodarować skarbami ziemi,
- obchody Dnia Godności Osób z Upośledzeniem Umysłowym – szacunek dla inności,
- konkursy plastyczne, muzyczne, recytatorskie i teatralne oraz warsztaty edukacyjne,
- wyjścia spacerowe, wycieczki – ulice miasta (ruch drogowy), wystawa (Warta rzeka życia), zakłady usługowe (szewc, krawcowa, sprzedawca, zegarmistrz), Muzeum Okręgowe w Sieradzu, BWA, krużganki klasztorne, Muzeum Animacji w Łodzi, szkoła muzyczna, placówki oświatowe,

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4

- ferie zimowe – projekt „Aktywność fizyczna jako element profilaktyki uzależnień i propagowanie zdrowego trybu życia” – zajęcia sportowe dla uczniów,
- Ogólnopolski projekt „Śniadanie daje moc” (70 ucz.) – klasy I-III; „Śniadanie tak czy nie” – spotkanie z dietetykiem (30 ucz.); warsztaty „Zasady zdrowego żywienia” z dietetykiem (50 ucz.),
- „Ratujemy u uczymy ratować” – film instruktażowy i zajęcia praktyczne – 3 godziny (25),
- Oko w oko z Arturem Kozłowskim – spotkanie z wybitnym maratończykiem, byłym uczniem SP4 (250 ucz.) – promocja zdrowia i sportu,
- udział w konkursach organizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy „Zdrowe jedzenie to mądre myślenie”, „Zagrożenia Internetu”,
- spotkanie z przedstawicielem Straży Miejskiej – bezpieczny wypoczynek (50 ucz.),
- zajęcia z policjantem z Wydziału Ruchu Drogowego w Sieradzu – pogadanka i ćwiczenia praktyczne z bezpieczeństwa ruchu drogowego (30 uczniów),
- MPK Sieradz – „Akademia bezpiecznego pasażera” – klasy I-III (150 uczniów); akcja „Akademia Bezpiecznego Puchatka” (25),
- „Między nami kobietkami” zajęcia dla dziewczynek klas VI – realizator wykwalifikowana

prelegentka Procter & Gamble,

- „Zapobieganie chorobom układu krążenia” (25) – realizator zewnętrzny,
- „Zasady zdrowego życia” – „konferencja prasowa” z udziałem dr R. Kępskiej (50),
- „Mleko w szkole” (bezpłatny kartonik mleka dla wszystkich uczniów codziennie),
- „Owoce i warzywa w szkole” – codzienna porcja bezpłatna dla uczniów klas młodszych,
- przygotowania i egzamin na kartę rowerową – uczniowie klas IV; (75),
- praktyczna nauka przechodzenia przez ulicę i zachowania na drodze – klasy I,
- aktywny w-f (basen, lodowisko) i inne liczne wyjścia, wyjazdy, wycieczki, działania o charakterze ekologicznym, sportowym, w szerokim rozumieniu – prozdrowotne – wymienione już w innych miejscach,
- zajęcia i tematyka realizowana przez wychowawców i nauczycieli na zajęciach edukacyjnych: bezpieczeństwo ruchu drogowego, zdrowe odżywianie, zdrowy tryb życia; unikanie zagrożeń; akceptacja dla niepełnosprawnych; promocja ruchu, bezpieczeństwo zabaw, etc.,
- działalność prozdrowotna gabinetu pielęgniarki szkolnej – Pogadanki o prawidłowym żywieniu i rozwoju fizycznym; Badania wzroku kl. I, Badania przesiewowe klasy I, IV, V; Fluoryzacja zębów klasy I-VI; pierwsza pomoc medyczna, np.;
- Bajkoterapia – zajęcia profilaktyczne w świetlicy szkolnej – 1 godzina tygodniowo – czytanie i omawianie bajek terapeutycznych,
- udział w ogólnopolskich projektach i akcjach wychowawczych, promocja innych wartości wychowawczych, ekologicznych, etc.: Lekcja dobrych manier w Zespole Szkół Ponadgim. nr 2; Promocja czytelnictwa np. akcje „Ja czytam!”, „Między nami czytelnikami”, „Zaczytana szkoła”, „Nasza mała biblioteka”, „Czytam sobie w bibliotece”, „Światowy Dzień Pluszowego Misia”, Dzień postaci z bajek, Mikołajkowe czytanie dzieciom, „Z książką na walizkach”, Żakina historyczna – 880-lecie Sieradza; Wizyta bractwa KERIN – „Życie rycerstwa w średniowieczu” – kodeks rycerski i jego wartości; spotkanie z panem Kaszubą; udział uczniów w warsztatach plastycznych, pokazach multimedialnych, warsztatach ekologicznych „Energia Ziemi”; „Energetyczne Czary Mary” zajęcia z dr np. A. Hajdusinek z Akademii Młodych Odkrywców Politechniki Wrocławskiej; piknik ekologiczny „Miasteczko ekologiczne” Fundacja ekologiczna ARKA z Bielska Białej, program „Elektryczni na hejt”, etc.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9

- edycja wiosenna: Zajęcia profilaktyczne „Wulgaryzmy – nie tylko pięścią stosujesz przemoc!”. Cele: zapobieganie zjawiskom przemocy w grupach klasowych, kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach zagrożenia, poznawanie samego siebie, nazywanie i wyrażanie emocji. Beneficjenci: klasy I – VI,
- edycja jesienna: Zajęcia profilaktyczne: „Być Tolerancyjnym – czy to jest trudne?” Cele: ćwiczenie umiejętności asertywnego odmawiania, poznawanie różnych sposobów odmawiania, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą. Beneficjenci: klasy I – VI.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10

- Program wychowawczo – profilaktyczny „Bezpieczni w sieci” – 327 dzieci w ramach programu obejrzało spektakl profilaktyczny „Dzieci sieci – dzieci aktywne online”. Cele programu: zwrócenie uwagi na cyberzagrożenia, a w szczególności na zjawisko cyberprzemocy; uwrażliwienie na specyfikę problemu; zapoznanie z możliwymi konsekwencjami przemocy w sieci dla sprawców tego typu działań, uświadomienie, jakie emocje u ofiar może rodzić cyberprzemoc i jakie może nieść konsekwencje; wpajanie zasad poprawnego poruszania się w sieci – Internet jako źródło wiedzy,
- organizacja debaty dla uczniów z klas VI na temat prawa dziecka do szacunku. Spotkanie ze specjalistami – p. Grażyną Wendland (przewodnicząca Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Łodzi), p. Agnieszką Rękas (społecznym doradcą Biura Rzecznika Praw Dziecka),
- Program realizowany w ramach półkolonii „Wakacje 2016 w Dziesiątce”. Celem półkolonii było: -

zapewnienie dzieciom bezpiecznych, radosnych, twórczych wakacji oraz wsparcie rodziców w realizacji zadań opiekuńczo – wychowawczych;

- promowanie zdrowego stylu życia, - zachęcanie do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu,
- dostarczanie podstawowych informacji o istniejących zagrożeniach, ukazane ich przyczyn oraz sposobów eliminowania; - przekazywanie podstawowych wiadomości o środkach zmieniających świadomość i ich negatywnym działaniu na organizm człowieka, - kształtowanie umiejętności reagowania na zjawisko agresji, przemocy;
- rozwijanie umiejętności dostrzegania skutków własnych działań dla innych osób.

W półkoloniach wzięło udział 45 dzieci z klas I – III, w tym 35 z SP nr 10 i 10 z SP nr 9,

- organizacja na terenie szkoły we współpracy z Komendą Powiatową Policji konkurs dla klas drugich „Akademia Bezpieczeństwa”.

GIMNAZJUM NR 1

- program integracyjny dla uczniów klas pierwszych „Razem czujemy się silniejsi”, cel: integracja uczniów klas pierwszych z kolegami, wychowawcami, pedagogami. Zapewnienie bezpiecznego startu w nowej szkole,
- program profilaktyki agresji „Jestem bezpieczny – czuję się dobrze”, cel: wspieranie uczniów i wychowawców w budowaniu właściwych i bezpiecznych relacji grupowych, zapewnienie bezpiecznego startu w nowej placówce uczniom klas pierwszych, eliminowanie zachowań agresywnych, pogłębienie wrażliwości i tolerancji na inność drugiego człowieka,
- program profilaktyki uzależnień dla uczniów klas drugich „Narkotyki i dopalacze to nie nasza bajka”, cele: dostarczenie wiedzy na temat problemu uzależnień, wskazanie alternatywnych dla środków psychoaktywnych sposobów radzenia sobie z problemami, wskazanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, kształtowanie umiejętności asertywnych zachowań.

GIMNAZJUM NR 2

- „Alkohol – droga do nikąd” – promocja zdrowego stylu życia – uczniowie,
- „Przeciw” – promocja zdrowego stylu życia - uczniowie,
- „Zdrowo żyć – zdrowym być” – promocja zdrowego stylu życia – uczniowie,
- „Trzymaj formę” – promocja zdrowego stylu życia – uczniowie,
- „Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci” – promocja zdrowego stylu życia,
- „Uzależnieniom behawioralnym mówię stop!” – promocja zdrowego stylu życia – uczniowie,
- „Narkotyki” – promocja zdrowego stylu życia – uczniowie.

GIMNAZJUM NR 3

- udział młodzieży w warsztatach profilaktycznych na temat „Cyberprzemoc”, „Uzależnienia”, „Smartfon jak narkotyk”,
- realizacja szkolnego programu profilaktycznego „Nie hejtuję a lajkuję – Stop dyskryminacji w sieci” – program objął spektakl teatralny „Spacer po linie”, lekcje wychowawcze, warsztaty profilaktyczne – skierowany do 331 uczniów – 3.200 zł,
- kontynuacja realizacji programu „Trzymaj formę” – pogadanki na temat zdrowego odżywiania się, prowadzenia zdrowego stylu życia, nauka robienia zdrowych kanapek,
- realizacja programu edukacyjno – profilaktycznego „Zapobieganie cukrzycy wśród uczniów klas pierwszych”,
- realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego „Chcę wiedzieć więcej” – skierowanego do całej społeczności uczniowskiej – 2.740 zł.

ILO

- „Uzależnieniom behawioralnym mówię stop” – skierowany do uczniów jednej klasy II,
- „Profilaktyka HIV / AIDS” – skierowany do uczniów 6 klas II,
- „Wybierz życie, pierwszy krok” – skierowany do uczniów 5 klas I,

- „ARS czyli jak dbać o miłość” – skierowany do uczniów jednej klasy I.

ILO

- „ARS czyli jak dbać o miłość”, „Wybierz życie – pierwszy krok”, „Anoreksja, bulimia”, „Profilaktyka HIV/AIDS”, „Uzależnienia”, „Konsekwencje palenia tytoniu”, „Stres pod kontrolą”.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY

- realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania agresji, uzależnieniom, m.in. „Spójrz inaczej na agresję”, „Nie pal przy mnie”, „Radzimy sobie ze złością – gry i zabawy”, „Zły dotyk”, „Stop cyberprzemocy”,
- indywidualne wsparcie uczniów z przejawami niedostosowania społecznego oraz dotkniętych przejawami przemocy w środowisku rodzinnym,
- zajęcia psychologiczno – pedagogiczne i socjoterapeutyczne – zajęciami objęci są uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym, z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnych wychowawczo,
- realizacja programu pn. „Wychowujemy razem” – beneficjentami tego programu są rodzice.

8. Wskazówki dla realizatorów zadań wpisujących się w strategię

W celu kompleksowej realizacji założeń strategii należy zwrócić szczególną uwagę na:

- pełną realizację Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego z pełnym finansowaniem,
- organizację szkoleń i zajęć praktycznych zwiększających umiejętności opiekunów w opiece nad osobami niesamodzielnymi z powodu choroby lub niepełnosprawności,
- poradnictwo i pomoc w zakresie uzyskiwania informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne do sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia rodziny,
- tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w zastępstwie za opiekunów, w formie pobytu całodobowego lub dziennego,
- podjęcie działań związanych z rehabilitacją przestrzenną osób niewidomych,
- przeznaczanie środków finansowych na organizację i realizację długofalowych szkoleń,
- wdrożenie rozwiązań systemowych dotyczących usługi asystenta osoby niepełnosprawnej.

9. Inne uwagi, spostrzeżenia dotyczące wdrażania strategii

- realizatorzy zadań uznają, że należy kontynuować podjęte działania, zwłaszcza z zakresu ekologii, ochrony środowiska, propagowania zdrowego stylu życia, zachęcania do aktywności fizycznej, profilaktyki i leczenia uzależnień, aktywizacji zawodowej i społecznej,
- brak wystarczających środków finansowych ogranicza możliwość kontynuacji i realizacji nowych zadań, uniemożliwia podejmowanie inicjatyw,
- wskazana jest zmiana finansowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w kierunku zwiększenia przekazywanych środków na działalność WTZ, w tym zaspokojenie podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych,
- brak działań i rozwiązań długofalowych dotyczących rehabilitacji przestrzennej osób niewidomych i usługi asystenta; osoby z dysfunkcją wzroku często pozostają wykluczone z życia społecznego z powodu braku przewodnika, który uda się z nimi zarówno do instytucji administracji państwowej, jak i na koncert lub ciekawe spotkanie.

4. REKOMENDACJE

Zespół Oceniający realizację zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradz w 2016 roku, po analizie ocen stopnia wdrożenia działań wyznaczonych w dokumencie oraz danych obiektywnych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, wskazał na obszary działań, których realizację należałoby podjąć bądź zintensyfikować.

Szczególną uwagę przy realizacji zadań wpisujących się w poszczególne cele strategii należy ukierunkować na:

a) cel strategiczny 1 – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom:

- organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich – ocena 6,
- utrzymanie i rozwój w mieście zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych – ocena 6,
- prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością – ocena 6,

b) cel strategiczny 2 – wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży:

- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą – ocena 6,
- promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników MOPS –u i placówek oświatowych – ocena 6,
- zatrudnianie, w razie potrzeby, asystentów rodziny oraz ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń – ocena 6.
- zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej) – ocena 6,
- zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w mieście poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła – ocena 6,
- zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej – ocena 5,
- funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień – ocena 6,
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi i narkomanii – ocena 6,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii – ocena 5,

c) cel strategiczny 3 – utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym:

- zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem – ocena 6,
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek – ocena 6,
- pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze – ocena 5,
- prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi – ocena 6,
- organizowanie w mieście specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi – ocena 4,

d) cel strategiczny 4 – podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście:

- zapewnienie bezpieczeństwa w mieście przez organy i organizacje do tego powołane – policję, straż pożarną – ocena 6,
  - podejmowanie przez jednostki miasta i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości – ocena 6,
  - zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m. in. poprzez remont dróg miejskich, budowę przydrożnych chodników i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół, działania edukacyjne – ocena 6,
- e) cel strategiczny 5 – rozwój kapitału społecznego i ludzkiego:
- doskonalenie kadr pomocy społecznej w mieście – ocena 6,
  - wdrażanie, w miarę potrzeby, nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy – ocena 6,
  - udostępnianie informacji o sektorze pozarządowym działającym w mieście, promowanie jego działań – ocena 6,
  - propagowanie idei pomocy innym oraz pozyskiwanie darczyńców w celu możliwości jej realizacji – ocena 6.

Stopień wdrożenia w roku 2016 pozostałych kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradz na lata 2014-2020 uzyskał ocenę 7 – pełne i skuteczne wdrożenie. W kolejnych okresach sprawozdawczych wszystkie podmioty podejmujące działania w obszarze rozwiązywania problemów społecznych naszego miasta winny realizować zadania w tych obszarach na dotychczasowym, bądź jeszcze udoskonalonym poziomie. Z powyższej analizy wynika, że stopień wdrożenia założeń strategicznych w 2016 roku uzyskał średnią ocenę 6,4.

Niniejszy Raport Monitoringowy został opracowany na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu oraz w oparciu o informacje uzyskane (dostarczone) przez ankietowanych.